

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE

Å R S S K R I F T 2003

Sjuttioandra årgången

Tryck: CW Carlssons Eftr. Tryckeri AB,
Vänersborg 2003
Bokbinderi: Wickströms Bokbinderi, Uddevalla

En storslagen läroanstalt

av Gunnar Ekman

I Gillets årsbok 2002 berättade jag om Elisabeth Anrep-Nordin och Drottning Sofias Stiftelse. Av en slump har jag därefter i Vänersborgs museums bibliotek hittat ett litet särtryck hämtat från "Pedagogisk kalender för svenska hem 1900" med titeln *En storslagen läroanstalt*.

Författaren heter Otto Salomon. Det var han som tillsammans med sin morbror August Abrahamson grundade slöjdseminariet på Nääs och sedan vann internationell ryktbarhet genom sina pedagogiska idéer. Hans bärande princip var självverksamhet, praktiskt arbete och lärogång från det lätta till det svåra. Han var för övrigt bror till Sophie Elkan.

Otto Salomons besök i Vänersborg ägde rum 1895. Det är ett av två dokumenterade besök hos Elisabeth av utomstående, som jag hitintills funnit, men det är det mest fängslande. Här följer artikeln med gammalstavning enligt originalet:

En storslagen läroanstalt.

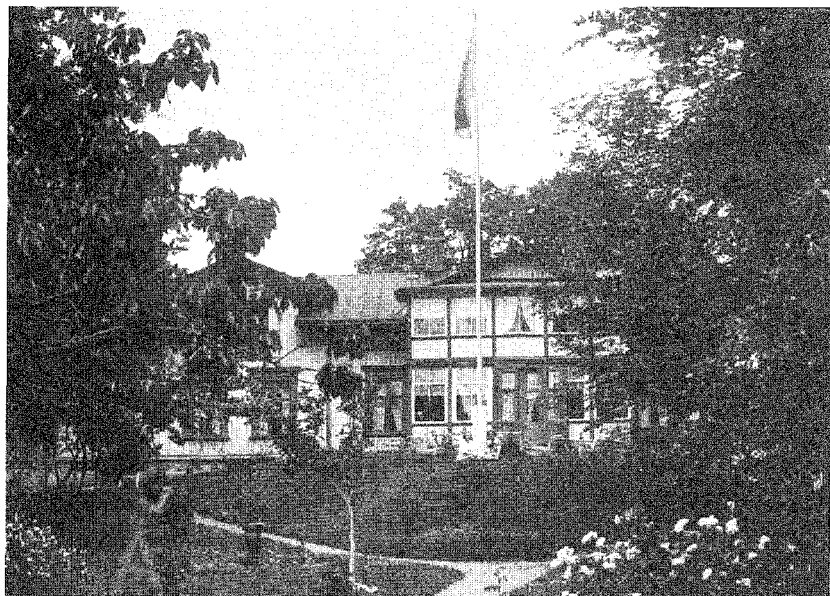
Af Otto Salomon.

Den öfverskrift, jag här använder, leder ju rätt naturligt tanken på en palatslik byggnad med många lärosalar, en vidtomfattande undervisning, åtskilliga hundratal lärjungar och en stor lärarekår. Någon sådan läroanstalt är det emellertid ej min afsikt att skildra. Det storslagna i den skola, jag nu har för ögonen, ligger i tanken, som gaf den upphof, i den energi och offervillighet, som, trots alla hinder och svårigheter, lyckats göra denna tanke till en påtaglig verklighet, men framför allt i den upphöjda kärlek till nästan, som här funnit ett värdigt uttryck. Oú est la femme – hvar är kvinnan? – frågar man ju så ofta, när något galet sker här i världen, men hvar är kvinnan? bör man säkerligen med samma rätt fråga, då något riktigt godt, d.v.s. något i verklig mening stort, kommer till utförande. Så är åtminstone förhållandet här, och jag tror mig nästan våga påstå, att blott en kvinna kunnat vara mäktig framälska en sådan tanke och omsätta den i handling.

Jag hade närvarit vid öppnandet af Älfsborgs läns folkhögskola på egendomen Torpa nära Vänersborg, hade sedan under rektor Nordins välvilliga och intressanta ledning besett döfstummeanstaltens nya byggnader, säkerligen något utmärkt i sitt slag, och jag hade en stund åhört undervisningen i en afdelning för andesvaga och lytta döfstumma. Jag hade här vid åhörandet, eller måhända riktigare uttryckt åseendet,

af den älskliga och intelligentas lärarinnans undervisning fått en liten inblick uti, hvad kärlek och tålmod kunna uträtta. Rektor Nordin frågade mig nu, om jag ville se hans hustrus skola, Ja, det ville jag naturligtvis, ty jag försummar icke gärna tillfället att få se en skola, då sådant erbjuder sig, men jag vill öppet vidgå, att denna gång min villighet icke var fullt oblandad. De flesta af oss, som sitta vid naturens eller samhällets dukade bord, äro dess värre ofta till den grad själfviska, att vi så mycket som möjligt söka undvika att komma i beröring med det mänskliga eländet i olika former, med andlig eller lekamlig vanförhet, med laster, sjukdom och nöd. Vi hysa nog medkänsla för vår lidande nästa, vi vilja gärna gifva en skärf eller ett uppmuntrande ord, om vi tro, att därmed något kan uträttas, men vi – jag talar här om många, lyckligtvis ej om alla – önska helst slippa se eländet med egna ögon. Det personliga åskådandet verkar störande och disharmoniskt. Vi äro för mycket själfviska att i onödan utsätta oss för sådana skakningar och för litet ödmjuka att med begärlighet gripa hvarje tillfälle att höja en tacksamhetens suck till Gud för den bättre lott, som fallit på vår del. Dock nog härom. Jag mottog, som sagdt, det vänliga anbudet. En stund senare hade jag gjort bekantskap med fru Elisabeth Anrep-Nordin och befann mig i hennes sällskap på väg till den ett stycke utanför staden – jag höll på att skriva torget – belägna egendomen Fredriksberg. Under promenaden längs den dyga landsvägens dikeskant gaf fru Nordin på min begäran en kort redogörelse för sin säregna verksamhet. Hon omtalade, huru hon först fått idén att utsträcka en hjälpande hand åt de stackars barn, för hvilka två portar af de fem, som enligt Comenius leda in i själen, äro tillslutna; hon omtalade den uppmuntran hon fått röna af vårt kungapar, det understöd, som kommit henne till del från statens och enskilda personers sida. Med uttryck af stor tacksamhet nämnde hon, att genom professor Retzius' bemedling stiftelsen "Lars Hiertas minne" satt henne i stånd att företaga en längre studieresa i Europa och Amerika i ändamål att taga reda på, hvad som annorstädes blifvit gjordt i likartadt syfte. Om själfva undervisningen gaf hon mig äfven några antydningar; den verkliga innebörden af dessa har jag dock först fattat, sedan jag haft eleverna och de med dem vunna resultaten såsom åskådningsmateriel.

Vi voro nu framme vid Fredriksberg. Jag såg en med rymliga, glastäckta verandor prydd byggnad, som gjorde intryck af en trefflig villa, men i stället för ägarens namn stod på porslinsplåten vid ingången: Skolhemmet för blinda döfstumma. Jag hoppas att – tack vare mörkret – min älskvärda ledsagarinna icke lade märke till, att den, hon nu hade under sin vård, var skäligen knäsvag, när han gick uppför verandans

Landeriet Fredriksberg vid förra sekelskiftet.

trappsteg; ty, sedan vi väl kommit in i de upplysta rummen, fanns af denna knäsvaghet icke ett spår kvar. Blixtnabbt hade känslöstämningarna växlat. Känslan af djupt vemod vid tanken på de vanlottade, som dvaldes inom dessa väggar, hade förbytt i känsla af glädje öfver hvad som blifvit gjordt för dessa våra medmänniskor och i tacksam vördnad för den som här satt sin hand till plogen.

Namnet skolhem synes mig vara ypperligt valt för denna inrättning. Den gör strax intryck af ett verkligt hem och är det ju i ordets strängaste bemärkelse för dessa barn, samtidigt med att den är den enda för dem tillgängliga skola, där de kunna komma i åtnjutande af undervisning. Denna dubbla egenskap af skola och hem röjes äfven i de yttre anordningarna, de hemtrefliga möblerna, matsalen med sina bord, förmaket med sin väfstol, salongen med sin reliefkarta och sitt skåp för den här behöfliga säregna undervisningsmaterielen, sofrummen med sin prydliga bäddar, barnens leksaker o.s.v., medan öfver allt detta hvilade denna anda af hemtrevnad, som man har lättare att förnimma än att beskrifva. Och nu till medlemmarna af detta hem, lärjungarna i denna skola.

Här sitter en ung lärarinna och vid hennes sida en liten flicka af omkring åtta års ålder, som håller på att lära sig sticka. På grund af lärjungarnas dubbla lyten måste undervisningen bedrivas absolut individuellt och

utan tillstymmelse till klassundervisning. Den lilla flickan, som ser riktigt söt och älsklig ut, kan naturligtvis hvarken höra eller se, när vi komma in i rummet; men knappast har min ledsagarinna kommit den lilla blinda döfstumma så nära, att denna kan vidröra hennes klädning, förrän barnet springer upp och med alla möjliga uttryck af glädje smyger sig intill sin bästa vän, som skaffat ljus i den lillas själ, då hon icke mäktat skaffa ljus för hennes ögon. Och så säger fru Nordin till flickan att taga den främmande herrn i hand och niga vackert för honom. ”Säger” spörjer väl en och annan läsare undrande. Flickan är ju både blind och döf och kan sålunda hvarken höra det talade ordet eller se vare sig läpparnas rörelse eller åtbördsspråkets och handalfabetets tecken. Sant, men hon har sitt känselfinne, och det är genom den porten meddelanden gå in i hjärnans lober och där göras uppfattbara för själen. Fru Nordin tar flickans ena hand och gör inuti denna vissa tecken med fingrarna, och samtidigt repeterar den tilltalade dessa tecken med den andra handens fingrar för att dymedels visa, att hon förstått. Den lilla fattar min hand och gör en nått nigning, och så tecknar hon något. Hon säger – öfversätter fru Nordin – att ”den herrn har hår på handen”. Jag ser efter och finner uppgiften helt riktig, tänkande i mitt stilla sinne, att jag hitintills aldrig fått den anmärkningen på mig att hafva för mycket hår, men väl snarare tvärtom. För att hindra mina belackare att i detta afseende göra sig kvicka på min bekostnad, skyndar jag själf villigt erkänna, att den lillas känselfinne, så uppöfvadt det än är, måhända ändå icke skulle räcka till, om det hade gällt att upptäcka hår på hjässan i stället för på handen. Jag var emellertid nu redan på det klara med, att det visst icke var så kusligt att komma i beröring med den blinda döfstumma, som jag för en stund sedan föreställt mig.

I en väfstol sitter en 16 års yngling, sysselsatt med att väfva och, hvad mer är, att väfva med mönster i två färger. Redan detta, att en blind kan om än icke riktigt uppfatta, så dock skilja mellan olikfärgade garner, är ju något märkvärdigt. På – jag var nära att skriva en vink – tillsägelse af fru Nordin, stiger den unge mannen upp och gör en artig bugning och denna sådan, att hvilken väluppfostrad ung man som helst icke skulle kunnat göra den mera oklanderligt. Långt hastigare än jag hinner nedskrifva detta, har min vänliga ledsagarinna omtalat, allt genom tecken i den blinde döfstummes hand, hvem och hvad jag är, hvarifrån jag kommer och annat, som står i samband med min person. Sedan återgifver han detta sagda genom verkligt tal, visserligen något sträfft och obetonadt, men dock fullt förståeligt. Denne unge man är Johan Nilsson, den bäst begåfvade bland eleverna i skolhemmet, som han tillhört sedan 1887.

Jag vet icke, om fru Nordin har anlag för stolthet, men i så fall kan hon säkerligen vara stolt öfver denne sin skyddsling, ty både i sättet att föra sig och i afseende på inhämtade kunskaper och förvärfvade färdigheter står Johan så högt, att jag inte haft ens en aflägsen aning om, att en på samma gång blind och döfstum person skulle kunna ledas så långt. Då man betänker, att gossen varit behäftad med dessa dubbla lyten, allt sedan han vid två års ålder föll i en svår hjärnfeber, och att man således vid hans undervisning måst börja alldeles från början; då man vidare betänker, att efter åtta års undervisning och uppfostran denne yngling har klar och tydlig kännedom icke allenast om en mångfald konkreta ting utan äfven om alla möjliga abstrakta begrepp, och att han, som ju aldrig varit i tillfälle att "se sig omkring i världen", dock förstår att skicka sig som en gentleman, ja, då vet man icke, hvad man mest bör falla i förvåning öfver, människans utvecklingsmöjligheter eller lärarinnans förmåga och uthållighet att begagna sig af desamma. Det finnes väl därför säkerligen ingen i vårt land, som gjort sådana säregna erfarenheter på den primitiva psykologiens område, som hvad fallet är med fru Nordin. Dessa erfarenheter äro säkerligen väl värda att beaktas af den vetenskapliga psykologiens målsmän. I arbeten om psykologiska företeelser åberopas ju ibland iakttagelser gjorda på en viss Laura Bridgman, äfven hon döfstum och blind. Det förefaller mig, som om gången för Johan Nilssons utveckling borde vara fullt ut lika mycket värd att närmare studeras.

Uti skolhemmet vistades vid mitt besök 15 pensionärer, 4 gossar och 11 flickor; af hvilka dock flera icke voro behäftade med båda lytena, men hafva i stället någon annan abnormitet. Den korta tid, jag hade till mitt förfogande, medgaf emellertid icke närmare bekantskap med hvar och en af dem särskildt. Gärna hade jag dock velat kvarstanna en eller annan timme, viss om att skolhemmet hade ännu mycket af intresse att bjuda på. När jag skulle gå fick Johan tillsägelse att följa med ut i tamburen och hjälpa mig på med öfverrocken. Detta gjorde han äfven utan att visa någon som helst fumlighet. Så gick jag, medförande ett djupt intryck af hvad jag sett och hört. Jag hade fått ett nytt bevis på riktigheten af satsen "att skolan, det är läraren", och jag hade lärt, att det rent af underbara kan åstadkommas, när man har tro på människans utvecklingsmöjlighet, när man har hopp om Guds bistånd, när man gör Guds verk, och när man besjålas af en kärlek, som är mäktig af varje uppföring.

Gunnar Ekman, född i Hedemora 1928. Fil.mag. i Uppsala 1955. Läroverksadjunkt. Efter rektorstjänster i Arboga och Fagersta rektor vid Gymnasieskolan i Vänersborg 1978-1984, skolinspektör vid Länsskolnämnden i Älvsborgs län 1985-1991 och därefter länsexpert i utbildningsfrågor vid Länsstyrelsen i Älvsborgs län till sin pensionering 1993.

Felix Kraft

- emigrant och hembygds poet

av Gunnar Ekman

Den 19 april 1901 lämnade Felix Kraft Sverige för att aldrig mera återvända. Han reste tillsammans med sin äldre syster Hanna, som tidigare utvandrat och nu varit på besök hemma i Vänersborg.

Den första etappen färdades de med S/S Romeo från Göteborg till Hull. Slutmålet var Chicago. Hanna gifte sig senare, men inga källor upplyser om hur Felix livnärde sig de första åren i Amerika.

Först i ett brev till föräldrar och syskon i Vänersborg från mars 1909 kan man läsa att han arbetat som sjukvårdare på ett lasarett i S:t Louis och där brutit höger arm. Läkningen misslyckades, och han blev tydligen handikappad för livet. Han förde i fortsättningen ett kringflackande liv med tillfällighetsarbeten. Men under 1910-talet dyker hans signatur - Felix C – upp under många dikter i svensk-amerikanska tidningar.

Felix levde ett undanskymt liv i Amerika, men han skrev dikter på svenska om hembygden, om Vänersborg och om trakten runt hemstaden.

Familjen Kraft

Felix Verner Kraft föddes den 8 augusti 1881 i Vänersborg. Han var son till smidesmästare Frans Johan Kraft (1840 - 1909) och dennes andra hustru, Kerstin (1844 - 1926). De hade sju barn tillsammans, två söner och fem döttrar. En av döttrarna var Hanna, som utvandrat till Amerika och som hette Norsen som gift, en annan var Augusta, gift Lindström.. Augustas dotter, Kersti Svea Lindström, gifte sig med folkskolläraren Albin Wärne, medlem av Vänersborgs Söners Gille 1949 - 1972.

Genom fru Gunnel Lundholm, född Wärne, har jag fått ta del av familjebrev och framförallt den samling dikter av Felix, som hennes far Albin Wärne ordnat och renskrivit. Felix Kraft var alltså Gunnel Lundholms mormors bror. Gunnels bror Orvar Wärne är medlem av Gillet sedan 50 år.

Med släkten hade Felix sporadiska kontakter. I början av 1930-talet dök han upp hos sin syster Hanna i Rockford, Ill., och tio år senare kom han till sin brorson Gösta Kraft i Beaver Dam, Wis. Men sedan försvann han igen, och ingen i släkten vet något om hans sista år och var han är begravd.

Det var Felix syster Hanna, som samlade dikterna, dels genom direkt gåva av Felix och dels genom tidnings-urklipp. En del av dikterna sände hon till systemen Elsa Kraft i Vänersborg, och det var genom henne, som Albin Wårne fick känedom om dem.

Smidesm  stare F.J.Krafts familjegrav finns på Strandkykog  rden nära vattnet. Den omges av ett vackert smidesstaket.

Den första dikten i Albin W  rnes samling av Felix Krafts fyrtio dikter b  r titeln "Vänersborg":

Poeten Felix C.

Vänersborg, o dyra minne
Ifrån svunna ungdomsdar,
Lef f  r alltid i mitt sinne
Som det sk  nsta jorden har!
Hvad   r Södern, varma n  tter,
Mot en m  nskensnatt hos dig,
Rika länders gyllne skatter,
Mot den bygd som fostrat mig?

M  ngen gång har Vänerns vågor,
Där de slå mot Dalaborg,
Glittrande i solens lågor,
Vaggat bort min barnasorg.
Dina ljusa sommarnätter
Sett mig uti drömmar stå,
Där den gamle fiskarn sätter
Ut sitt nät bland vågor blå.

På din "Skr  cklas" gröna stränder
Satt jag tankfull m  ngen gång,
Gl  mmande för andra länder
Huru l  rkan sjöng sin s  ng.
Då ej   n mitt hjärta visste,
Njuta af hvad skönt du har.

- Först en gång när jag dig miste
Kvad en röst: "Hur kär du var!"

Huru Vänerns böljor locka
Med sitt brus och starka dån!
Likt din hvita kyrkas klocka
Mana de, fast fjärran från.
Än en gång jag skulle gärna
Styra emot dig min färd,
-Men en oåtkomlig stjärna
Du förblir i tankens värld.

Hemstaden, som lever i hans minne, är Vänersborg vid förra sekelskiftet. Felix Kraft var fyra år äldre än Birger Sjöberg, och nog gestaltar Felix på sitt sätt den yttre ramen kring "Lilla Paris": den oförstörda miljön, sommarkvällarna på Skräcklan, sjön i storm och stiltje. Kanske hade de mötts, Felix och Birger, men Felix levde på andra sidan Atlanten och kände av allt att döma inte till Birgers "Lilla Paris" och hans Frida. Däremot måste Felix ha läst boken "Skogsliv vid Walden" av Henry David Thoreau, för i en annan dikt presenterar han sin hemstad så här:

Långt bort i skogens djupa snår
Dit sällan något fotsteg når
Där har jag byggt en liten hydda
Att mig mot regn och stormar skydda.
Små gator jag bland träden lagt,
Ut genom skogens dystra trakt
Två små plantager och ett torg
Och platsen döpt till Vänersborg.

I dikten "Min hembygd" förflyttar Felix oss till Vänern vid Nordkroken eller Vänersnäs. Dikten slutar vid foten av Halleberg:

Vid foten av bergets ättestup,
där sjön sig med älven förenar,
stå tio stora och högresta stenar.
De står där runt i en ring,
som väktare i dalens djup.
Hit kommo odalbönder i forna dagar
från när och fjärran att hålla ting.

Här skipades rätt och stiftades lagar,
och bonden satt där, lugn och trygg
med sköld och svärd vid sin sida
och en runsten bakom sin rygg.
Nu går här torpare med bara fötter
och plocka lingon och hasselnötter.

I dikten ”Grunnebo” exploderar författaren i en taktfast presentation av exercisheden. Hade han upplevt det själv? Det vet vi inte. Kanske var han åskådare.

Grunnebo, Grunnebo! Marschen går till Grunnebo.
Över Västergötlands backar, stampa hårt med dina klackar
genom Ryr och Fiskebo. Marschen går till Grunnebo.

Från Blåsut, från Blåsut, magen in och bröstet ut,
komma pojkar med fioler och med blänkande pistoler.
Över berg och Dalbobro marschen går till Grunnebo.

Felix tillhörde en gammal smedsläkt, som förvandlade det mjuka järnet till stål i verktyg och andra nyttoföremål. Med egen erfarenhet av arbetet i smedjan har han i dikten ”Lifvet” kärnfullt beskrivit hur själva livet kan liknas vid en länk i en kedja smidd av livets Skapare:

Ditt lif är en länk	En gnista du är
I en kedja som göts	Af den Eviges ljus
Vid Mästarens bänk	Hans likhet du bär
När lifsmalmen bröts.	Och är gäst i hans hus

Vill någon ta del av de fyrtio dikter av Felix Kraft som Albin Wärne samlat har Gunnel Lundholm och Orvar Wärne beslutat överlämna en kopia av samlingen till Gillets arkiv.

Tre flyghaverier i Vänersborg

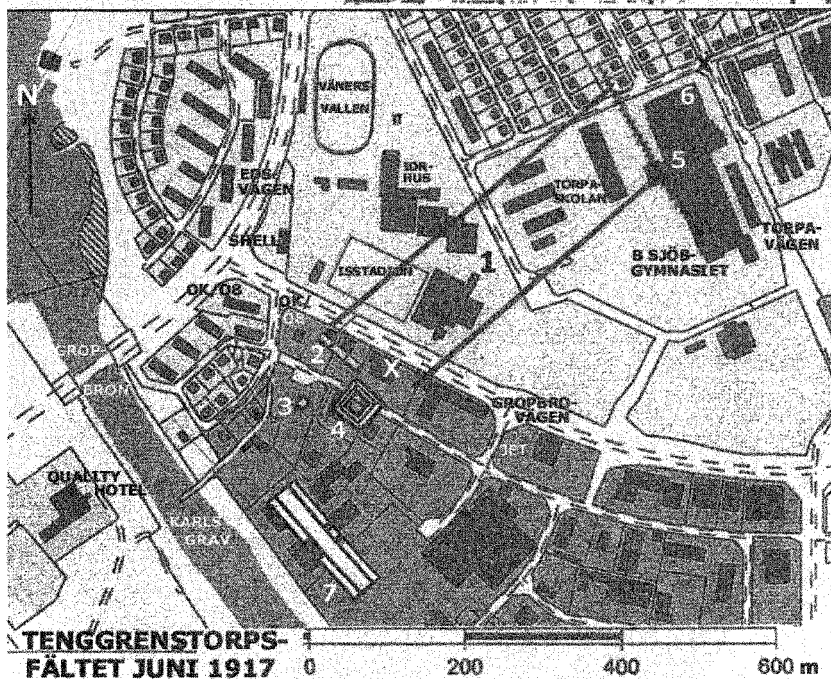
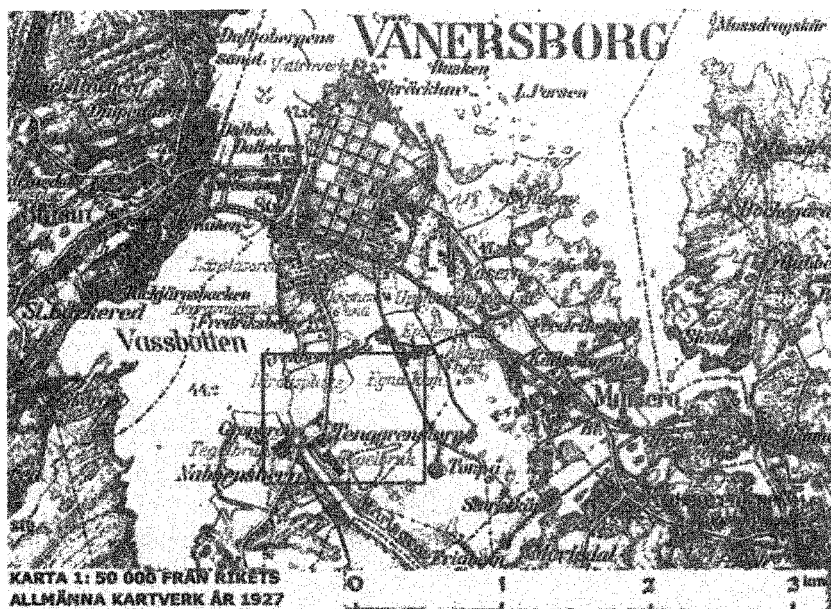
av Folke P Sandahl

Tre flyghaverier i Vänersborg – ett makabert ämne för en årsskriftsartikel kan tyckas. Men dels omkom ingen, dels var det länge sedan, 1917 alla tre, och dels ger händelserna utsikt mot tidig flyghistoria och vår säkerhetspolitik under första världskriget. Ett stycke vänersborgshistoria är de hursomhelst. Min huvudreferens är boken ”Vingad vakt i väst 1916-18”, som min aktade flygofficerskollega Gunnar Asklin (1902-1981) gav ut 1980, året innan han dog. Asklin var skolpojke i Vänersborg de aktuella åren, blev fänrik vid Västgöta regemente i Vänersborg 1925 och fältflygare 1931.

Vänersborg har alltså varit flygbas en gång. Dess flygfält sträckte sig ungefär från bensinmackarna vid Gropbron åt nordost nästan fram till Birger Sjöberggymnasiet. Varken mackar eller skolbyggnader fanns då, ej heller den guldglänsande skulpturen vid Vänersvallens entré (Granat, 1994), den som påminner om ett par rockor eller om man så vill en omaka rote flygplan. Från dess plats kunde en betraktare vänd åt öster ha sett alla tre haverierna på fältet framför, det första 9/6 nere till höger, det andra 28/6 rakt fram något till vänster och det tredje 22/8 1917 åter nere till höger.

Fältet tycks ha varit ca 130 x 450 m stort (Winbladh, 1917 a): beskeden är olika, funna inritningar på kartor skissartade. Gräsfältets form och dimension bör ha medgett att man kunde starta och landa mot vinden, även om vindriktningen avvek plus minus femton grader från fältets huvudriktning. Starta och landa mot vinden var ett krav motiverat av vingarnas bärförmåga, landställets hållfasthet i sidled och behovet av kort rullsträcka. Förhärskande vindriktning på Sätenäs är sydvästlig (Lünner-Bladh, 2003) och bör ha varit så på vänersborgsfältet också. Vid motsatt luftström kan Halle- och Hunneberg ha påverkat vindarna närmast marken, men i stort var nog fältet acceptabelt som flygfält både från vind- och storlekssynpunkt.

Värre var det med fältets beskaffenhet: stubbåker på lerbotten, vattensjukbenägen och ojämn med jordfårar som gav vattensamlingar (Lundström, 1997). Diken, stolpar och några små berghällar var också besvärligheter. Det gällde för den landande att okulärt från luften välja

var han borde ta mark för att flygplanet skulle vara oskadat också efter utrullningen. Många materielskador blev det dock, väldigt många. Vid det första av de tre haverierna, 9/6 1917, kom föraren 26-åriga löjtnanten Gösta D:son Carlson in från Karlsgrav-hållet, sikande på att ta mark alldeles innanför södra fältgränsen. Där fanns också hangarerna och dit skulle han efter att ha rullat ut.

Att på rätt sätt och på rätt punkt landa en Albatros (Andersson, 1990), flygbasens flygplantyp, var en skön konst, mödosam att förvärva och i behov av frekvent underhåll. Det sätt som gav kortaste utrullningssträcka var "trepunktslandning". Då skulle sporren under stjärten ta mark samtidigt med de båda huvudhjulen. Flygplanet måste alltså just före marktagningen, "sättningen", ha en annan längd lutning, högre nos, än under normal flygning. Det kunde den få bara om farten inför landningen successivt minskats tills att vingarna inte bar längre och planet "sjönk igenom". Skedde detta för tidigt, några meter över marken, var skada eller haveri oundvikligt, skedde det för sent kom landningen för långt in på fältet med den risk det innebar. Skylla och Charybdis! Högt nos medförde att den redan normalt dåliga sikten framåt-nedåt helt

Bild 1: Övre delen: flygfältet låg ca 1,5 km söder om Vänersborgs centrum, inom rutan. Nedre delen: flygfältets kontur på karta 2003 från stadsingenjörskontoret vid Vänersborgs kommun. Fältkonturen (parallella linjerna) kopierad från förbandschefens, löjtnant F Winbladhs inritning på bilaga till förhörprotokoll efter haveriet 1917-06-28.

1. Flygfältet, med nutida terminologi "STRÅK 05/23", dvs gräsfält med riktning 050 resp 230 grader. Omsluter bl a Torpaskolans fem rektangulära hus. Ostligaste fältspetsen i Birger Sjöbergsgymnasiets västra entré, den västligaste nära den mindre OK/Q8-macken.
2. Avdelningens tre hangarer för vardera ett flygplan. Nu flyttade eller rivna. Kryssat en cm till höger om siffran anger platsen för haveriet 1917-06-09.
3. Tegelbruksdisponentens villa, något av inofficiell officersmäss. Finns ej kvar.
4. Tenggrenstorps gårds fyrlängade ekonomibyggnad. Finns ej kvar.
5. Den tandade linjen = dike med ett par meter bred öppning, därmed fältgräns.
6. Kryssat ovanför siffran markerar platsen för olycksvällande stolpe 1917-06-28.
7. Tenggrenstorps tegelbruk, ca 200 m långt med två 33 m höga skorstenar (Liljewall, 1994), en i vardera änden. Finns ej kvar.

Figuren en halv cm till höger om "VÄNERSVALLEN" anger platsen för den i texten omnämnda skulpturen.

Kommentarer till fältets inplacering på kartan ges efter referenslistan i artikelns slut.

försvann, motorn var i vägen: den sista biten måste flygas på känn. Jag förutsätter att löjtnant D:son Carlson behärskade trepunktslandningens teknik och att han hade dålig sikt framåt från sin förarplats i bakre sittbrunnen.

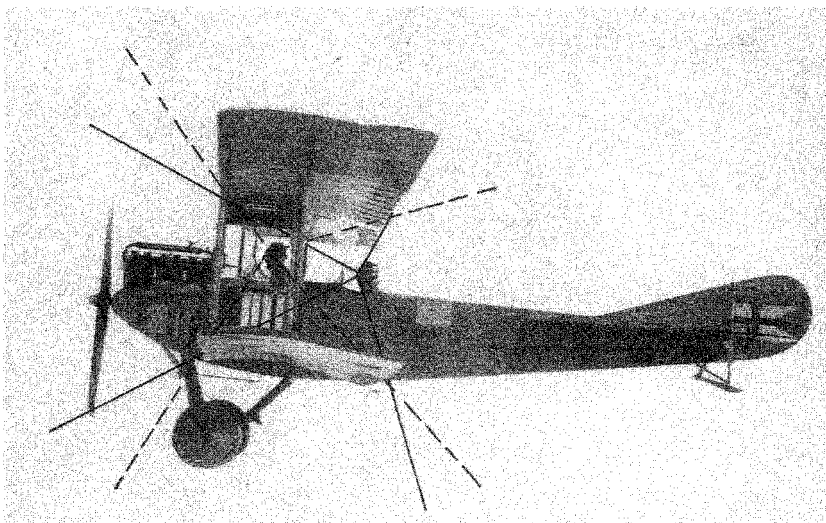

Bild 2: Albatros, flygplantypen som användes av Första skyddstruppflygavdelningen i Vänersborg 1916-18. Tillverkad av SW Södertälje Werkstädter efter tysk förlaga (Heinkel). Motor: Mercedes 110 hk. Längd: 7,77 m. Spännvidd: 13 m. Max startvikt: 1.050 kg. Toppfart: 112 km/tim. Beväpnings: en rörlig kulspruta. I bruk: 1914-32. Totalt antal i Sverige: 42, några med starkare motor (120 eller 160 hk) och tillverkade av andra än SW. (Widfeldt/Hall, 1999.) Bilden med besättningens siktbegränsningar ur Lundström, 1997.

Vi är inte framme vid haveriet ännu, men kan ana vartåt det lutar. Inflygningen från Karls grav försvårades av Tenggrenstorps tegelbruks höga skorstenar, senare under nedfärden också några mäktiga askar runt Tenggrenstorps disponentvillan samt en stor, fyrkantig ekonomibyggnad, som också låg i vägen. Var vinden svag blev flygbanan mot sättpunkten extra flack d v s högt nos och skymd sikt rätt länge före sättningen. Författaren intar nu försvarsadvokatens roll: Gösta D:son Carlson var säker, hade bedömt rätt, klarat finliret in mot sättpunkten bra med tungan rätt i munnen, låt vara något spelande. Han såg de välbekanta träden och buskarna komma fram bakom undervingen undan för undan precis som de borde ...hålla farten ... kolla höjden ...parera för kytt... flyga rent.. ge sidoroder... ligga rätt på vingarna ... minska gasen .. i lagom

takt ...höjdroderspaken mer bakåt.... mer ändå... balansera... strax kommer den mjuka dunsen vid en perfekt trepunktare... MEN VAD NU? Plötsligt TVÄRSTOPP! Carlson kastas framåt, propellern splittras, flygplanet står på nosen, kras, krasch, HAVERI! (Söderberg, 1976.)

Vad hade hänt? På den tilltänkta sättpunkten stod en annan Albatros, just framdragen till start. Det var på den som löjtnant Gösta D:son Carlson satt sig (Winbladh, 1917 b), helskinnad till all lycka.

Detta var första haveriet av de tre, ett dubbelhaveri. Basens sex anställda mekaniker och deras biträdande värnpliktiga, ett tiotal, behövde tre dygn för att få flygplanen flygklara igen, men det lyckades de med. Puh!

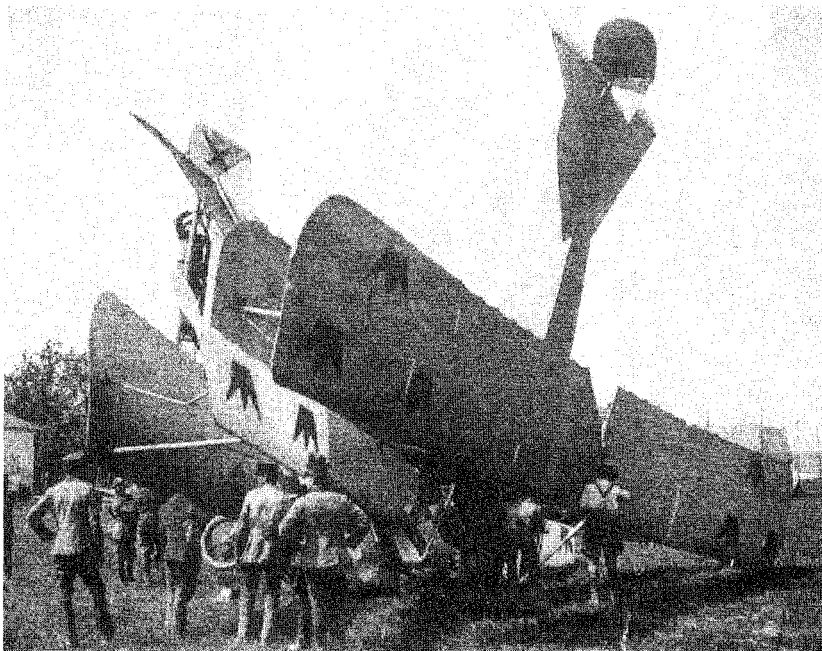

Bild 3: Haveriet 1917-06-09. Löjtnant G D:son Carlsons Albatros har landat på en annan Albatros vid södra fältgränsen. Bilden ur Lundström, 1997.

Varför Vänersborg?

Varför placerade man en flygenhet i Vänersborg? Den första motorflygningen i världen hade gjorts 1903, den första flygningen över

engelska kanalen, ett flygets mandomsbevis, år 1909. Året därpå hade Sveriges förste flygare Carl Cederström (1867-1918) utexaminerats i franska Pau, Bernadottes födelseort. Hjalmar Nyrop (1885 – 1915) hade i oktober 1910 varit förste svensk att flyga ett svensktbyggt flygplan i svenskt lufterum: över exercisheden vid Ljungbyhed (Kersmark, 2003). Året därpå hade de första svenska officerarna att flyga, armékaptenen Henrik Hamilton (1878-1917) och marinlöjtnanten Olof "Olle" Dahlbeck (1884-1930) erövrat sina certifikat i Frankrike resp England. Dahlbeck, fö skådespelerskan Eva Dahlbecks farbror (Lampell, 1999), genomförde 1912 den första militära flygningen i Sverige (Wahlström, 2000). Samma år på hösten medverkade för första gången flygplan i en svensk militärmanöver, Västgötamanövern eller "Slaget om Falköping" (Nelsson, 1993). Flygplanen, två omaka inköpta i Frankrike, hade under sommaren satts ihop på Axevalla hed, Västgöta regementes lägerplats 1745-1916 (Herlitz, 1967).

Så nog gjorde Vänersborg med sin operativa flygbas uppsatt i april 1916 tidig entré i den svenska militära flyghistorien! 1914 hade världskriget brutit ut och Pau-marskalkens sonsons son Gustav V (1858-1950) hade fortsatt stamfaderns neutralitetspolitik (Lagerqvist, 1976). En neutral stats skyldigheter var nu reglerade i 1907 års Haagkonvention: det var inte bara att stå vid sidan och titta på, vi måste också hindra att någondera parten använde vårt territorium för egna syften. Kungens näst äldste son prins Wilhelm (1884-1965) hade som sjöofficer, 26 år gammal, skrivit om "Aviatikens nuvarande ståndpunkt" (läsare som sett prins Wilhelms kortfilmer kan höra honom själv läsa med sin sonora stämma): *"Jämför man nu en jagares och aeroplans anskaffningskostnader skall man finna att de stå i ett förhållande af 50:1 till hvarandra. Härmed må dock ej vara sagdt, att 50 aeroplan äro lika mycket värda som en jagare, men det visar dock, att äfven vid en hög förlustsiffra, en stor materiel fördel förefinnes."* (Wilhelm, 1910.)

Prinsen angav flygplanens huvudsakliga uppgift vara *"spaning samt depeschöfverföring vid operationer i närheten av kusten. ... Redan vid 600 m är arealen, som kan öfverskådas ungefär 7.800 kvadratmil..."* (Wilhelm, a a). Jag är inte historiker av facket och kanske jag övervärderar uppsatsens effekter på försvarsplaneringen. För generaler och amiraler bör den dock ha haft chockverkan av laxativ kraft (stridsreaktion) och hade Wilhelm inte varit kungason hade nog hans militära bana i och med publiceringen kunnat anses avslutad. I en

årsberättelse 1912 från Kungl Krigsvetenskapsakademien ondgjorde man sig auktoritativt över "denna villomening att styrbara luftskepp och flygmaskiner skulle kunna ersätta och delvis avlösa kavalleriet." (Svensson & Bergman, 1969.) Inte ett framifrånfall på prinsen men ett försåtligt flankdito! Wilhelm, den senare så lysande demokraten och kulturpersonligheten på Stenhammars slott, gjorde under världskriget tjänst som kapten och fartygschef på torpedbåten Castor, (Skott, 1996) en för tiden modern hundratonnare med 18 mans besättning (v Hofsten, 2003). Han var kvar i flottan tills han blivit kommendör, blev sedan konteramiral i reserven (Fridh, 1995; Weibull, 1996).

Hursomhelst med prins Wilhelms uppsats, "Första skyddstruppflygavdelningen" sattes upp i Vänersborg med jätteuppgiften att tillsammans med III.arméfördelningen och marinen avspana västkusten. Strategiskt en ideal placering! En andra skyddstruppflygavdelning sattes upp i Boden: Finland var storfurstendöme i Ryssland och Ryssland ingick i "ententen" (med Storbritannien och Frankrike) i kriget mot "central-makterna" (Tyskland och Österrike-Ungern). Ryssland hade oroande för oss byggt och förbättrat genomfartsvägar västerut i norra Finland och kunde tänkas vilja nå sina vänner i väst den vägen.

Förtjänsten av att Sverige klarade sig undan världskriget tillskrevs kungen, 600 000 bajonetter och Bodens fästning (Morris, 1923; v Platen 2003). "Utan spaning ingen aning" heter det så sant; spaningen utefter västkusten i sydväst och landgränsen i nordost bör inräknas i vad som gav den för oss lyckliga utgången; omvärlden kunde notera att vi var på vår vakt.

Andra haveriet

Knappa tre veckor efter sin landning på ett annat flygplan avsåg löjtnant D:son Carlson starta sydvästut. Han taxade från hangaren i hög fart upp mot utgångsläge i fältets nordliga hörn. Men gasreglaget hängde upp sig och flygplanet fortsatte i sporrsträck förbi den tänkta startplatsen och över ett öppet dike hundra meter från den korsande Torpavägen. Albatrosen kunde nog rent av ha kommit upp, kanske till och med var uppe i luften när snedstötan till en telefonstolpe vid Torpavägen satte stopp för vidare framfart. "Det blev pinnved av kärran och motorn fortsatte framåt ett långt stycke", sa' ett vittne. D:son Carlson fick hjärnskakning och käkfraktur, hans medföljande mekaniker klarade sig bättre (Asklin, 1980). Oj!

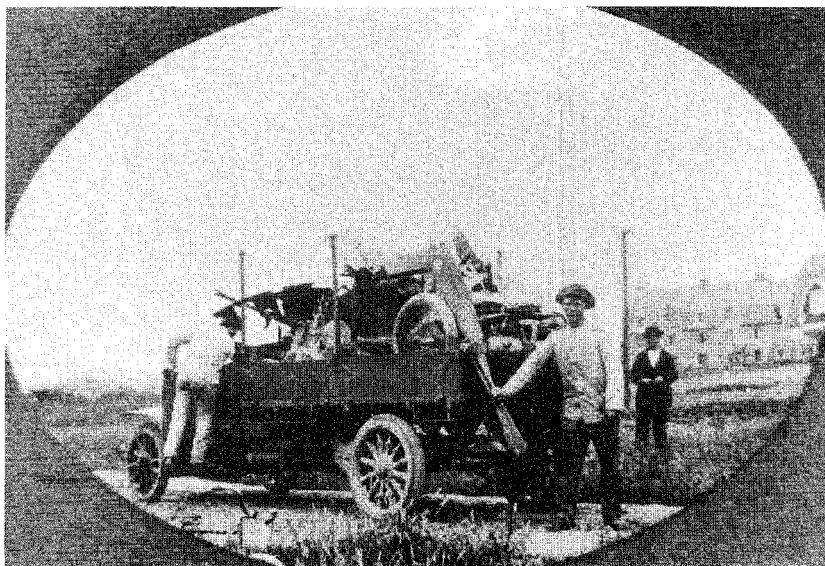

Bild 4: "Sic transit gloria..." Torpavägshaveriet 28/6 1917. Löjtnant Gösta D:son Carlson har under start från Tenggrenstorpsfältet kolliderat med stolpe vid Torpavägen. Rester av det havererade flygplanet körs bort. Vpl bilföraren Norrving poserar. Fotograf: Hans Hierta. Fotot lånat från Gösta Kersmark, i sin tur från Hjalmar Törnros.

Torpavägshaveriet är värt en extra titt. Med dagens vetande om psykiska trauman och läkningsprocesser är det inte otroligt att Gösta D:son Carlson efter rimlig chock den 9 juni, det ovan beskrivna dubbelhaveriet, kan ha befunnit sig i den psykiska krisens andra fas med bl a orealistisk bedömningsförmåga som symptom (Cullberg, 1973). Anteckning på utredningsrapportens karta anger att vinden var sydvästlig och svag (Winblad, 1917 a). Misstanken infinner sig att C helt enkelt försökt sig på att starta i medvind, går det så går det. Han hade så när lyckats, varvid han kunnat lägga ännu en djärv bravad till sina tidigare rätt många av olika slag. Asklin (1980) prisar hans oförvägna gåpåanda, som tycks ha varit genuin även utan ev psykisk kris. Om hans karaktär befann sig på rätt sida om gränsen mellan framåtanda och dumdristighet hade en senare tids urvalstester kunnat ge besked. Han förflyttades alltnog från Vänersborg i september 1917, omkom senare i spinn, 28 år gammal, faktiskt följdriktigt om jag jämför med liknande fall (Sandahl, 1985). Intet ont om de döda, deras offer har varit till nytta för senare generationer. Om Albatros gasreglage kunde hänga upp sig i fullgasläge vet jag inte, sannolikt ingen annan heller. Löjtnanten fick en disciplinär varning,

vilket väl tyder på att haverikommissionen ansåg åtminstone hans förklaring vara något för framåt.

ELA och flyget i Vänersborg

Vad skrev nu ELA, Elsborgs Läns Annonsblad, om dessa rafflande händelser nere vid Tenggrenstorp? Svar: Inte ett dugg! Jag har sökt igenom de mikrofilmade tidningsläggen vid vårt goda Regionmuseum Västra Götaland och funnit en (1) notis. Den är från 1916, fredagen den 7 april: *“Tvänne flygare ha ankommit till Vänersborg denna vecka. På tisdag kl 1/2 4 ankom en dubbeldäckare, förd av löjtnanten, frih. H.G. Blixen-Finecke, och på torsdag kl. 1/2 2 löjtnanten A.R. Björnberg på ett monoplan. Båda flygarne, hvilka slog ned i närheten af Tenggrenstorp, hade spaningsofficerare ombord.”* Därefter är det tyst i ELA.

Tystnaden beror förstås på att Första skyddstruppflygavdelningen var hemligstämplad från högsta ort. Namnet kom till och med att internt bli “Första hemliga flygavdelningen”, man fick inte tala om den. Tidningen var lojal, skrev om “Kriget” och “Smånytt från kriget”, om hästar som fallit i sken, lantbrukare Karlson som huggit sig i handen, gamla fru Bergström som halkat och brutit benet, om flygolyckor här och var också, även med flygplan från Vänersborg, men om dess flygfält andades man inte. Tisdagen den 15 augusti 1916 står det dock om en flygolycka i Upphärad, att flygplanet kom från Vänersborg och den 5 september 1916 om en flygolycka i Värmland med plan som man indirekt förstår var från Vänersborg. Om tidigare nämnde Blixen-Finecke står det den 28 september 1917 hur hans förkolnade lik omhändertagits efter flygolycka på Malmslätt. Båda skyddstruppflygavdelningarna, den i Vänersborg och den i Boden, var detacherade från arméns flygkompani FK i Malmslätt vid Linköping och FK var inte så hemligt (Söderberg, 1976). Arméns flygkompani och marinens flygväsende var vad som 1926 skulle bli flygvapnet.

Om Västgöta regemente skriver ELA däremot en hel del, bland annat den 15 december 1916 om regementets “högtidliga intåg i Vänersborg” med flygande fanor och klingande spel. Flygarna anlände alltså, “slog ned”, på våren 1916, regementet i december samma år. Regementets väldiga kaserner vid Källshagen, som Riksdagen gjort färre och fyrvånings i st f arkitektens flera och tvåvånings (Berg, 1981), kom att också bli förläggning och mathållare för flygavdelningens värnpliktiga.

Avdelningens tre-fyra flygförare och tre-fyra spanare, flera var de inte, bodde på hotell eller inhysta, nämnde Gösta D:son Carlson i "Skansen 1", "Regementsgården", Västgöta-Dals regementes gamla hus vid Edsgatan 2. (Jag passar på att påminna om att Västgöta reg:te och Västgöta-Dals reg:te var skilda enheter, ej ens samtida i Vänersborg.)

Första skyddstruppflygavdelningen var alltså inte så stor, totalt ca 30 man bara, materielen bestod av tre flygplan Albatros, en personbil, en last- och verkstadsbil och en motorcykel. Men flygplan kom och for, förare och spanare hitkommenderades tillfälligt, flygfältet var godkänt mål för distansflygprov inför fältflygarcertifikat, avdelningen inspekterades av höga befäl, här var fart och fläkt, liv och rörelse. Det stod en glans kring Tenggrenstorp dessa dagar, där bruksdisponentens villa för resten blev något av mäss för officerarna. Personalen klarade sig med sin flygimage relativt väl undan den fientlighet från befolkningsgrupper som regementets folk måste stå ut med; hungersnöd, ransoneringar, krigsavsparningens knapphet och revolutionära idéers framväxt gjorde "militären" till skottavla och spottkopp. Det speglar notiserna i ELA.

Mellanspel och slut

Innan vi går in på det tredje haveriet, lika förbluffande som det första fast på ett annat sätt, låt oss titta på ett missöde som kunnat leda till haveri. Den som råkade ut för det var värnpliktige flygföraren, endast 20-åriga greve Clas Sparre (1898-1948). Han fick motorstörningar under stigningen efter start, det snart sagt värsta en flygare kan råka ut för, eftersom farten ännu är låg liksom höjden. Återvända går inte, många har försökt och därmed snabbt ändat sin flygarbana. (Svänga kräver energi, energitillförseln har just upphört, enda sättet att hålla flygfart är att sjunka, svänger man sjunker man förödande snabbt.) Hålla huvudet kallt och farten under kontroll, låta bli häftiga roderutslag, kolla fastbindningsremmarna, stänga bensinkranen och så nödlanda ungefär rakt fram är med andra ord det som gäller och det oavsett hur där ser ut. Jfr Gottröra-olyckan 1991 och den ingripande kaptenen-passagerarens behövliga uppmaning till piloten gång på gång: "Se rakt fram!" (Rasmussen, 1992).

Sparre råkade inte i panik och hade tur, för där på trollhättesidan av Karls grav framför flygplanets nos låg en hyggligt plan del av Nabbensbergs tegelbruks lertag, kan ha varit där Quality hotel nu finns

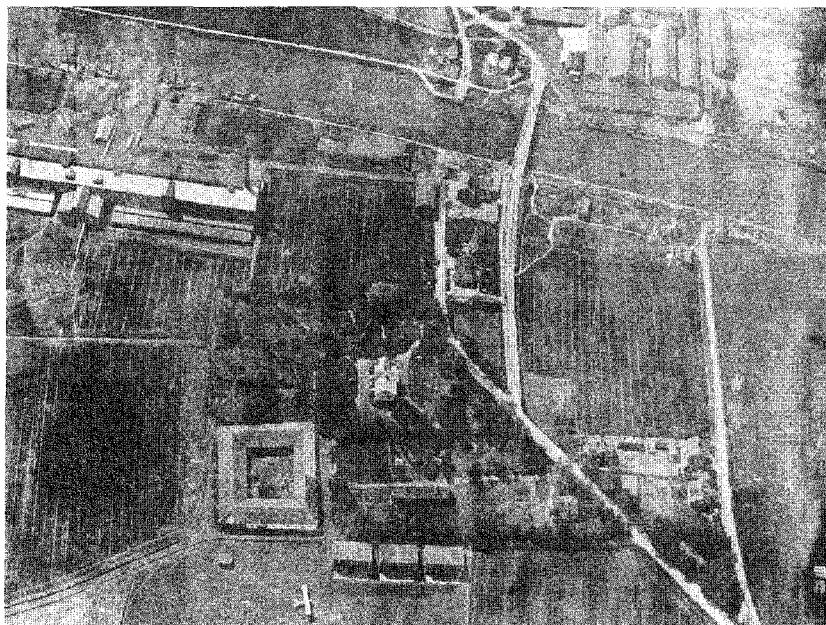

Bild 5: Tenggrenstorpsfältets södra ände från luften, norr är nedåt höger på bilden. Högst upp syns Karls grav (= Trollhätte kanals nordligaste del, påbörjad 1609 under Karl IX:s regenttid), till vänster Tenggrenstorps långsträckta tegelbruk, på bildens mitt Tenggrenstorps gård (disponentvillan med den fyrålgade ekonomibyggnaden), de tre hangarerna, och en Albatros. Bron över Karls grav, "Gropbron", är idag belägen närmare bildens högra kant. Bilden ur Flyghistorisk revy nr 26/1976.

vid minesstenen efter Västgöta-Dals regemente. Sparre skötte sig exemplariskt, satte ned flygplanet snyggt. Han var därtill tekniskt begåvad och fyndig: "... lät nedmontera vingarna, fick igång motorn och 'taxade' längs vägen och över bron, lämpligt stöttad av mekaniker, tillbaks igen till flygstationen. Vingarna kom efter per lastbil. Händelsen kallades 'Sparres kanalflykt'." (Asklin, 1980.) – ej att jämföra med Bleriots 1909, men ändå. Sparre blev så småningom en framträdande profil i flyg-Sverige, bland annat chef vid SAABs begynnande och expanderande flygplantillverkning i Trollhättan (SvU, 1957).

Clas Sparre var systerson till generalen, friherre Gustaf Mannerheim (1867-1951), den senare marskalken av Finland och republikens president. Clas Sparres far Louis (1863-1964) var konstnär och porträttmålare (NE, 1995), gjorde bl a ett tjugigt och vida berömt porträtt

i olja av Bengt G:son Nordenskiöld (1891-1983), det moderna flygvapnets skapare. Louis Sparre utformade även menun till vänersborgsavdelningens avskedsfest på Stadshotellet december 1918, konstverket återgivet i Asklin (1980). Farfadern till landshövdingen Eric Josias Sparre (1816-86), som står staty i vår stads plantage, var bror till Clas Sparres farfars farfar. Clas Sparres maka så småningom, författarinnan Anna Sparre f Adelswärd (1906-1993) har i sin bok "Alla mina hem" (Norstedts, 1993) skildrat livet i Clas Sparres närhet, i Ljungbyhed, Trollhättan och annorstädes. Clas och Anna samt Louis och hans fru Eva f Mannerheim ligger begravda under en och samma gravsten på Medelplana kyrkogård, Kinnekulle.

Och nu: det tredje haveriet.

Löjtnant Adrian Florman (1889-1978), bror till Carl Florman (1886-1963), svenskt trafikflygs skapare (NE, 1991), hade börjat flyga i juni 1917 och gjorde redan den 22 augusti sitt långdistansprov för fältflygarcertifikat genom att flyga Malmslätt-Vänersborg. Han kom in för landning åt sydväst mot den framförliggande scenfonden av hangarer, byggnader, höga träd, skorstenar och Karls grav. Såg man att landningsutrymmet nog skulle bli för snålt skulle man dra på i god tid, stiga över hindren, svänga runt och göra ett nytt försök. Adrian såg, kommen en bit in över fältet, att det inte skulle gå att pressa sig ned och drog på, men för sent; hjulen tog i hangartaket, flygplanet tippade framåt och med den fart det hade upphörde voltrörelsen först när planet hamnat på rygg. Då gled det ned på takets bortre del och fastnade. Där hängde nu Adrian och hans mekaniker med huvudena nedåt, helt utan skador. Adrians, "Lill-Mackes", fortsatta karriär blev bättre, framgångsrik nog för en plats i Nationalencyklopedin (NE, 1991).

Till sist

Det var en spännande tillvaro som Första skyddstruppflygavdelningen i Vänersborg 1916-18 upplevde. Uppgifterna och problemen av många hundra slag fyllde dagarna, ja dygnet till brädden, de tre haverierna är bara en relativt väl synlig del av allt som hände. Avdelningens insatser för rikets neutralitetsförsvar och flygets fortsatta utveckling förtjänar en mera ingående analys än mitt kåseri ens kan antyda. Nog tycker jag att flygarna (förare, spanare, mekaniker, värnpliktiga) i Vänersborg borde få något minnesmärke uppsatt någonstans så att inte "förhållanden

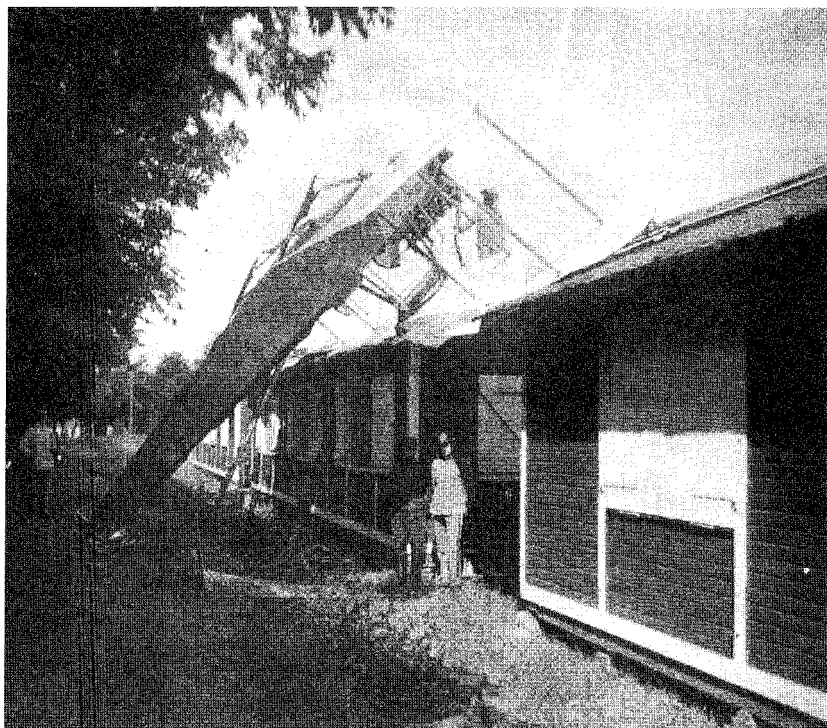

Bild 6: Haveriet 1917-08-22. Hjulen på löjtnant Adrian Flormans flygplan har under stigning från höger i bild tagit i hangarens tak. Flygplanet har tippat framåt ett halvt varv och hamnat på rygg mot hangarens baksida. Inga personskador. Bilden ur Lundström, 1997.

som tidigare har varit för oss okända riskerar att falla i oförlåtlig glömska”, som S Gunnar Petersson sa’, när minnesstenen efter Västgötadals regemente avtäcktes 1989. Kanske Folke Truedssons (1913-89) nämnda, flygaktiga skulptur vid Vänersvallen kunde putsas upp och förses med en liten platta med lämplig text. Det borde inte A F Carlssons skofabrik, Lions club och Vänersborgs Söners Gille, de nu på sockeln angivna, ha något emot.

Bild 7: Första skyddstruppflygavdelningen i Vänersborg 1916-18. Drygt halva styrkan uppställd på fältet. De flesta uniformerna är av arméns fältgrå modell/10, "långholmssmokingen med det tingstenska kålbladet", karolinerhatten. Längst ut till vänster kan skönjas den 1916 alldeles nya järnvägsbron uppfälld. Bilden från Regionmuseum Västra Götaland / Lennart Andersson.

Referenser

Andersson, L. (1990): *Svenska flygplan*. Den svenska flygindustrins historia. Gummerus, Jyväskylä: Allt om Hobby, Stockholm.

Asklin, G. (1980): *Vingad vakt i väst*. Mölndal: A. Lindgren & Söner AB.

Berg, E.(1981): *Kaserner, baracker och hyddor: Svenska soldatboningar under fyra århundraden*. Uddevalla: Armémuseum, Stockholm

Cullberg, J. (1973): *Det psykiska traumat – om kriteori och krispsykoterapi*. Stockholm: Svenska föreningen för psykisk hälsovård.

Fridh, K. (1995): *Gamle kungen*. Borås: W&W.

Grenat, S. (1994): *Stora och små händelser i Vänersborg 1940-1993*. Sid 329 i Liljewall, B.: Vänersborgs historia III. Lund: Vänersborgs kommun.

Hedquist, P. (2003): Överarbetning av Askvins (1980) karta över Tenggrenstorpssältet på karta från 1905 och upplysning med skiss om Gropbrons lägen omkr 1800, 1844, 1912 och 1966.

Herlitz, C. (1967): *Svenska arméns regementen*. Kristianstad: Militärhistoriska förlaget, Stockholm.

von Hofsten, G., Waernberg, J. (2003): *Örlogsfartyg*. Luleå: Svenskt Militärhistpriskt Bibliotek.

Kersmark, G. (2003): *Svenska flygpionjärer*. Artikel i FLYGvapennytt nr 1/2003.

Lagerqvist, L.O. (1976): *Sverige och dess regenter under 1000 år*. Stockholm: AB Sporrang.

Lampell, S. (1999): Upplysning vid föredrag i Malmslätt.

Liljewall, B. (1994): *Vänersborgs historia III*. Lund: Liljewall och Vänersborgs kommun.

Lundström, P.-A. red (1997): *Arméflygets historia*. Västervik: Arméflygets historiekommitté.

Lünner-Bladh, K. (2003): Uppgift vid samtal per telefon.

Morris, Ira Nelson, (1923): *Minnen från min ministertid i Stockholm 1914-23*. Stockholm: Norstedts.

NE (1991): Nationalencyklopedin, uppslagsord Florman. Belgien: Bra Böcker, Höganäs.

Nelsson, B. (1993): *Från Brunkeberg till Nordanvind*. 500 år med svenskt infanteri. Västervik: Probus förlag.

von Platen, G.(2002): *Bakom den gyllne fasaden*. Uddevalla: Albert Bonniers förlag.

Rasmussen, S.G. (1992): *Det gælder dit liv*. Miraklet ved Stockholm. Denmark: Thorsgaard.

Sandahl, F.P. (1985): *Tuffheten kostade honom livet – Tuffheten kostade honom jobbet*. Artikel på Svenska Dagbladets Idagsida 1985-10-11. Även hemsida: fps.cjb.net under "Artiklar" / "Öffentlig ventil"

Skott, S. (1996): *Alla dessa Bernadotter*. Borås: Bonniers.

Sparre, A. (1993): *Alla mina hem*. Falun: Norstedts.

Svensson, S. & Bergman, B. (1969): *Ett år i luften, flygets årsbok 1969-1979*. Malmö: Allhems förlag.

SvU (1957): Svensk uppslagsbok, uppslagsord: Sparre. Malmö: Förlagshuset Norden AB.

Söderberg, N. red (1976): *Vänersborgsavdelningen*. Artikel i Flyghistorisk revy nr 26/1976. Stockholm: Svensk Flyghistorisk Förening.

Wahlström, S. red (2000): *Flyget i Sverige under 1900-talet*. Stockholm: Svensk Flyghistorisk Förening SFF.

Weibull, J. (1996): *Bernadotterna*. Vicenza: Bonniers.

Wilhelm, Hertig af Södermanland (1910): *Aviatikens nuvarande ståndpunkt (våren 1910) samt dess användbarhet vid sjömilitära operationer*. Uppsats i Tidskrift för sjöväsendet 1910. (Tillgänglig i Krigsarkivet.)

Widfeldt, B. & Hall, Å. (1999): *Svenska vingar*. Nässjö: Air Historic Research AB.

Winbladh, F. (1917 a): Inritning på karta tillhörande förhørsprotokoll 1917-06-29. Kopia från Krigsarkivet, Stockholm.

Winbladh, F. (1917 b): Inritning på karta tillhörande protokoll 1917-06-10. Från Stig Kernell Tranås 2003-04-11, kopierad och återsänd.

Anm beträffande Tenggrenstorpsfältets inplacering på kartan (bild 1). Utgångspunkter har varit a) bilagor till förhørsprotokoll (Winblad, 1917 a och b) på karta i skala 1:4.000 upprättad 1914 av stadsingenjör Aug. Carling, b) förslag till ändring av stadsplan uppgjord 1924/1927 av Alb Lilienberg, avfotograferad vid Lantmäteriet i Vänersborg, c) flygfotot (bild 5 ovan), d) av Per Hedquist (2003) gjord överarbetning av Asklins (1980) karta och skiss på Gropbrons olika lägen samt e) karta 2003 från stadsingenjörskontoret i Vänersborgs kommun. Fälttelegrafkårens rekognoscering 1914 (Krigsarkivet) angav ett avsevärt större område för Tenggrenstorpsfältet än det på bild 1 angivna. Likaså är fältet större hos Asklin (1980) – han anger till och med att berghällarna mellan nuvarande bandyläktaren ("Isstadion" i bild 1) och Shells bensinstation ingått och vid ett tillfälle vållat skada på startande flygplan. Halva Vänersvallen kan ha inräknats i fältet till en början. Troligen är 1917-fältet enligt bild 1 den yta man med tiden kom fram till som mest användbar. Förbandschefen löjtnant Folke Winbladh anger en längd på fältet vid första haveriet (Winbladh, 1917 b), en annan, längre, vid andra haveriet tre veckor senare (Winbladh, 1917 a).

Folke P Sandahl, f.1929, Elev i Vänersborgs högre allmänna läroverk 1942-1949, därefter yrkesofficer (jaktflygare, flyglärare, ledarskapslärare, läroboksförfattare, stabsofficer) med placering bl a i Ljunghed, Karlstad och Stockholm. Flyttade som pensionerad överstelöjtnant och konsult (enskild firma: etik, stress, utbildning) tillbaka till Vänersborg 1989. Riddare av Kungl Svärdorden. Laborator h.c. vid Forsvarets Forskningsanstalts beteendevetenskapliga institution. Medlem av VSG och Kungl. Bohusläns reg: tes kamratförening, vänersborgs-avdelningen.

BLÅSUTS BK

**en 70-åring som klarat av många svåra hinder
men nått målet div. I och upplevt flera guldjubilé
av Stenåke O. Walltin**

Blåsuts Bandy Klubb såg dagens ljus vid ett sammanträde i "förorten" en novemberdag 1932, närmare bestämt den 21 i månaden. Då samlades en del entusiaster till möte i Logen Viljan på andra sidan det som idag benämns Dalbobron. Dessa hade i sinnet att få till en egen idrottsklubb i stadsdelen, något som "grott" flera år hos en del idrottsintresserade. Kunde man ha klubbar i "stan" – då kunde man ha en egen också i stadsdelen Blåsut. Resonerade man.

Den verkliga initiativtagaren hette Nils Svanberg. Han fick med sig en skara grabbar som sa ja till bildandet av BBK. Utan Nils Svanbergs entusiasm och brinnande intresse för en egen klubb på Blåsut hade detta bildande aldrig blivit av. Svanberg, förman vid Skofabriken, hade själv bestämt sig för att en klubb bara skulle bli ett faktum och så blev det också. Dagens BBK-are bör alltså idag 70 år senare skicka en tacksamhetens tanke till denne initiativtagare! Också till alla som kämpat så enträget för BBK under alla de årtionden som gått!

(Till saken hör att redan 1908 fanns en gäng grabbar på Blåsut som provade på bandy-sporten. Dessa kallade sig Blåsuts I.S. och höll på några år. Samman-slutningen självdog, kan man säga. Dessa bandykämpar hann dock ställa till med en sensation. En mycket stor sådan också. Nämda år spelade B. I. S. den första vänskapsmatchen någonsin i Vänersborg och då mot VIF (man enades om att fotbollsreglerna skulle gälla!) på en plogad sjöisbana vid nya hamnkanalen. Till allmän häpnad vann B.I.S. med utklassningssiffrorna 13-0 (!) inför "överraskande stora publikskaror runt planen". Det talades länge i staden om att den lille slog den store så rejält. Ingen begrep ännu långt efteråt hur detta kunde hända.)

Första styrelsen

Den första BBK-styrelsen är alltid minnesvärd i en förening. När det gäller BBK såg den ut så här för de som fick förtroendet: Ordförande: Arvid Johansson, sekreterare: Arne Fogelgren, kassör: Nils Svanberg övriga: Gösta Olsson och Arne Johansson. Många av dåtidens BBK-are jobbade civilt hos A.F. Carlsson och vid Skofabriken (som det står att

läsa i gamla handlingar) kan nämnas. Det var stadens största arbetsplats under många, många år. Värt att nämna är att sekreterare Fogelgren var målvakt i den första bandymatch (1932), träning, som ett BBK-lag spelade, nämligen mot IFK:s B-lag på Öxneredssjöns isparkett. BBK vann med 4-2. Arvid Johansson svingade klubban och bestämde under dryga två år innan han lämnade ansvaret vidare till Harry Gustavsson, vilken i sin tur satt "vid rodret" de följande åtta åren.

Från gulnade blad i en klippbok citerar vi följande ur en artikel av Ny Tids korrespondent i Vänersborg inför klubbens 10-årsjubileum: "Det tillhörde säkerligen ej de lättare uppgifterna, att så nära inpå staden hålla en idrottsklubb vid liv. Faran ligger alltid till hands, att när någon spelare börjar göra sig bemärkt (uppmärksammas). Då brukar andra lag lätt vara framme och värva. Så har väl också delvis varit för denna klubb. Enigheten inom klubben har dock varit god och den har varit värdefull under årens lopp."

Man uttryckte sig lite udda svenskmässigt förr jämfört med idag. Som svar på detta kan man då sägas, att Blåsuts BK under de årtionden som gått på ett bestämt sätt stått emot alla "Phula" värvare som försökt ta spelare från dem. Därför kan man idag peka på en framgångsrik era i västgötabandyns tjänst. Detta efter BBK:s egna mått mätt.

Minnesvärda kämpar

I tidernas begynnelse inom BBK fanns en handfull personer som lade ner ett enormt arbete för att klubben skulle få en så bra start som möjligt. Det var verkligen tuffa tider i början av 1930-talet, ska alla veta. Ingen dans på rosor precis. Precis tvärt om. Förutom Nils Svanberg ska också särskilt hågkommas Harry Gustavsson, mångårig sekreteraren Roy Andersson, murarmästare Gustaf Svanberg, vilken var bas för det helt suveräna snöskottarlag som alltid kallades in när sjöisar som Öxneredssjön, Boteredssjön och Vassbotten vid Tackjärnsbacken, eller landbanor, skulle röjas från den nedfallande vita varan så att det kunde spelas bandymatcher, samt målvaktsfenomenet Göte Carlsson, vilken även vid sidan av sin aktiva bana uträttade ett enormt arbete för "förortsklubben", som det allmänt skrevs i tidnings-spalterna under förra seklets första årtionden. Göte Carlsson var för övrigt eleganten själv när han vaktade klubbens målbur. Han hade alltid vit skjorta och slips!!!

Förste storspelaren

Göte Carlsson var klubbens första verkliga storspelare! Han vaktade målbumen för BBK inte mindre än 149 gånger under nästan 21 säsonger!

En säsong blev mer eller mindre spolierad med anledning av skada. Här är att notera att det inte spelades så många matcher varje säsong på "den gamla goda tiden". Det rörde sig enbart om enkelserier med fem - högst sex deltagande lag för det mesta. Vissa säsonger spelades det till och med fler vänskapsmatcher än seriedito!

Även om vintrarna bjöd på mer ihållande kyla längre tider för 30 - 40 år sedan, så ställde vissa former av "värmehöljor" till det även på den tiden. Vissa vintrar kunde inte serierna färdigspelas av denna anledning – eller också var det så att kylan var alldeles för sträng.

Bäst i alla lägen

I snart sagt varje referat som finns bevarade kan man läsa att "mål-Carlsson var BBK:s verkliga förgrundsfigur med ett strålande spel mellan stolparna". Ibland häpnade skribenterna över hans fenomenala förmåga att mota bollar ur alla de vinklar – hur hårda skotten än var. Carlssons spelsinne var också av yppersta klass. Han kunde "vädra" sig till var motståndarna tänkte skjuta. Reaktionssnabb som få var han också. Hur många poäng Göte själv räddade åt BBK finns naturligtvis ingen statistik på. Skulle annars vara intressant att ha en sådan idag. Alla gamla f.d. BBK-spelare vi talat med i anledning av denna jubileumsskrift vitsordar utan anmaning mv. Göte Carlsson, ska alla ha klart för sig. Han var något alldeles enastående tydligen. Göte föll dock aldrig för locktonerna att byta klubb när värvarna från olika håll var framme och förhörde sig inför nästan varje ny säsong. Tala om att ha klubbkänsla! Göte Carlsson var bäst i alla lägen, med andra ord!

– Nej, jag stannar allt i Blåsuts BK, svarade alltid Göte.

Göte var även mångårig styrelseledamot. Han svingade också ordförandeklubban tre år.

Tittar man lite på hur det hela började en gång, så var det så att BBK första två åren mer ägnade sig åt motionsbandy eftersom seriespel inte hade kommit igång år 1932. Det handlade mest om uppgjorda vänskapsmatcher vintertid med närliggande klubbar. Inte minst då i Trollhättan och Uddevalla. (Grannen VIF i staden, som under sin era fram till nedläggningen 1977 vann 16 uppsättningar DM-tecken, spelade sina första vänskapsmatcher i denna ädla sport redan 1908 för övrigt. Den tredje av dessa var den ödesdigra mot Blåsuts I.S.) Lokala serier anordnades också, så lite av allvar började så sakta smyga sig in för BBK-arna efterhand. I dessa serier härjade man ett par säsonger med godtagbara resultat och efter inte särskilt intensiva träningsförbedelser. Bland annat var man med i en s.k. Pokalserie där man blev tvåa, vilket

Blåsuts BK:s A-lag 1975/76, Div III Västgötaserien

Stående fr vänster: Arne Ljungströmer (lagl B-lag) K-A Lagher, Stig Bornström, Tomas Danielsson, Kent Albinsson, Bosse Mohlin, K-Å Berner (lagl A-lag), Bror "Tipaz" Eriksson (tränare).

Sittande fr vänster: Jörgen Gustavsson, Gunnar Nyström, Rune Johansson, Tommy Karlsson, Dan Kjellsson, Jan Johansson.

Saknas på bilden: Börje "Parren" Westerlund, Glenn Wiklund, Kent Johansson, Stenåke Walltin, Bengt Frisell.

var en merit för dem. 1934 anmälde sig dock klubben till den lokala s.k. T-V-S-serien, som den döptes till med anledning av de lag som deltog (Trollhättan, Vänersborg och Sjuntorp). Det slutade med en andraplats för vänersborgarna. Vi citerar ur årsberättelsen, en knapp-händig sådan: "Blåsutklubben slutade på poängsiffran 7 endast 2 poäng efter segrande laget (vilket detta nu var nämns inte, vår anm.). Blåsut var ända till sista matchen närmast seriesegern, men på grund av 3 sjuka spelare förlorades denna match. Blir sammanhållningen lika god under kommande säsong bör denna serie kunna vinnas." Säsongen efter överraskade BBK både sig själva och andra genom att stå som seriesegrare för första gången någonsin. Det var i div. IV V:a Västgöta-serien. Det förde med sig klang och jubel, så klart. Man flyttades emellertid inte upp utan fick vara kvar och blev tvåa den andra säsongen. 1938-39 blev det ny serieseger för BBK-arna. Man vann V:a Älvsborgs-serien på bättre målskillnad än

grannen Gropbrons BK. Tabellplacering-arna varierade sedan från seriesegrar till femte- och sjätteplatser, allt beroende på vilka lag man lyckades få möta säsong för säsong. 1942-43 blev det gulduppsättning i div. III Västgötaserien (Div. I kallades dessutom serien, vilket nog hade att göra med att man rangordnades bland de bättre i området).

Genom en andraplats i div. IV 1946-47 och en serieomläggning därtill efter den säsongen befann sig BBK sedan 1947-48 plötsligt för första gången i Svenska serien div. II Södra. En milstolpe hade i sig passerats med detta steg. Låt sedan vara att Vänersborgslaget sedan inte alls räckte till i den bättre konkurrensen. Man fick finna sig i nedflyttning efter en femteplats bland sex lag. Man tog dessutom med sig IFK Vänersborg neråt eftersom deras lag blev jumbo. 1952-53 var BBK och nosade på guldet, men Storegårdens BK blev för besvärligt och det blev bara silver. BBK var bandylaget som under de första säsongerna som ny klubb uppträdde i svart tröja med vit krage. Sedan blev det brandgult ett tag eller samma färg som klubbens bordsflaggan hade. Idag är det sedan länge gul-blått som gäller, som bekant. Man kan alltså inte om BBK säga, att man genom åren hållit stenhårt på en och samma klubbfärg. Eller färger.

Första årsberättelsen

Den första riktiga årsberättelsen finns angenämnt nog bevarad, dock på alltmer gulnande papper. Man skrev för hand med bläck på den tiden. Vi ska här återge denna in extenso, vilken skrevs av sekreteraren Arne Fogelgren: "Styrelsens årsberättelse för Blåsuts Bandyklubb från klubbens bildande (21/11 1932) tills januari 1934.

Klubbens verksamhet har under den gångna tiden i stort sett varit ganska gott. Klubben har endast idkat Bandy vilket hittills varit ändamålet. Klubbens A-lag har spelat 15 matcher: 5 förlorade, 2 oavgjorda och 8 vunna vilka en del av matcherna har ingått i en pokalserie där klubben belade 3-placeringen. (Målkvotssiffran: 55-37 till klubbens fördel). Klubbens B-lag har spelat 5 matcher, två förlorade, tre vunna (målkvot 22-11 även till klubbens fördel). Klubbens medlemmar har under denna tid bestått av 42 medlemmar. Styrelsen har under den gångna tiden bestått av följande personer: ordf. Arvid Johansson. sekr. Arne Fogelgren, kassör: Nils Svanberg, materialförvaltare: Folke Robertsson, sup: Arne Johansson, Göte Olsson, rev: Stig Sjöö och Göte Karlsson. Vad klubbens ekonomi beträffar ber styrelsen få hänvisa till revisionsberättelsen. Som av ovanstående synes har klubbens verksamhet under den tid årsberättelsen omfattar varit ganska god. Livlig träning och god kamratskap har

varit rådande. Till sist vill Styrelsen, för ett kommande år, önska en god och framgångsrik tid. Styrelsen”

216 kronor

Här vill vi påpeka att ovanstående siffror gäller den allra första lokalserie klubben fanns med i. Det är vintern 1932-33 som avses. Var alltså innan man kom in i det verkliga seriespelet.

Tittar man på den likaledes bevarade revisionsberättelsen så finner man att inkomsterna för tiden 1/12 1932 -1 31/1 1934 var 216:22 kronor medan utgifterna stannade vid 127:76. I senare fallet köptes tre par bandyrör för 21:60, 20:70 samt 17:50. Man köpte bandyklubbor för 11:61 och nät till bandyburarna för 13:60. Man hade 9 kronor i lokalhyror. Detta för att nämna några av utgifterna för BBK. På inkomstsidan bl.a. detta: Medlemsavgifter 45 kr, inträdesavgifter vid tre arrangemang 6:25, tre lotterier gav 135:72, överskott på resa till Brålanda 4:25, hyra för bana 5:00, inträdesavgifter 2:00 samt överskott vid bussresa till Vargön 8:00. Behållningen till nästkommande år blev 88:46 enligt för årsmötet presenterade räkenskaper. Det var tider det!

Att motståndarna sedemera under några vintrar var alltför rutinerade, det tog BBK-pojkarna inte alltför hårt. De gav alltid allt. Resultat som man gladdes alldeles extra åt var till exempel 4-1-vinst mot VIF, som var en prima skräll i bandykretsar, liksom att man ”klubbade ner” Alingsåslaget Gerdskens BK med 10-2. Inte ens dessa resultat hjälpte. Laget blev nästjumbo den vintern och flyttades ner...! Lika bra det, menade man. Det hade gått lite för fort uppåt.

Spelare av hög karat under första årtiondena var förutom mv. Göte Carlsson även backen Gösta Olsson, kunde även spela vänsterinner, Stig och Anders Sjö, Erik Andersson, spelkunnige Erik ”Stubben” Larsson, målfarlige centern Henry Eliasson, eleganten Gunnar ”Penten” Olsson, Karl Andersson, Rustan Johansson samt Erik Johansson. Blåsuts BK:s stora dilemma under årens lopp var att man ofta fick se spelare av bra kaliber lämna föreningen och antingen gå över till Vänersborgs IF eller IFK Vänersborg (förr alltid i folkmun kallat Kamraterna!). Med dylika spelarförluster slogs planer inför säsongerna från BBK:s sida ofta till stor del i spillror och säsongresultaten blev inte alls som man hade hoppats på. Sägås ska också att övergångarna från en klubb till en annan inte följde några särskilt stränga regler förr i tiden. Det hände att man på bara några dagar kunde byta förening i lagsporterna. Det har berättats oss att man ibland kunde spela i två olika klubbar två dagar i rad. Vi håller det inte alls för otroligt, men visst låter det konstigt idag.

När postmästaren och BBK-ordföranden John Gustavsson 1943 (han gick med i BBK 1938) valdes till ny ordförande sade han i en intervju i en göteborgstidning angående klubbens svårigheter under årens lopp:

”Att de största svårigheterna varit att hålla bandybanorna rena från snö, men att medlemmarnas aldrig sviktat när det gällt i det fallet och att det blivit ett uttryck att om inte Blåsuts BK kunnat ordna en isrektangel – har ingen kunnat göra det – liksom att ekonomin varit ett krux, men att finanserna klarats tack vare lotterier och dylikt samt att BBK skall klara sig kvar i serien första div. II-säsongen.” Vad som döljer sig bakom ”och dylikt” kan man bara gissa sig till. Gamla ärrade kämpar har sagt oss att det var verkligt hårda bud förr att få in pengar så att fritidsnöjet bandy kunde bedrivas i BBK. Nämnas ska också att det förr vimlade av s.k. ortsmiddelare till de större tidningarna i Göteborg. Sådana entusiaster fanns i både Vänersborg, Trollhättan och Uddevalla eller på lite större orter. Dessa medarbetare rapporterade flitigt om idrottslivet på sina hemorter så att redaktörerna på ”bladen” blev nöjda. Hur gick det då för BBK i div. II dit de flyttades upp säsongen 1947-48 med anledning av att serierna lades om? Tyvärr blev vistelsen på den nivån bara en säsong gammal. Var stor skillnad på ”trea” och ”tvåan” redan då. Framför allt spelades mer fysisk bandy, vilket vänersborgsgrabbarna inte var vana vid. Det var ändå nära att laget skulle fått vara kvar. Man hade emellertid sämre målskillnad än Kungälv SK.

20-årsjubel

När klubben firade 20-årsjubileum 22 november 1952 hade man följande styrelse: Ordförande: John Gustavsson, vice ordförande: Göte Carlsson, sekreterare: Egon ”Löva” Larsson, vice sekreterare: Ragnar Andersson, kassör: Allan Johansson. I samband med jubiléet i Fredrikbergs pensionat fick följande de främsta belöningarna för utmärkta insatser i klubben och för bandysporten: SBF:s diplom: Nils Svanberg och Göte Carlsson. VBF:s diplom: John Gustavsson, Gösta Johansson (A-lagsspelare i 17 år), Egon Larsson, Knut Ljungströmer och Olle Svensson. Blåsuts BK:s bordsflagga delades för första gången någonsin ut till: Roy Andersson, John Gustavsson, Egon Larsson, Gösta Johansson, Gösta Olsson, Nils Svanberg och Olle Svensson. Gunnar Olsson erhöll klubbens förtjänstmärke medan Allan Jonsson och Yngve Lund fick pokaler för utmärkt arbete för klubbens räkning. Representant för Svenska Bandyförbundet liksom för Västergötlands Bandyförbund var styrelsemedlemmen och vänersborgaren Oscar Karlberg (stark man och legendar på ledarsidan samt ordförande i VIF många år).

(Vad som mer ingående hände i BBK de fem åren mellan 20- och 25-årsjubiléerna har varit svårt att få fram. Dokumentationen har varit mycket dålig och finns inte samlad. Därför blir det mellan varven ganska stora hopp vad gäller BBK-historiken. Inte en enda skriven Jubileumsskrift finns att tillgå!)

25-årsfirandet

När man fem år senare var framme vid 25-årsjubiléet, en festlighet man hade i Partylokalen, Skansgatan, stod dessa herrar i centrum och hade utmärkelser att hämta: Svenska Bandyförbundets diplom: Gösta Olsson och Egon Larsson. Västergötlands BF:s diplom: John Bråberg, Allan Alm, Leif Larsson, Ragnar Andersson, Allan Larsson, Esse Karlsson, Gunnar Hagberg och Yngve Lund. Riksidrottsförbundets diplom: Nils Svanberg och Göte Carlsson. Utmärkelserna överlämnades av Holter Johansson (Vargön) för Svenska BF:s och Västergötlands BF:s räkningar. I övrigt utdelades till förtjänta BBK-are standar och förtjänstmärke. Klubben fick även Svenska Bandyförbundets diplom liksom en gåva från sporthandlaren Bertil Malmberg hos vilken BBK gjorde sina inköp. Uppvakta blev BBK också av andra föreningar. Tage Werner framförde IFK Vänersborgs gratulation, Holter Johansson gjorde sammalunda för Vargöns SK, Åke Gillberg för Vänersborgs IF samt Per-Arne Kihlström för IK Lira. BBK-ordförande i samband med detta jubileum var sedan två år tillbaka Egon Larsson. När det sedan gäller Blåsut BK:s 30- och 40-åriga tillvaro så ställde man inte till med några kalas för att minna om åren som passerat. Man ansåg att dessa ”högtider” enbart behövde noteras till protokolls-boken! Det är ju också årtal i en idrottsförening som firas om medlemmarna själva vill det, resonerade man. Nu förhåller det sig också så, att BBK-arna vid dessa tillfällen, 1962 och 1972, inte var ”stadda vid kassa” för att ställa till med extravaganser! Med detta passerades milstolparna med tystnad. Man kände bara till det själva i klubben i stort sett. Man basunerade inte ut det. Referat i lokaltidningen har ej heller stått att finna.

50-årsjubiléet

Klubbens 50-åriga tillvaro celebrerades däremot med en festlighet förlagd till Restaurang Koppargrillen, Vänersborg. Uppslutningen var inte så stor som man hoppats på från styrelsens sida. Dock blev det en mycket trivsamt aften i bandyns tecken där många duktiga medlemmar kom för att föräras olika fina utmärkelser. Vänersborgaren Åke Gillberg var Västergötlands Bandyförbunds representant. Han hade mycket att

delar ut och hålla reda på. Han var även representant för Svenska Bandyförbundet, som också hade tillerkänt en del BBK-are sökta utmärkelser. BBK erhöll Västergötlands BF:s bordsstandar samt Riksidrottsförbundets diplom. SBF:s manschettknappar fick ordföranden Karl-Åke Berner liksom bronsmärket, diplom från VBF och Västergötlands Idrottsförbund. Dan Kjellsson erhöll SBF:s bronsmärke, diplom från VBF och Västergötlands Idrottsförbund. Rune Johansson fick VBF:s silvermärke och SBF:s bronsmärke. Kjell-Arne Lahger fick SBF:s och VBF:s bronsmärke samt VBF:s diplom. Per-Olof Filipsson fick: VBF:s diplom. Tomas Danielsson: VBF:s bronsmärke och dess diplom. Bo Mohlin: VBF:s diplom liksom speciell minnesgåva av BBK. Arne Jacobson: VBF:s diplom liksom samma minnesgåva som Mohlin. Den senare för mångåriga aktiva säsonger och fina ledarinsatser i klubben. Inte heller detta jubileum annonserades utåt för allmän kännedom, enligt sagesmän vi talat med. Man höll det ”inom den trängre kretsen” med andra ord. Unnade sig en god bit mat och en trevlig kväll gjorde man emellertid. 1992 var det sedan dags för nästa passage för Blåsuts BK. Då fyllde klubben 60 år. Inte heller då fann styrelsen det motiverat med att ”festa till” för att minnas gångna år.

Bättre förr

Man kan göra ett kort konstaterande när det gäller detta med att celebrera högtidsdagar i BBK: Man var mycket, mycket bättre på det förr i tiden! Andra saker som BBK-arna förr var ena riktiga hejare på var att ordna till med bazarer, soaréer, teaterföreställningar och danser. Allt för att dra in pengar till verksamheten. Blåsutborna ställde upp nästan mangrant så fort BBK annonserade om både det ena och andra. Då gick man verkligen ”man (och fruar) ur huse”, som det brukar uttryckas. Folket i ”förorten” höll verkligen ihop på alla tänkbara vis och stöttade sin klubb. Åter till det som timat under bandyns årtionden.

Svårt nå ända fram

Under 1950- och 1960-talen kämpade olika konstellationer av BBK-lag på ordentligt för att försöka vara med i toppen av serierna år efter år. Dock utan att lyckas nämnvärt i den utsträckning som man säkert tänkt sig. Man vandrade upp och ner. Mestadels var man i div. IV men gjorde mellan varven kortare gästspel även i div. III. Mest rörde det sig alltså om spel i lägre divisionen.

Det var svårt nå ända fram, med andra ord. Helst skulle man ha velat etablera sig i div. III men till det räckte varken manskap eller kunskaper riktigt till. Lag som Älvängen, Långareds BoIS, Floda BoIF, Hemsjö IF

(Alingsås), Tolsjö IF, Tuns IK (Grästorp), och Lidköpingslagen Svarthalls SK, BK Wiking och Lidköpings AIK utgjorde periodvis ordentliga stöttestenar. Dessa motståndare förvisade ofta Blåsuts BK till platserna tre och fyra i sluttabellerna. BBK:s lag var också alltmer på klar nedgång styrkemässigt mot slutet av 20-årsperioden, kan man konstatera i gamla gulnade klippböcker.

Tvingades till uppehåll

Inför säsongen 1964-65 hade BBK kommit ända in i "återvändsgränden". Man upplevde en ordentlig generationsväxling. Många hade blivit klart överåriga och några egna ungdomar fanns inte att "slänga in". I detta, mildt sagt, akuta läge beslutade sittande styrelse att helt enkelt ta en sabbatsssäsong från deltagandet i seriespel. Ingen hade kunnat räkna ut att det skulle bli så illa. Fanns dock inget att göra. Det fanns inte spelare till ett lag. Under de följande månaderna ägnade man sig i BBK åt att leta fram nya krafter inför en ny framtid i klubben. Man hittade också sådana. Man förberedde en omstart till det bättre. Ett lag anmälades till seriespel inför säsongen 1965-66. Man kunde andas ut igen. BBK var räddat. BBK fick börja om i Div. V Centralserien A. Där skulle man möta lag som Lavad, IFK Vänersborg B, Jung och Helås. Tre helt nya bekantskaper fransett IFK B. Vänersborgarna blev solklara favoriter och uppfyllde också allas förväntningar i de egna leden. BBK vann sex raka matcher och spelade till sig målskillnaden 50-3 och därmed var saken klar även om serien aldrig färdigspelades av olika anledningar. Man vann dubbelt över "svåraste" konkurrenten Lavads IF med 6-0 och 7-1. Av bara farten klappade man till IFK Vänersborg B i enda mötet. Segern skrevs till hela 11-0 efter bl.a. fem mål av snabbe ytttern Sören Fransson och tre av Lars Blomgren (stark fp-man sedan flera år).

De som var med om att väcka liv i en halvt förlamad klubb var dessa spelare: Mv. Lars-Olof Josefsson, Sten Hagsér, Karl-Åke Berner, Hans och Lars Blomgren, Anders Knutsson, Dan Kjellsson, Sören Fransson, Leif och Lage Österholm, Lennart Johansson, Ernst Nyström och Kurt Gustavsson efter vad vi fått fram av en gammal funnen laguppställning. Kanske borde fler namn med, men dessa har vi inte.

Till Stockholm

BBK flyttades nu upp till div. IV V:a Älvsborgsserien. Det tyckte samma mannar i stort sett var så roligt, att de vann den nya serien direkt! Sju raka segrar och målskillnaden 65-11 samt 14 poäng. Övriga lag gjorde sig icke besvär.

Blåsut BK:s A-lag 1986/87, Seriesegrare i div II, Mellersta Götaland
Stående fr vänster: Lennart Gustafsson, Göran Svensson, Hans Nicklasson, Kenneth Johansson, Anders Andersson, Bengt Land, Tomas Sköldeborg, Lennart Andersson, Tord Eriksson, Karl-Åke Berner (lagl), K-A Lagher (kassör)
Sittande fr vänster: Håkan Ryding, Peter Lind, Conny Jonsson, Bo Ingvald, Mikael Erlandsson, Jonas Sundelius, Ingemar Johansson, Peter Nilsson (trän).

- Jag kommer ihåg, säger oss Lars Blomgren, att idrottsintendent Göran Ericson den vintern lovade att bjuda de kommunlag som vann sina serier på SM-finalen i bandy på Stockholms Stadion. Den resan blev en fantastisk upplevelse. Vi fick se Örebro besegra Broberg med 5-2, om jag minns helt rätt.

Som om inte två raka seriesegrar skulle vara nog. Det blev en tredje också för BBK vintern efter. Då i samma serie efter sex vinster och ett nederlag. 44-6 blev den fina målskillnaden. Besöket i "trea" 1968-69 blev däremot inte alls lyckat. BBK blev nästjumbo och åkte ur. Vann blott två matcher av tio...

En nyhet

Man fick dock vara med om en ren nyhet, nämligen att genomföra den första dubbel-serien! Detta blev sedan obligatoriskt inom svensk bandy och finns kvar än idag, som bekant. De konstfrysta isbanorna hade också blivit verklighet. Vänersborg fick ju sin bana klar i november månad 1964. Med den kom helt plötsligt helt andra förutsättningar för att utöva den populära sporten. Den första verkliga maratonserien blev också ett faktum säsongen 1971-72. 13(!) lag var med i div. III Västergötland. BBK hamnade på en mer blygsam niondeplats efter 24 spelade matcher.

En vändning till det bättre kom 1975-76. Då hade BBK fått ihop en mycket stark trupp, som höll för favorittrycket om att vara med i täten serien igenom. De flesta trodde på Wargöns SK (blev WIK året efter) men svaret blev Blåsuts BK. Laget tog 24 av 28 möjliga poäng (10 vinster och fyra oavgjorda samt 53-23 i målskillnad). WSK fick ihop 18 poäng till slut. Klubbens andra besök i div. II så långt blev emellertid bara en säsong gammalt. Man fick ta steget ner i "trean" igen.

Hopp framåt

Om vi hoppar en del år framåt i tiden sedan ni kunnat ta del av en kortare sammanfattning om gamla tider, så kommer vi fram till säsongen 1987-88.

Säsongen innan den hade BBK engagerat ex-allsvensken (två gånger SM-vinnare i Katrineholms SK och i högsta serien med IFK Vänersborg) Peter "Nille" Nilson som tränare (han hade ansvaret under nio säsonger sammanlagt) och det blev succéartat. Alltså vann BBK div. III överlägset 1985-86 efter 13 segrar av 14 möjliga och 26 poäng. Fem(!) lag delade andraplatsen med 13 poäng vardera. Tala om att vara överlägsen.

En bandysäsong, och vinter, att verkligen minnas och skriva om i BBK:s historiebok kom således 1987-88. Då gjorde vänersborgsklubben för första gången debut i div. I, landets näst högsta serie. Det slutade med en femteplats, en säker sådan också. Man tog lika många poäng eller 19 som t.ex. anrika Lesjöfors IF (Bandybaronerna kallade). Härförare offensivt i BBK var Tord Eriksson, tidigare i IFK Vbg, och i försvaret Anders "Acka" Andersson. "Acka" svarade för sensationen att bli seriens skyttekung dessutom! En försvarsspelare alltså.

Vinter efter åkte BBK ur samma serie. Det gick sedan lite upp och ner beroende på spelarmaterialet. Man stannade dock kvar i div. II under nio raka säsonger. Två andraplatser 1991-92 och 1996-97 blev bästa facit under denna period.

Ett annat plus för klubben var att man hade tillhört nationella seriesystemet (lägst div. III) sedan säsongen 1982-83. Onekligen en fjäder i bandy-hatten och bevis på stabilitet!

De två senaste säsongerna har Blåsuts BK spelat i div. I Västra och båda gångerna gått till Play Off och därmed kämpat om att nå allsvenskt kval, vilket inte är dåligt gjort. Vänersborg har ett allsvenskt lag och det näst bästa i kommunen har snuddat på kval till högsta ligan! Bandyn dominerar i "Lilla Paris".

Blåsuts BK har, kan man säga, bara blivit bättre och bättre med åren. Ju närmare de 70 åren man kommit hade man stegrat kunnandet till nära

fulländning etablerat sig på div. I-nivå.

Div. I-läget har senaste åren haft en verklig frontfigur, nämligen nu 33-årige Jonas Berner, son till ordföranden Karl-Åke. Jonas har varit såväl skyttekung som lagets moraliska stöttepelare allt sedan han lade av med allsvenskt spel hos arge lokalkonkurrenten. Jonas Berner betyder oerhört mycket för sitt BBK som alla förstår. Ett föredöme i alla bemärkelser. Han är även ungdomsledare i BBK.

Vid sidan av honom finns också andra viktiga lagkuggar. Tillsammans har i hög grad starkt bidragit till att Blåsuts BK senaste åren varit att starkt räkna med samt en respekterad motståndare.

Ett varmt tack skänker också dagens BBK-are, med styrelsen i spetsen, alla de hundratals kämpar som under årtiondena fört klubbfärgerna, låt vara i flera olika färger på tröjorna, på ett alldeles strålande sätt. Helt klart behövs en klubb som BBK inom kommunens bandyverksamhet och den har skött sig alldeles strålande och rest sig ur askan flertalet gånger upp till dagens obestridliga kunnande. Man bidrar i högsta grad till att göra finfin PR för staden Vänersborg med sina resultat på isarna.

Rekordman

Blåsuts BK har för övrigt sin alldeles egen rekordman inom den svenska bandyn.

Namnet är Karl-Åke Berner. Han har varit ordförande allt sedan 1968! Det var i november det året som han valdes till nya "ämbetet" då han efterträdde en tidigare kämpe – John Bråberg, som då varit "bas" sedan 1957.

Nu har alltså Karl-Åke svingat ordförandeklubban i 34 år. Vi tror ingen annan föreningen, oavsett sportgren, i detta land har något liknande att peka på. Berner lär sitta kvar på sin post i flera år ännu är vi säkra på. Då tillsammans med sina trogna vapenbröder Dan Kjellsson och Rune "Piola" Johansson vid sin sida. Detta är en trio som gjort fantastiska insatser under en lång följd av år för sin förening.

Man skulle kunna räkna upp många fler, men det låter sig icke göra av utrymmesskäl. Ingen glömd!

Statistik

En kort statistik om BBK-eran ger dessa fakta:

Från första seriesäsongen 1935-36 t.o.m. 2001-02:

Spelade matcher: 607, vunna: 306, oavgjorda: 59, förlorade: 242.

Målskillnad: 2429 – 1951.

Den poängsumma som BBK spelat till sig är: 669.

Seriesegrar: 1935-36, 1938-39, 1942-43, 1965-66, 1966-67, 1967-68, 1975-76, 1980-81, 1982-83 samt 1985-86.

Div. I-säsonger: 1987-88 (femteplats), 1988-89(degraderade), 2000-01 (sexa i grundserien och femma i Play Off, laget kvalspelade sig upp denna säsong), 2001-02 (tvåa i grundserien efter IFK Kungälv och femma i Play Off)

En säsong som vilande klubb: 1964-65.

BBK-ordföranden

Följande personer har varit ordförande i Blåsuts BK under de 70 åren:

1932-1934 - Arvid Johansson

1935-1941 - Harry Gustavsson

1941-1953 - Johan Gustavsson

1954-1956 - Göte Carlsson

1956-1957 - Egon Larsson

1957-1968 - John Bråberg

1968-200? - Karl-Åke Berner

Stenåke O. Walltin 66 år, född värlänning i Arvika. F.d. sportchef på ELA (först Elfsborgs läns Annonssblad, numera Elfsborgs läns Allehanda) under 23 år med start 1965. F.d. allsvensk bandyspelare under 10 säsonger i AIK (Solna), Katrineholms SK (två omgångar), Hammarby IF och IK Sirius. I den senare föreningen SM-vinnare och målgörare 1961 mot Edsbyns IF (3-1). Var också med om SM-finalförlust mot Västerås SK 1960 (1-3 på mesostis) i samma förening. Båda matcherna på gamla anrika OS-stadion i Stockholm. I övrigt även allsvensk (dåtidens elitserie) ishockeyspelare en säsong i värländska Forshaga IF. Har även presterat fina insatser som såväl friidrottare, fotbolls- och basketspelare i sin ungdom. Idag vice ordförande sedan sju år i Vänersborgs IF och dess programansvarige och speaker sedan 34 år.

Årskrönika 2002

Bästa gillebröder!

Att befinna sig på 1000 mils avstånd ifrån Er denna allhelgonaafton förstärker just den känsla av samhörighet som är en av grundstenarna i vårt nätverk. Att vara så oändligt långt från Era glada leenden och värmande ryggdunkningar efter att ha läst årskrönikan för Er, känns i skrivande stund tungt, men vittnar samtidigt om den längtan till kamratskapet som är det finaste vi har i Gillet.

Förra högtidsstämman befann vi oss i filmens värld, ledsagade av Film i Väst-direktören Tomas Eskilsson. Det blev en fascinerande exposé över hur snabbt och framgångsrikt filmskapandet utvecklats i vår region. Att spelfilm har stor inverkan på omvärlden begriper man lätt när man får höra att dagens svenska tonåring, i snitt, ser ofattbara 1,5 spelfilm per dygn! Framgångarna fortsätter i Trollywood och i vintras flyttade superstjärnan Nicole Kidman in med hela sin stab på Ronnums Herrgård för att få bo värdigt och enskilt de tre månader som hennes filminspelning varade. Inte nog med att hela hotellet stängdes för besökare utan området runt parken avskärmades, så att ingen kunde få se en skymt av filmgudinnan. Utom gillebrodern P-O Johansson förstås. Han hyrde ut hela badhuset i Vargön för att Nicole skulle kunna tvaga av sig allt puder och filmdamm och ta en simtur utan att behöva trängas i bassängen. Det är visserligen en gammal pojkdrom att få en hel simbassäng för sig själv, men tänk vad tråkigt att alltid bada ensam. Nicole är lite slarvig och glömde baddräkten.

P-O som är en riktig entreprenör sålde den på auktion och skänkte pengarna till välgörande ändamål.

Väl inne i filmens förtrollade värld fortsatte Högtidsstämman med att vår karismatiske ålderman styrde sina mörkklädda gillebröder med samma fasta hand som Marlon Brando dirigerade sina mannar i Gudfadern. Det blev en oförglömlig tillställning, till vilken vi längtade tillbaka redan på vägen hem.

Efter 11:e september 2001 skulle inget bli som förr sades det, men sanningen är väl den att världen där ute är sig tämligen lik – grym, hänsynslös och hämndlysten. Utan egentliga bevis pekades den muslimske fanatikern Bin Ladin ut som hjärnan bakom terrordåden på Manhattan och till varje pris skulle han ”rökas ut ur sin håla” som

president Bush så målande beskrev det. I skydd av detta höga syfte mejade USA ner Talibanregimen i Afghanistan och har skaffat sig hela västvärldens tillåtelse att gå in i Irak för att befria detta förtryckta folk från dess grymme ledare Saddam Hussein. Det är visserligen kusligt att se fanatiska diktatorer kuva sina undersåtar, men samtidigt måste man inse att det inte är mycket som skiljer dagens korståg från de Arn Magnusson deltog i för 800 år sedan. Och Bin Ladin, ja honom har vi faktiskt ännu inte sett ens röken av. Det är väl en lika from som enfaldig förhoppning att de värderingar vi på detta sätt prackar på omvärlden gör människorna lyckligare och att de människoliv som förspills i denna ädla strid får sin belöning i en annan värld.

Euron infördes på nyårsdagen 2002. Sverige och Danmark står utanför valutasamarbetet, men Finland gick med. EU som är till för att skapa samhörighet och minska motsättningarna mellan de europeiska folken tar givetvis ett rejält kliv åt det hållet med denna gemensamma valuta. Svenska politiker blev i vanlig ordning lite byxis när beslutet skulle tas och vill ha en dyr och uppsplitande folkomröstning för att komma till ett avgörande.

Astrid Lindgren har lämnat oss, men bara lekamligen förstås. Hon kommer för oändlig tid att vara vår egen drottning i sagornas och fantasins rike. I ett närbesläktat rike har mediemogulen Jan Stenbäck kastat in handduken. I likhet med en annan svensk finansman, Ivar Krüger, gjorde han detta i Paris (stora) och finansvärlden höll andan några dagar medan aktierna rasade. Katastrofen blev dock måttlig. Värre har det under året brakat utför med flaggskeppet Ericsson. Den som köpte Ericssonaktier för 100.000:- för ett år sedan har mindre kvar än han som samtidigt köpte Spendrups starköl för samma summa. Den senare har nämligen tomglas till ett värde som är högre än vad Ericsson-pappren är värda idag. En och annan munterhet kan väl dessutom tänkas att innehållet bibringat under året. Kanske något för gillebrodern Göran Boman, tillika regionchef för systembolaget, att lansera i sin marknadsföring. Göran, som för någon månad sedan, fick något av en tankeställare när han och hustru Lisbet blev påkörda av en stolle som var överförfriskad av just systembolagsprodukter.

Uddevallasonen Percy Barnevik, kanske den svensk som nått längst i den nutida internationella finansvärlden, sparkades ut med buller och bång när hans girighet blev för uppenbar. Närmare en miljard i pension skulle Barnevik klå stackars ABB på och det blev för mycket även för

de mest hårdade finansvalpar. Det är dock ruskigt vad fallet blir tungt ifrån så höga piedestaler.

Cancer av chips var årets giftflarm. Försäljningen gick ner en hel dag för att strax därefter slå nya rekord.

Förutom att det varit ett ganska slätstruket val i år kom årets politiska käbbel att handla om huruvida homosexuella ska få möjlighet att adoptera barn. Hela ämnet gör ju att debatten måste bli märklig och beslutet, som blev ett ja, togs som vanligt utan att man frågade dom för vilka beslutet betyder mest - barnen. När vi nu är i dessa genetiska sfärer är det på sin plats att rapportera risken att vara spermadonator. Denna tveksamma välgärning har resulterat i ett domstolsutslag där donatorn efter tio år nu krävs på underhållsbidrag. Så bäste gillebroder – se till att säden hamnar inte bara i den goda jorden, utan också i den rätta! Obekymrad över detta torde den 40-årige vänersborgare kunna leva, vars donationsredskap befanns bryskt avkapat utan att han ens kunde förklara hur det hela gått till. Så ytterligare ett råd: Håll huvet kallt!

Riksdagsvalet kom rätt mycket att handla om den dolda kamera som avslöjade flera politikers njugga inställning till invandrare. Lokalt bjöd folkviljans Lanestrand på den kryddan utan dold kamera. Hans påhopp på romerna i Vänersborg tog hus i helsike och trots en klädsam bön om förlåtelse i ELA, så var skadan redan skedd och kanske bidrog detta till partiets kraftiga tillbakagång. Efter segslitna förhandlingar bildar nu socialdemokrater och centern en ohelig allians som vi hoppas ska ge Lilla Paris en stark politisk ledning.

Gillet har under året startat upp renoveringsarbeten i våra kära lokaler på Kronogatan. Birger Sjöbergsgymnasiets bygglinje under ledning av Jonte Ryrhed står för den varliga hanteringen av dessa lokaler som till vissa delar är bevarade från tiden före branden 1834. En brand som dock kom precis så nära, att potätera, som den dåvarande ägaren, apotekaren Fröbergs farmor, hade på spisen, just blev lagom färdigkokta. Phony Phokes fick Gillets ungdomsstipendium. Detta funksoulband har haft flera nationella framgångar och är strävsamma och värdiga representanter för den otroliga musikaliska kraft som vi har i kommunen. En kraft som byggs upp av musikskolans fina arbete. Gillet som sedan två år delar ut stipendier ur musikdirektören Elis Ullmans minnesfond bidrar också förtjänstfullt att stödja vårt rika musikliv. Årets stipendiat blev Magdalena Nilsson, trumpet och Samuel Eriksson, orgel.

Edsmärren, kommunens eget stolta kulturpris tilldelades i år gillebrodern Peter Johansson för hans idoga arbete att stärka banden mellan Namibia och Vänersborg. Värdigare mottagare står ej att finna. Peter har ju också genom sina böcker och TV-program skapat ett intresse för Vänersborg och dess historiska söner som sträcker sig långt utanför kommungränsen – applåd!

S-Gunnar Peterson som ständigt gör betydande insatser för staden prenumererar på ett eget utrymme i krönikan. Vid sidan av sina stads- och kyrkogårdsvandringar har han i år ordnat fotoutställning för gamla kokhusare och tillsammans med förra kommunalrådet Hadar Karlssons änka Ingegerd har han hunnit inviga Hadars Gång mellan Missionskyrkan och kolerakyrkogården.

Annars måste herrar gillebröder förlåta, ty det gångna året har varit ett kvinnornas år i Lilla Paris. Vad är en naturligare övergång till denna presentation än att hålla fram hela Vänersborgs mest fantastiska Gille, nämligen Inga-Britta Gille. Hon fick Zontaklubbens utmärkelse som årets yrkeskvinna för sina insatser för unga kvinnor som hon stöder och öppnar sitt hem för. Det finns väl hart när ingen gillebroder som inte någon gång i skolan eller i politiken kommit i kontakt med denna stridbara kvinna, eller kanske rent av vigts av henne.

Turistchefen Christina Jornevald och bankdirektören Gunilla Hogedal är tillsammans med evenemangsexperten Eva Grennäs nästa generation av initiativrika och kreativa tjejer i kommunens tjänst. ”Kvinnlig Kvalité i Sinnenas Vänersborg” var temat på ett arrangemang som kulminerade med en utställning för kvinnliga affärsidkare och företagare på Kulturhuset. Det var mycket uppskattat och man lyckades locka hit besökande från när och fjärran. Meningen är att detta evenemang ska återkomma årligen och Gillet önskar lycka till.

Emma Hamberg var här och höll en otroligt uppskattad tjejdag på MIC, ungdomens musikkafé. Hon blev ju rikskändis när hon tillträdde som chefredaktör på Vecko-Revyn. Nu har en annan vänersborgstjej, Caroline Engvall, blivit rekordung chefredaktör för ungdomstidningen Frida. Sommarkaféet Skogshyddan drivs från i år av 24-åriga Pernilla Ingvald. Ung, dynamisk företagerska med framtidsvyer och som trots sin ringa ålder gått den långa vägen via städ o disk. Hon förvaltar en vänersborgsklenod, vilket hon är väl medveten om.

Vargötösen Annika Widell är en annan ung kreatör som det kan löna sig för gillebröderna att hålla sig väl med, eftersom hon startat företaget Mackmyra Svensk Whisky. Detta är ju en dryck i tiden och det vore väl

på sin plats att vi bidrager till en hög efterfrågan på dessa ädla droppar. Inte nog med att flickorna i år är bättre entreprenörer, dom är också mer framgångsrika på idrottsbanorna. Detta är en utveckling som kan ha sin grund i att tjejer springer mer än oss grabbar. Senaste vårruset deltog 9 024 tjejer!! Fortsätter man sedan med att Gunbritt Thorén totalvann sin klass i O-ringen och att våra rugbytjejer överlägset vann SM-finalen över Stockholm, så är det lätt att imponeras. Våra rugbytjejer Johanna Norberg och Frida Ryberg är dessutom individuella stjärnor och deltagar båda i landslaget. Tjejbandyn har också framgångar och till årets flickspelare i svensk bandy utsåg Svenska Bandyförbundet blåsuttjejer Mia Birgersson.

Emellertid måste väl årets största idrottshändelse för gillebröderna ändå anses vara den nya bandyläktaren. Aldrig har väl så många längtat så länge för att få det lite drägligare. Nu ska vi väl ha så mycket ork och hejarkraft kvar i slutminuterna, att IFK inte ska behöva få någon mer sån snöplig uddamålsförlust som det blev i vintras i kvartsfinalen mot Hammarby.

7 515 blev publikrekordet på isstadion när IFK planenligt visade Gripen var skåpet ska stå. Kommunalråden passade på, inför den stora publiken, att visa sig på styva linan i paråkning på sparkstötting. – en föreställning där grace fick stå tillbaka för kämpaglöd.

Att ishockey kan vara så diplomatisk att Trollhättan och Vänersborg skulle kunna enas om ett gemensamt lag kunde väl ingen tro. I varje fall har varken spelets karaktär eller språkbruket kring matcherna något som antyder detta. Nu har det i alla fall hänt och resultatet är Tvåstad Cobras - lagom töntigt namn för att fastna i minnet. Nu gäller bara att se om samverkanskrafterna är tillräckliga för att hålla ihop konstruktionen. Gillet håller tummarna.

Mikael Werner tog guld i sprint-SM och visade på nytt att förra årets gillestipendiat, Vänersborgs Roddklubb, fortsätter att skörda framgångar av sitt fina ungdomsarbete.

En annan Mikael, Mikael Lund, vår superstjärna i segling var knappast nöjd med slutplaceringen i Volvo Ocean Race, men han uppmärksammades personligen för fina prestationer med Sjöö Sandström Seamanship Awards och seglande vänersborgare kan än en gång känna stolthet att vi har en så fin idrottsman i VSS.

Anders Svenssons stolpskott kom att bli en av de tydligaste minnesbilderna från den fantastiska VM-turneringen i fotboll. Tänk ett

så bra lag vi hade. Dom hade kunnat gå hur långt som helst. Lite oflyt bara. Nu blev det stopp i kvarten.

Vid EM i friidrott skördades bättre lagrar - återigen med kvinnliga förtecken. Kajsa Bergqvist vann höjdfinalen och vår nya tonårstjärna, Caroline Klyft, vann överlägset 7-kampen. Den underbara, glada och spontana tjejen kommer vi att få se mycket av i svensk idrott. Christian Olsson räddade den manliga äran genom sitt guld i tresteg.

Tänk om doping kunde inskränka sig till de oförargligheter som sker på oljeberget. Dvs. vara en angelägenhet för publiken. Men icke så. Även detta idrottsår har intaget av otillåtna medel för att förbättra prestationsförmågan i många fall kommit att överskugga intresset för de ärliga utövarna. Ludmila Engqvist som hela svenska folket tog till sitt hjärta och till och med förärade utmärkelsen "årets idrottsskinna", chockade oss alla när hon erkände att hon fuskat. Mest uppmärksammas blev väl annars den tyskfödde spanjoren Johan Müllegh när han fråntogs sina guldmedaljer i skidor vid vinter-OS i Salt Lake City efter dopingavslöjandet. Otillåtet var väl också det som vår svenske ledare för det engelska landslaget, Svennis Eriksson, gjorde med en TV-kändis under ett täcke i London. Han var väl inte dopad, möjligen duperad. Tänk att vara så himla bevakad att ett enda litet snedsteg resulterar i spaltmil efter spaltmil av oförsämdheter. Men han står rakryggad i motvinden och vägrar ge upp. Visst är han värd all beundran. En annan Eriksson som är värd beundran men som nu lägger ner sin yrkesstav är Leif, frisören. Efter 37 år i sin historiska salong på Edsgatan lämnar han över till nya krafter och gilletts tilltro står till efterträdarna som har kulturvärden att förvalta.

Posten som också kämpar i en krympande ekonomi förändras ständigt och i år har man stängt sina gamla kontor och gjort sig tillgänglig i butiker och bensinstationer – gillet håller andan och gillebröderna försöker hitta rätt med paket och brev.

Efter 81 år stänger Sveriges äldsta radioaffär, Herbert Andersson på Residensgatan. Visste Ni förresten att Herbert var kusin med "Bus Andy" Andersson som startade Greyhoundbussarna i USA. "Bus Andy" är fömodligen den ende dalslänning som både har ett eget museum och står staty i Nordamerika.

I tävlingen om Sveriges mest frånrymda fängelse tog Vänersborg hem förstapriset med Östragård. Det gamla fängelset mitt i stan har ju inte heller varit så populärt sen tjuvarna försvann därifrån. Nu har dock förre bilhandlaren och gillebrodern Alvar Larsson tagit sig an detta viktiga

kulturarv. Det känns tryggt. Där finns ju både känsla och pengar, så nu kan vi luta oss tillbaka och se fängelsets framtid an med tillförsikt. På samma gata har äntligen Stora Bio lyfts från kommunens ansvar och hamnat hos gillebrodern Dan Gustafsson. Dan har ju huserat i lokalerna en lång tid och har precis de kvalifikationer som behövs för ett sådant omhändertagande.

Invånarna i Vänersborg ökar med några hundra i år medan trollhätteborna blir färre. Dessutom klassades Vänersborg som en av landets bästa studieorter av tidningen Studentliv. Därtill kan man lägga att Vänersborg blev historiskt i akademian när den första doktorsdisputationen som, någonsin i svensk universitetshistoria, genomförts utanför en universitetsort, skedde på NÄL när Lars Ejerhed försvarade sitt arbete om kirurgisk behandling av korsbandskador. Ja, ibland är det ingen hejd på va bra vi är. Faktum är att jag i granskningen av alla EL-or t.o.m. lyckats hitta en positiv artikel om sjukvården. Det sker ungefär en gång på tusen. Nu var det en rikstäckande undersökning om stroke-vården där NÄL fick högsta betyg. Grattis!

Det är således lätt att förstå varför invånarantalet växer och vårt Gille blir större. När man dessutom nu kan ta sig hit furstligt i de nya Regina-tågen är det få som tvekar. Kanske rusningen blir ännu större sen den nya kristusstatyn i marmorbetong kommit på plats nedanför strandkyrkogården. Den får bilda en värdig inramning till den förre åldermannen Sven Linds, krönikeluppäsarens pappa, gamla goda histora: Det var ingen glädje med den sorgen sa kåringen som grät vid fel grav.

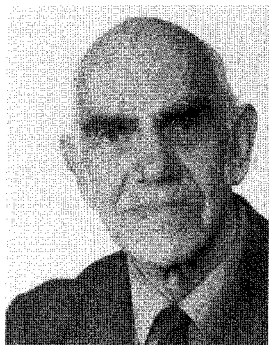
Teneriffa, allhelgonaafon 2002

Lars Salonen

MINNESRUNOR 2002 – 2003

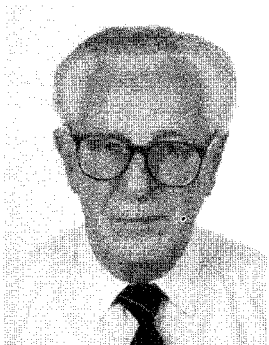
Under tiden juli 2002 t o m juni 2003 har 10 Gillebröder fullbordat sin jordevandring och för alltid lämnat oss. Vi lyser frid över våra bortgångna Gillebröders minne.

Yrkesläraren Gösta Svensson, född i Vänersborg den 14 september 1924, avled i Vargön den 8 oktober 2002. Efter avslutad skolgång genomgick han flera utbildningar, blev smidesmästare, arbetade som bibliotekarie och avslutade med att bli yrkeslärare. Han fungerade väl i sina olika funktioner vid bland annat Wargöns AB, Västra Tunhems kommun, Vänersborgs kommun och Västra Tunhems Borgarbrandkår.

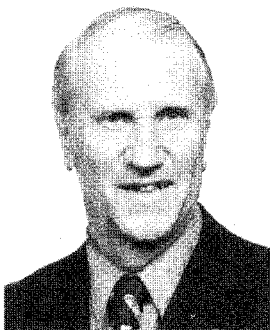
Gösta Svensson hade ett djupt intresse för samhällsfrågor och anslöt sig tidigt till Socialdemokratiska föreningen. Han var också verksam inom TCO, ABF, PRO, nykterhetsförbund och hembygdsföreningar. Trots djupt engagemang inom dessa grenar av föreningslivet hann han också med att odla sina intressen för sång genom att delta i sångkörer och för fotografering genom omfattande fotodokumentation.

För sina insatser belönades han med olika utmärkelser, bland annat från Brandkärsförbundet, Sveriges Sångarförbund, Göta Älvdalens Körförbund, Sveriges Yrkeslärarförbund, Nykterhetsförbund och Hembygdsförbundet. Inträdde i Gillet 1993.

Postområdeschefen John Vilhelm Gustavsson, född i Vänersborg den 5 mars 1920, avled i hemstaden den 24 oktober 2002. Han genomgick 6-årig folksskola och avlade därefter realexamen. Senare studerade han olika ämnen vid Hermods och genomgick ständigt olika interna utbildningar inom Postverket, där han började arbeta 1938. Han gjorde sig snabbt känd för sin duglighet och avancerade i stort sett under hela sin tjänstgöringstid inom Posten och avgick med pension 1985 som Postområdeschef med placering i Trollhättan. Han tjänstgjorde också i Alvesta, Malmö, Torsby, Södertälje och Stockholm. Under hela 14 år pendlade han varje vecka mellan Vänersborg och Östkusten - han ville nämligen bo kvar och ha sin familj i Vänersborg. Det kan nämnas att han föddes inne på Dalaborgsparkens område i det, numera rivna, bostadshuset som fanns där. John Gustavsson intresserade sig tidigt för samhällsfrågor och gick med i SSU på 1930-talet,

och var ledamot av Vänersborgs stadsfullmäktige på 1950-talet. Han deltog också i det fackliga arbetet och var ordförande i dåvarande Statsanställdas Förbund samt valdes senare till ordförande i den nordiska Postmästarföreningen. Han var i flera år studieorganisatör inom PRO, och fungerade som sekreterare i Idrottshistoriska Föreningen. Han fungerade också som ordförande i en av Vänersborgs bostadsrättsföreningar. När Blåsuts Bandyklubb bildades var han en av initiativtagarna och han också deltog i anläggandet av en plan i den stadsdel som han gillade så högt. Inträdde i Gillet 1985.

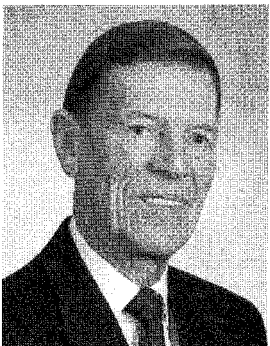

Lantbruksdirektören Curt Georg Hellsten, född i Falun den 18 juli 1916, avled i Vänersborg den 5 maj 2003. Han avlade studentexamen i Falun 1935 och examen vid Tekniska Högskolan, avdelning lantmäteri, 1941. Han tjänstgjorde sedan vid Lantmäteristaten 1941-1961 med placeringar i Falun, Mariestad, Ekshärad och Uppsala - vid den senare vid specialenheten. År 1961 blev han lantbruksdirektör i Uppsala och förflyttades till samma tjänst i Vänersborg 1966, för att pensioneras 1981.

Curt Hellsten anlätades ofta för allmänna uppdrag. Så var han bland annat förhandlare åt staten för förvärv av mark för militära övnings- och skjutfält, förhandlare åt Naturvårdsverket för statens förvärv av naturreservat, bland annat Komosserservatet i Älvsborgs och Jönköpings län, samt förrättningsman för bildande av fiskevårdsområden.

Curt Hellsten deltog tidigt i fackligt arbete, men senare i livet tog andra intressen över. Vintertid var det curlingen som blev hobby nummer ett och på somrarna var det trädgårdsbruk och fiske på torpet i Bohuslän som lockade mest. Han var mycket intresserad av idrott och efter pensioneringen var han bland annat styrelseledamot i IFK Vänersborg samt Curlingklubben. Han var också medlem i Vänersborg-Brätte Rotaryklubb och dess president 1974-75. För sina insatser i det allmännas tjänst belönades Curt Hellström med RNO.

Inträdde i Gillet 1986.

Köpmannen Evert Lundborg, född i Vänersborg den 1 december 1921, avled i hemstaden den 25 februari 2003. Efter avlagd realexamen vid Vänersborgs Högre Allmänna Läroverk 1938 och studier vid Philip Holmqvists Handelsskola i Göteborg, inträdde han i familjeföretaget Lundborgs Herreklipping, som hade startats av fadern Eric Lundborg 1913. Evert och brodern Sten övertog företaget år 1956.

Evert Lundborg var en högt uppskattad föreningsmänniska i bland annat Vänersborgs Par Bricole, Lions Club, Vänersborgs Badmintonklubb, Vänersborgs Gymnastikförening och KFUM. Han var också en synnerligen omtyckt och uppskattad medlem av Vänersborgs Söners Gille, där han under många år var medlem i styrelsen och beredningsnämnden. Han var också innehavare av Gillets medalj.

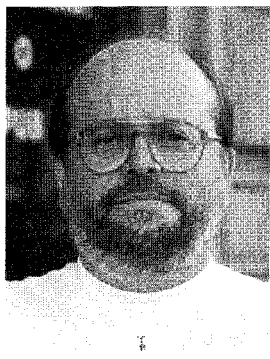
Under senare år ägnade Evert Lundborg mycket av sin tid åt sina barnbarn, vars goda kompis han blev. De gav varandra mycket glädje och kärlek, inte minst vid samvaron i sommarhuset på Nordkroken.

Inträdde i Gillet 1942.

uppskattat pionjärbete. Leif Bondes stora fritidsintresse var hembygds-kulturen och han var djupt engagerad i hembygdsfrågorna i Västsverige. Han var Hembygdsrörelsens kontaktnan i Dalsslands Hembygds- och Fornminnesförbund och Västergötlands Hembygdsförbund. Inträdde i Gillet 1985.

Museiteknikern Leif Bonde, född i Kristinehamn den 4 januari 1940, avled i Vänersborg den 9 mars 2003. Efter avslutad skolgång utbildade han sig till dekoratör och arbetade bland annat vid varvet i Lysekil innan han flyttade till Vänersborg. Han anställdes vid Vänersborgs Museum, där han bland annat hade till uppgift att bygga upp vandringsutställningar som skulle gå ut till kommunerna i Älvsborgs län. I mitten av 1980-talet arbetade han som sakkunnig och rådgivare vid läns-museets kulturlager och var dessutom ansvarig för tekniska och säkerhetsmässiga frågor. Hans insatser rönt stort intresse långt utanför regionens gränser. Han betroddes också med tunga uppgifter vid ombyggnaden av museets lokaler i Vänersborg samt vid uppförandet av Lödöse museum under början av 1990-talet. Under slutet av sin verksamma tid arbetade han med brandsäkerheten för kyrkor, vilket blev till ett mycket uppmärksammat och

förlagsarbetet krävde all hans tid. Han översattes till norska, danska, tyska och ryska. Han skrev också ungdomsböcker tillsammans med författaren Hans Erik Engqvist i Brålanda.

Uno Palmström var medlem i Svenska Deckarakademien och Föreningen Kriminalförfattare i Stockholm.

Inträdde i Gillet 1976.

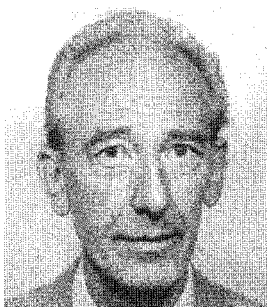
Författaren Uno Palmström, född i Vänersborg den 9 augusti 1947, avled i Stockholm den 27 april 2003. Han avlade studentexamen vid Högre Allmänna Läroverket i Vänersborg 1966, genomgick Journalisthögskolan i Göteborg och arbetade därefter som journalist vid GT mellan åren 1971 och 1976. Därefter arbetade han på bokförlagen Askild & Kärnkull och Arbetarkultur för att därefter övergå till Ny Dag som journalist. År 1984 började han som frilansredaktör på bokförlaget Prisma, där han blev kvar i över 15 år. År 1992 blev han förlagschef där. Han arbetade upp förlaget till att bland annat bli störst i landet inom facklitteratur. De sista åren var han chefredaktör för tidningen Svensk Bokhandel. Uno Palmström var väl känd för goda insatser inom förlagsvärlden, men känd och omtyckt av den stora allmänheten blev han först och främst som deckarförfattare. Hans första bok hette Kuppen och sedan följde ytterligare 8 böcker innan

Tandläkaren Sven Dimberg, född i Stenstorp, Skaraborgs län, den 21 december 1914 avled i Vänersborg den 1 juni 2003. Han avlade studentexamen i Skara 1936 och tandläkarexamen i Stockholm. Därefter tjänstgjorde han som tandläkarassistent i Fagersta. År 1943 flyttade han till Vänersborg, där han övertog en tandläkarpraktik vid Edsgatan 27.

Sven Dimberg var medlem av Frimurarna och nådde åttonde graden. Han var medlem i Västgöta-Dals Tandläkareförening där han innehaft uppdragen som kassör och sekreterare. Han var också medlem i Lions Club där han varit sekreterare. Hans stora fritidsintresse var sommarstugan i Torseröd vid Bokenäs i Bohuslän.

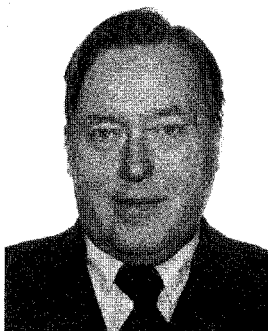
Inträdde i Gillet 1987.

Produktchefen Gunnar Josefsson, född i Vänersborg den 14 januari 1931, avled i hemstaden den 6 juli 2003. Direkt efter avslutad skolgång fick han anställning inom Wulf-koncernen som kontorsbud. Efter två år blev han ordermottagare, och 1956 övergick han till att bli ansvarig för axel-reservdelar. År 1961 avancerade han till posten som produktchef med ansvar för företagets axel- och säljsortiment. Under 1978 köptes bolaget upp och fick namnet Hahn Nordiska AB, som sedermera övergick till Alko Kober AB. Gunnar Josefssons arbetsuppgifter var dock desamma som tidigare, och 1988 avslutade han sin anställning och gick i pension.

Gunnar Josefsson hade många fritidsintressen, främst långa resor, frimärksamlande och dans.

Inträdde i Gillet 1965.

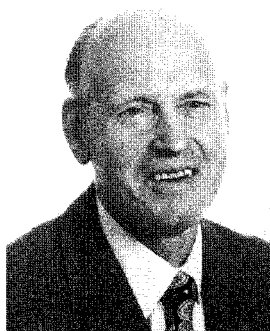

Inspektör Carl-Erik Mångberg, född i Vänersborg den 28 augusti 1923, avled i Hallsberg den 23 juli 2003. Han avlade realexamen 1939 och studentexamen 1942 vid Högre Allmänna Läroverket i Vänersborg. Direkt efter studierna sökte han till en av Statens Järnvägar anordnad stationsskrivarkurs. Efter test och intervju i Stockholm antogs han, och inom företaget kom han sedan att verka fram till sin pensionering 1988. Han placerades vid Trafikavdelningen och första stationeringsinsort var Falköping. Därefter förflyttades han till Töreboda, Stockholm, Göteborg och Herrljunga för att 1945 slutligt placeras i Hallsberg. - Hallsberg var en av de platser som vi inom SJ kallade förvisningsorter, avslöjade han en gång. Men vill man trivas, så gör man det också, tillade han. Och trivdes där, det gjorde han.

Carl-Erik Mångberg var en intensiv föreningsmänniska och var medlem i bland annat Odd Fellow och Röda Korset; deltog i det kyrkliga arbetet och var bland annat ledamot i Hallsbergs kyrkoråd sedan 1973 samt kyrkvård sedan 1977. Han var också under 1960-talet ledamot i Hallsbergs köpings socialnämnd.

Vid sidan av allt arbete inom SJ och föreningslivet hade han bokbinderi som en hobby, en annan var att konstruera korsord till Kyrkans Tidning.

Inträdde i Gillet 1966.

Cementfabrikören Nils Holger Valdemar Palmström, född i Vänersborg den 17 mars 1910, avled i hemstaden den 5 augusti 2003. Efter avslutad skolgång och en del olika anställningar började han, liksom brodern Herbert, arbeta i Vänersborgs Cementgjuteri, som fadern Oskar hade startat på Lilla Vassbotten i Vänersborg. År 1954 övertog bröderna företaget och inledde ett intensivt och hårt arbete för att snabbt utveckla det. De lyckades också att genom ärlig marknadsföring och hög kvalitet på produkterna skapa ett solitt företag med det allra bästa rykte. När trafiksituationen i centrala Vänersborg tvingade fram utrymme för den så kallade Vassbottenleden, måste de emellertid lägga ned företaget.

Nils Palmström blev genom sitt stora intresse för och sina ingående kunskaper om det gamla Vänersborg en ofta anlitad expert på området. Han ställde alltid upp och berättade om vad

som varit, om släkter, personer, händelser och verksamheter, glada och sorgliga historier. Och de som inte frågade och som begick misstag, de fick räkna med att Nils hörde av sig. Han var i ungdomen en god simmare och vattenpolospelare representerande IFK. Han var medlem i Kamratveteranerna och Vänersborgs Idrottshistoriska Förening. I Vänersborgs Söners Gille, som drog stor nytta av hans kunskaper, var han hedersledamot. Inträdde i Gillet 1952.

Sida vid sida falla de,
samlas allt fler och fler,
sommiga tidigt kallade,
andra då sol gått ned.

Skuggorna breda sig över dem,
vilan är djup och lång.
Nattliga vinden sover dem,
susar sin vaggande sång.

(Anita Halldén)

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLES MEDLEMMAR

Hedersledamot: Wahlin, Carl-Viking

	Födelse- år	Inträdes- år
ABELSON, ROLF, Vänersborg	1954	86
ADOLFSON, HANS, Skolvärd, Vänersborg	1963	95
ADOR, HANS, Personaldirektör, Växjö	1935	75
AGROTH, STIG ALLAN, Göteborg	1920	96
AHLBERG, ANDERS, Servicetekniker, Vänersborg	1966	80
AHLIN, ANDERS, Göteborg <i>ständig medlem</i>	1965	78
* AHLIN, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg <i>ständig medlem, Gilleskrivare</i>	1944	58
AHLIN, ULF, Göteborg <i>ständig medlem</i>	1968	78
* AHLM, ALLAN, Järnhandelsbiträde, Vänersborg	1923	58
AHNSTEDT, LENNART, Vänersborg	1945	01
ALBINSSON, ANDERS, Servicetekniker	1968	99
ALEXANDERSSON, HANS, Naturvårdsassistent, Vänersborg	1948	75
ALFREDSSON HÅKAN, Vänersborg	1951	95
ALFREDSSON, LARS, Bovallstrand	1956	76
ALMHAGE, EJE, Köpman, Vänersborg	1945	94
ALMQVIST, DICK, Polisinspektör, Vänersborg	1947	88
ALMQVIST, PETER, Hälsooskyddschef, Vänersborg	1950	00
* AMGÅRD, KARL-ERIC, Kommunalarbetare, Vänersborg	1940	74
ANDERSEN, HASSE, Speciallärare, Vänersborg	1940	92
ANDERSSON, ARNE, Vänersborg	1926	00
** ANDERSSON, ARNE, Yrkesvalslärare, Vänersborg	1917	43
ANDERSSON, ARNE, Verkstadschef, Vänersborg	1923	80
ANDERSSON, BERNE, Vänersborg	1944	97
* ANDERSSON, BO, Ingenjör, Varnhem	1940	74
ANDERSSON, BO, Vaktmästare, Vänersborg	1957	88
ANDERSSON, CARL-OTTO, Vänersborg	1923	83
ANDERSSON, CENNY, Ingenjör, Vänersborg	1963	83
* ANDERSSON, CHRISTER, Fil.mag. Vänersborg	1945	55
ANDERSSON, CLAES GÖRAN, Tapetsör	1937	99
** ANDERSSON, ERIC, Assistent, Vänersborg	1915	51
ANDERSSON, GLENN, Elektriker, Trollhättan	1946	84
ANDERSSON, HÅKAN, Sjukvårdare, Trollhättan	1949	85
ANDERSSON, HÅKAN, Brålanda	1950	98
ANDERSSON, JAN, Leg. veterinär, Vänersborg	1951	89
ANDERSSON, JENS, Vänersborg	1912	83
ANDERSSON, JOHAN, Täby	1977	83
* ANDERSSON, JOHN, Maskinchef	1953	74

Har Du en personlig Bankman?

Vill du ha en egen kontakt på banken?

Någon som sätter sig in i din och familjens ekonomi, ser helheten och kan hjälpa dig i frågor som har med sparande, finansiering, låneskydd, försäkringar m.m. att göra.

När du behöver hjälp eller funderar över någonting, vet du vem du ska kontakta. Du som har en Personlig Bankman, får också automatiskt del av en rad andra förmåner.

Hör av dig, så berättar vi mer om vad det betyder att ha en Personlig Bankman i Nordea

Välkommen!

Nordea

Köpmansgatan 6, Vänersborg • 0771-22 44 88 • vanersborg.3049@nordea.se • www.nordea.se

ANDERSSON, KARL-ERIK, Bankdirektör, Vänersborg	1925	82
ANDERSSON, KENT, Bilförsäljare, Vänersborg	1944	81
ANDERSSON, KENT, Verkstadsmontör, Vänersborg	1942	90
ANDERSSON, KRISTIAN, Vänersborg	1972	97
ANDERSSON, KURT, Typograf, Vänersborg	1940	80
ANDERSSON, LARS-OLOF, Vänersborg	1945	01
ANDERSSON, LENNART, Vänersborg	1926	80
ANDERSSON, NILS, Vänersborg	1912	82
** ANDERSSON, RAGNAR, fd. Köpman, Vänersborg	1919	35
* ANDERSSON, RAGNAR, Köpman, Vänersborg	1928	76
ANDERSSON, RICARD, Ingenjör, Vänersborg	1926	94
ANDERSSON, ROLF, Apotekare, Upplands Väsby	1936	94
ANDERSSON, STIG, Vänersborg	1938	94
** ANDERSSON, STIG, Socialvårdsschef, Vänersborg	1918	45
ANDERSSON, STIG, Sjukvårdare, Vänersborg	1936	87
ANDERSSON, STIG LENNART, Vänersborg	1932	88
ANDERSSON, SVEN, Målare, Vänersborg	1949	00
ANDERSSON, SVEN GUNNAR, Redaktör, Åkersberga	1928	83
ANDERSSON, TOMMY, Affärsbiträde, Vänersborg	1950	75
ANDERSSON, TOMMY, Ingenjör, Vänersborg	1950	83
ANDRÉEN, FREDRIK, Vänersborg	1971	99
ANDRÉEN, HÅKAN, Frändefors	1942	82
ANDRÉEN, ROBERT, Vänersborg	1976	99
ANGSÉUS, TAGE, 1:e polisinspektör, Vänersborg	1924	75
ANKARTOFT, BENGT, Verktygstekniker, Vargön	1942	90
ANKARTOFT, JAN, Elektriker, Vargön	1942	90
ANKARTOFT, PATRIK, Elektriker, Vargön	1964	90
ANKARTOFT, STURE, Överingenjör, Trollhättan	1936	90
ARFWIDSSON, SUNE, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1943	98
ARVEKLEV, LAGE, Vänersborg	1950	98
ARVEKLEV, LEIF, Vänersborg	1952	96
ARVIDSON, BENGT, Skötare, Vargön	1949	75
ARWIDSSON, GÖSTA, Distriktschef, Hudiksvall	1921	81
* ARWIDSSON, UNO, Expeditionsassistent, Vänersborg	1927	60
* BACK, INGVAR, Rörmontör, Vänersborg	1932	73
* BACK, JAN, Sjukvårdare, Vänersborg	1934	63
BACK, KURT, Pensionär, Vänersborg	1931	93
BACK, ROGER, Fotograf, Vänersborg	1956	83
BARTHOLMES, MICHAEL, Ingenjör, Vänersborg	1957	89
BENGTTSSON, BENGT ÅKE, Distriktschef, Vänersborg	1956	97
* BENGTTSSON, ROLF, Faktor, Vänersborg	1934	76
BENGTTSSON, ROLF, Överläkare, Vänersborg	1939	03
BENTON, GUNNAR, Marknadsanalytiker, Hisings backa	1936	97
BERG, CHRISTIAN, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1968	68
BERG, LARS, Vänersborg	1945	00
BERG, LARS, Marknadschef, Vargön	1967	02
BERG, LENNART, Vänersborg	1950	94
BERGENHEIM, KLAS, Lund	1970	96

Sp Contract AB

Stig Persson

SP Contract AB
Nygatan 90
462 32 Vänersborg

Tel. 0521-610 90

Fax 0521-622 77

Mobil 070-586 10 90

E-mail: stig.persson@spcontract.se

www.spcontract.se

Ståhlbergs Plåtslageri

Tenggrenstorpsvägen 17

462 56 Vänersborg

Tel. 0521-194 16. Fax 0521-642 45

*Having a bad hairday??
Call 668 95 for instant help!*

*Prins frisersalong
Kungsgatan 17, Vänersborg*

BERGER, ANDRÉAS, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1974	76
* BERGER, GUNNAR, Ingenjör, Vänersborg <i>ersättare i styrelsen (1995)</i>	1943	55
BERGER, MAGNUS, Lund <i>ständig medlem</i>	1967	76
BERGER, MAX, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1970	76
BERGER, NIKLAS, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1973	98
* BERGER, ORVAR, Tandläkare, Vänersborg	1937	72
* BERGMAN, KARL-ERIK, Ingenjör, Nol	1930	48
BERGSTRÖM, ERLING, Vänersborg	1933	96
BERGSTRÖM, JOHAN, Vänersborg	1950	80
BERGSTRÖM, RAGNAR, Vänersborg	1942	80
BERNLING, JOACHIM, Advokat, Vänersborg	1960	99
BERNLING, KARL, Postiljon, Vänersborg	1957	97
BERNLING, OLLE, Advokat, Vänersborg	1922	89
BERNTSON, BERT, Fstationsinspektör, Vänersborg	1916	82
BERTZÉN, SVEN, Platschef, Vänersborg	1926	84
BILLENGREN, LARS, Köpman, Mellerud	1938	75
BJÖRKKVIST, CARL-MARTIN, f Krim.kommissarie, Vänersborg	1918	85
BJARNELL, KARL ERIK, Lantbrukare, Vänersborg	1918	83
BJÄRUDD, MATS, Halmstad	1945	98
BJÖREND AHL, LARS, Kanslichef, Vänersborg	1945	88
BJÖRKENSTOCK, JAN-OLOF, Munskänk, Nynäshamn	1948	82
BJÖRKLUND, JAN ÅKE, Regiondirektör, Göteborg	1938	00
BJÖRNBERG, MARTIN, Pol.Mag. Vänersborg	1968	94
* BJÖRNBERG, MAURITZ, Kamr., Vänersborg <i>Innehavare av gilletts medalj (2002)</i>	1927	54
* BJÖRNBERG, SVEN, Polisman, Vänersborg	1929	54
* BJÖRNBERG, THOMAS, Civilingenjör, Vargön	1953	77
BJÖRNDAHL, GUNNAR, Vara	1939	97
* BJÖRNDAHL, KARL-ERIK, Bokbinderimästare, Vänersborg	1926	60
BLIXT, BENGT, Maskinmästare, Uddevalla	1929	80
BLIXT, PETER, Begravningsentreprenör, Vänersborg	1965	95
BLOM, TOMAS, Vänersborg	1964	98
BLOMGREN, ERIK, Vänersborg	1973	83
* BLOMGREN, GUNNAR, Stenhuggarmästare, Vänersborg	1912	54
* BLOMGREN, LARS, Kommunalråd, Vänersborg	1941	77
* BLOMGREN, MATS, Vänersborg	1960	77
* BLOMGREN, SVEN, Professor, Vänersborg	1908	77
BLOMQVIST, STEN, Herr, Vargön	1939	94
BOBERG, GUSTAV, Studerande, Vänersborg	1982	87
BOBERG, LARS, Advokat, Vänersborg	1946	92
BOBERG, MARKUS, Studerande, Vänersborg	1972	87
* BODÉN, SIGVARD, Ingenjör, Norsborg, <i>ständig medlem</i>	1923	55
BOHLIN PONTUS, Civ. ing., Huddinge	1968	95
BOMAN, FREDRIK, Civilingenjör, Torslanda	1973	00
BOMAN, GÖRAN, Försäljningschef, Vänersborg	1948	94
BOMAN, MERRIL, Direktör, Stockholm	1953	90
BONDE, MIKAEL, Försäkringstjänsteman, Vänersborg	1966	02
BONDESON, CHRISTER, Hovås	1941	02

Sture Carlssons Bil AB

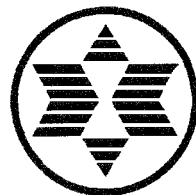
Östra vägen 18, 462 32 Vänersborg. Telefon 0521-611 11

www.sturecarlssonbil.se

Öppet vardagar 9-18, lör 10-13.

expert

Vi är vad vi heter

Edsgatan 19 c Vänersborg. Tel 0521-147 00

SPAR

VÄLKOMMEN

*till en bra livsmedelsbutik
i centrum*

Sundsgatan 19 B, Vänersborg, tel. 0521-660 55

BORGLIDEN, INGE, Vänersborg	1936	94
BRATTWALL, JAN, Landstingsdirektör, Vänersborg	1942	91
BRYNGELSSON, STIG, Verkstadsmontör, Vänersborg	1927	91
BRÄNNLUND, FRANK, Vänersborg	1953	03
BYSTRÖM URBAN, Kriminalvårdare, Vargön	1962	97
* BÄCKSTRÖM, BERTH, Åkeriägare, Vänersborg	1946	67
BÄCKSTRÖM, EMIL, Studerande, Vänersborg	1976	85
* BÄCKSTRÖM, GUNNAR, Åkeriägare, Vänersborg	1932	67
CARLÉN, BENGT, Vänersborg	1947	83
CARLSSON, ALLAN, Frändefors	1940	98
CARLSSON, ENAR, Lärare, Vänersborg	1924	99
CARLSSON, INGE, F.d. Landstingsdirektör, Vänersborg	1929	98
CARLSSON, KENT-MORGAN, Vargön	1959	96
CARLSSON, ROGER, Vargön	1943	96
CARLSSON, THOMAS, Målaremästare, Vänersborg	1957	96
CARLSTRÖM, ROLAND, Vänersborg	1942	96
CEDER, BERNT, Telcarbetare, Vänersborg	1933	90
CEDERQUIST, PÅR, Kommunjurist, Vänersborg	1944	99
CLAESSON, STIG, Försäljare, Vänersborg	1926	86
CRANTZ, CURT GÖRAN, Pol.mag, Vänersborg	1958	90
CRONQUIST, TORD, Körsnär, Vänersborg	1927	94
* DAFGÅRD, BENGT, Arbetsl. Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1939	50
* DAFGÅRD, GUNNAR, Direktör, Källby	1919	67
DAHLBOM, ERIK, Vänersborg	1971	99
DAHLBOM, MATS, Kommunjurist, Vänersborg	1964	02
* DAHLGREN, ARNE, Byrådirektör, Vänersborg	1918	55
DAHLGREN, EBER, Vänersborg	1926	89
DAHLGREN, LEIF, Banktjänsteman, Vänersborg	1945	85
DAHLÖF, MATS, Vänersborg	1965	67
DANIELSSON, THOMAS, Frändefors	1948	97
DAUNIUS, CARL, Överläkare, Vänersborg	1935	01
DAREFELT, GÖSTA, Vänersborg	1928	01
* DAVIDSSON, BENGT, Verkstadsmontör, Vänersborg	1957	71
* DAVIDSSON, BILT, Bankkamrer, Vänersborg	1938	64
DAVIDSSON, ROLF, Vänersborg	1935	96
DRUFVA, ULF, Vänersborg	1950	97
DUELL, GÖSTA, Försäljare, Vänersborg	1928	01
ECKERWALL, ÅKE, Iloilo	1934	99
EDBERG, PEO, Göteborg	1948	01
* EDVARDSSON, GUNNAR, Vänersborg	1916	71
EILERTSSON, NILS, Åklagare, Vänersborg	1934	02
EK, CARL-GUSTAF, Teknologie doktor, V Frölunda	1958	83
** EK, HARALD, Överstelöjtnant, Varberg	1919	44
** EK, KNUT, Slöjdlärare, Vänersborg		
<i>innehavare av Gillets medalj (1995)</i>	1924	50
EK, LARS-ANDERS, Teologie kand., Lidköping	1954	83
EKDAHL, PER OLOF, Vänersborg	1946	97
* EKHOLM, GÖRAN, Försäljningschef, Vänersborg	1935	73

VÄNERSBORGS MÅLERI

Verkstaden Sundsgatan 37
Tel. 71 12 25, Fax 71 12 36

Vi utför under ansvar alla slag av
MÅLNINGSARBETEN

Nybyggnader Reparationer

**Även den tanklöse
får hjälp hos
Gropbrons servicestation**

Gropbrovägen
Tel. 0521-71 12 31

Allt i **TEGEL**
AB TENGGRENSTORPS
TEGEL

Tel. 71 10 11 – 165 50

462 01 Vänersborg

EKHOLM, HÅKAN, Frändefors	1951	98
EKHOLM, JOHAN, Studerande, Vänersborg	1963	87
* EKLIND, LARS, Överstelöjtnant, Linköping	1957	74
EKLUND, BO, Lagerchef, Vänersborg	1937	80
EKMÄN, GUNNAR, F.d. Rektor, Vänersborg	1928	01
* EKMÄN, LARS, Tekniker, Vänersborg	1949	74
* EKSTEDT, THOMAS, Bitr. områdeschef, Råå	1951	65
EKSTRÖM, JOHAN, Vänersborg	1943	80
ELENSTIG, ELOF, Köpman, Vänersborg	1930	75
ELGH, LARS-ERIK, Vänersborg	1947	98
ELIÄSSON, VERNER, Reservdelschef, Vänersborg	1920	89
ELMQVIST, JOHN-EVERT, Sjukhusdirektör, Vänersborg	1922	89
ELMQVIST, SÖREN, Museitekniker, Vänersborg	1940	75
ENGELIN, BERTIL, Sotaremästare, Mariestad	1922	89
* ENGLUND, CLAES, Agronom, Lidköping	1943	47
ENGLUND, JAKOB, Uddevalla, <i>ständig medlem</i>	1981	82
* ENGLUND, MAGNUS, Tandläkare, Uddevalla, <i>ständig medlem</i>	1949	49
ENGLUND, NILS-ERIK MAGNUS, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1966	66
* ENGLUND, NILS TURE, Leg. läkare, Uddevalla	1939	47
ENGLUND, OSKAR, Lidköping, <i>ständig medlem</i>	1983	83
ENGLUND, SAMUEL, Civ.ing. Lidköping, <i>ständig medlem</i>	1977	82
ENGLUND, TEODOR, Lidköping, <i>ständig medlem</i>	1985	85
ENGSTRÖM, PER-ARNE, Försäljare, Vänersborg	1935	85
ENORSON, LARS, Elinstallatör, Vargön	1939	90
* ERICSSON, ANDERS, Tandläkare, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1944	54
ERICSSON, ANDERS, Ingenjör, Vargön	1941	80
ERICSSON, BENGT, Målaremästare, Hamburgsund	1930	99
ERICSSON, BOO, Fritidspedagog, Skövde	1939	02
* ERICSSON, GUNNAR, V., Portvakt, Vänersborg	1918	66
ERIKSSON, HENRIK, Järfälla	1964	97
ERIKSSON, INGE, Vänersborg	1946	96
ERIKSSON, JOHAN, Trollhättan	1973	93
ERIKSSON, JOHN, Kapten, Vänersborg	1929	98
ERICSSON, JOHAN F., M.B.A., Vänersborg	1966	66
* ERICSSON, JOHN-OLOF, Tandläkare, Vänersborg		
<i>ständig medlem, Gillevärd. Innehavare av gillet's medalj (2000)</i>	1939	54
ERIKSSON, KARL-ERIK, Fd Järnvägsexpeditör, Vänersborg	1928	94
ERICSON, LEIF, Vargön	1939	02
ERIKSSON, MATS, Kammaråklagare, Sävedalen	1967	99
ERICSSON, MICHAEL, Vänersborg	1969	02
* ERIKSSON, PER OLOF, Inspektör, Vänersborg	1932	64
ERIKSSON, RONNY, Vänersborg	1938	88
ERIKSSON, RUNE, Uddevalla	1936	02
ERIKSSON SVEN-INGVAR, Vänersborg	1940	92
* ERIKSSON, ÅKE, Frisörmästare, Vänersborg	1921	58
ERIKSSON, ÅKE, Tekniker, Vänersborg	1925	98
ERIXON, DOUGLAS, Frändefors,	1941	97
ERIXON, LEIF, Frisörmästare, Vänersborg	1929	93

Vem har inte drömt om att bli banktjänsteman?

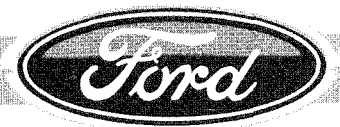
Skaffa Banken via Internet och få full överblick
över din vardagsekonomi.
Det du behöver är en dator med Internetanslutning
och en säkerhetsdosa från banken.
Läs mer på www.foreningssparbanken.se

Föreningssparbanken
Vänern

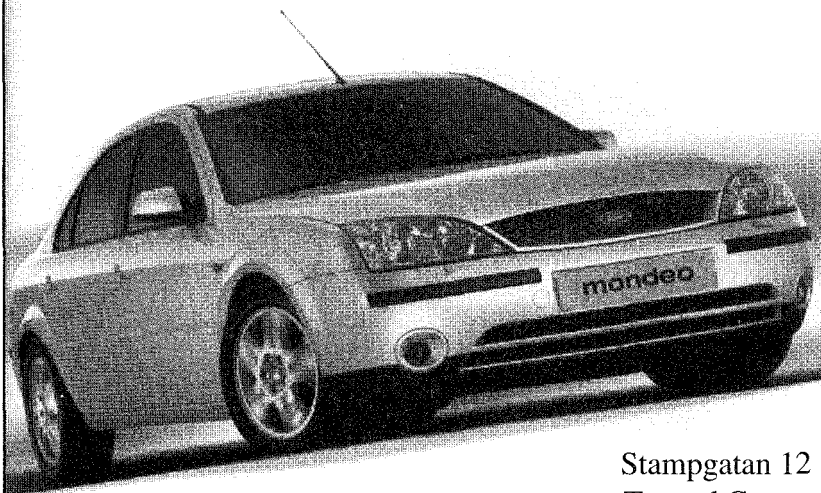
Vanernborg@foreningssparbanken.se

ERLANDSSON BERTIL, Direktör, Uppsala	1923	88
* ERLANDSSON, KURT, Ingenjör, Vänersborg	1925	70
FAGER, JAN, Direktör, Vänersborg	1940	90
FAGERSTRÖM, MAGNUS, Landvetter	1966	89
FAGERSTRÖM, ÅKE, Musiklärare, Vänersborg	1939	98
FALK, CLAS, Arbetsledare, Vänersborg	1970	97
FALK, LEIF, Montör, Vänersborg	1935	83
* FALK, ÅKE, Åkeriägare, Vänersborg	1942	66
FAST, GUNNAR, Major, Boden	1948	83
* FASTH, SIXTEN, Fotograf, Vänersborg	1926	74
FERM, RUNE, Kriminalassistent, Vänersborg	1929	84
FILIPSON, GÖRAN, Avdelningschef, Vänersborg	1947	94
FLINK, BENGT, V Frölunda	1936	85
FLOBERG, TOMMY, Skyddsförare, Vänersborg	1961	94
* FOCK, KARL-GÖRAN, Stud. Göteborg	1953	77
FORSSANDER, LARS-ERIK, Bankdirektör, Billdal	1934	84
FORSHALL, LEIF, Spånga	1942	02
FREDMAN, EGON, Vänersborg	1929	90
FREDMAN, MARTIN, Polisman, Göteborg	1970	83
* FREDMAN, SUNE, Verkmästare, Vänersborg	1940	68
* FREDRIKSSON, MATS, Köpman, Göteborg	1922	76
FRIBERG, HANS, Reklamman, Kolbäck	1956	94
* FRIBERG, CARL AXEL, Reservdelnsman, Uddevalla	1923	69
FRIBERG, SAM, Säljledare, Göteborg	1956	94
* FRIBERG, SVEN-OLOF, Sjukhusdirektör, Uddevalla	1916	71
FRICK, LARS H, Kanslichef, Borgholm	1945	98
* FRISK, KENT, Postiljon, Vänersborg	1945	67
* FRÄNDEGÅRD, BENGT-OLOF, Ingenjör, Vänersborg	1927	67
* FRÄNDEGÅRD, SVEN AXEL, Byrådirektör, Huskvarna	1922	67
FURBO, MATTIAS, Vänersborg	1972	94
FURBO, STURE, Adjunkt, Vänersborg	1944	87
* FÄLLING, HARRY, Televerksarbetare, Vänersborg	1939	71
GADD, ROLF, Uddevalla	1930	02
GELANG, PELLE, Civilingenjör, Vänersborg	1945	99
* GILLBERG, GÖSTA, Köpman, Tollhättan	1918	66
* GILLBERG, ROLF, Köpman, Vänersborg	1939	77
GILLBERG, ROLF, Värmetekniker, Vänersborg	1936	90
* GILLBERG, ÅKE, Förste expeditionsvakt, Vänersborg	1920	55
* GRANAT STELLAN, Antikvarie, Uddevalla <i>innehavare av gillet medalj (1998)</i>	1948	77
GRANLUND, KURT, Ekonomichef, Trollhättan	1938	94
GRANQVIST, KJELL, Vargön	1932	97
GRANQVIST, TORE, Verkstadsägare, Vargön	1948	91
GRANSTRÖM, LARS, Kylmontör, Vänersborg	1963	99
GRAUMANN, GUNNAR, Lund	1933	93
* GRÖNBERG, MATTIAS, Civilingenjör, Bromma	1932	60
GRÖNROS, BERNT, Vänersborg	1963	99
* GULZ, LENNART, Adjunkt, Vänersborg	1939	54

BRANDT

**Höjd till skyarna
av pressen
NYA MONDEO**

Stampgatan 12
Trestad Center
462 73 Vänersborg
Tel: 0521-26 53 00
www.brandtbil.se

GUSTAFSSON, DAN, Socionom, Vänersborg	1947	02
* GUSTAFSSON, EVERT, Sjukvårdare, Vänersborg	1937	77
GUSTAFSSON, INGVAR, Ingenjör, Uddevalla	1926	90
GUSTAFSSON, JAN-OLOF, Vänersborg	1947	94
GUSTAVSSON, JOHAN, Civ. ekonom, Vänersborg	1961	99
GUSTAVSSON, LARS-ÅKE, Herr, Frändefors	1958	92
* GUSTAFSSON, KENT, Mättningsbiträde, Vänersborg	1944	71
GUSTAVSSON, LENNART, Vargön	1929	99
* GUSTAFSSON, PAUL, Frändefors	1935	66
GUSTAFSSON, ROLAND, Sjukvårdare, Vänersborg	1930	88
GUSTAVSSON, SONNY, Vargön	1946	03
* GUSTAFSSON, SUNE, Bagaremästare, Vänersborg	1918	55
GUSTAVSSON, YNGVE, Herr, Vänersborg	1936	92
GUSTAFSSON, ÅKE, Överläkare, Alingsås	1937	90
GYRULF, NILS, Direktör, Vänersborg	1919	82
GÅRDEHALL, LARS, Polisinspektör, Vänersborg	1945	97
GÅRDEHALL, PER, Studerande, Vänersborg	1978	99
GÖTHBERG, REINHOLD, Uddevalla	1920	94
HAGBERG, GILLIS, Kommunalarbetare, Vänersborg	1932	96
HAGBERG, GUNNAR, Vänersborg	1926	94
* HAGBORG, GÖRAN, Redovisningskonsult, Vänersborg		
<i>ständig medlem. Kassafogde. Innehavare av gilletts medalj (2000)</i>	1941	53
* HAGLIND, STURE, Gymnastikdirektör, Skövde	1946	68
HAGLUND, KENT, Direktör, Trollhättan	1944	87
HAGSTEDT, LENNART, Vänersborg	1926	93
HAGSTEDT, SVEN-OLOF, Vänersborg	1941	82
HALL, SVEN-ERIK, Vänersborg	1944	94
HALLBERG, LEIF, Vänersborg	1948	96
HALLBERG, WILLARD, Typograf, Vänersborg	1931	86
HALLQVIST, ANDERS, Lantmästare, Vänersborg	1954	94
* HALLQVIST, ANDERS, Veterinärassistent, Vänersborg	1945	76
* HALLQVIST, ARNE, Agronom, Vänersborg	1917	67
HALLQVIST, INGVAR, Vänersborg	1954	01
HALLQVIST, TOMAS, Lab.assistent, Vänersborg	1951	84
HAMMARSTEDT, JÖRGEN, Polisass, Göteborg	1966	83
HAMMARSTRÖM, HELMER, Distr.chef, Vänersborg	1918	87
HANSSON, H O, LENNART, Personalman, Vänersborg	1947	96
HANSSON, JAN ERIK, Vänersborg	1950	02
HANSSON, LARS, Herr, Vänersborg	1965	92
HANSSON, LEIF, Bandhagen	1929	79
HANSSON, LENNART, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1932	84
* HARLITZ, GUNNAR, sjöing., Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1940	64
* HARLITZ, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1943	64
HARRING, TORD, Hönö	1940	95
HASSELHOLM, CURT, Typograf, Vänersborg	1929	82
HASSELLIND, INGEMAR, Tekniker, Vänersborg	1938	93
* HASSELIND, KAJ, Ingenjör, Vargön	1945	76
HASSLUNG, LENNART, Herr, Vänersborg	1938	85

En stark förbindelse världen över

VBG, världens ledande tillverkare av släpvnagskopplingar för tunga fordon. Koncernen har idag dotterbolag i Sverige, Tyskland, USA, Norge och Danmark. Släpvnagskopplingar var VBG:s första produkt och lade grunden för företagets framgångsrika utveckling, där numera också Ringfeder ingår. Produktprogrammet består även av vändskivor, Onspot automatiska snökedjor, Armaton flakstolpar samt Ringfederal axelkopplingar och ringfjädrar – alla produkter med kvalitet och egenskaper utöver det vanliga, som uppskattas av miljontals användare världen över.

VBG AB (publ), Box 1216, 462 28 Vänersborg
Telefon 0521-27 77 00, telefax 0521-27 77 99
www.vbgab.com

HASSLÖF, J-O, RUNE, Kungälv	1929	83
HEDBERG, FRANK, Vargön	1935	79
HEDELIN, STEN, Arkitekt Vänersborg	1950	97
* HEDÉN LASSE, Borås	1934	57
* HEDLUND, STIG, Tekniker, Vänersborg	1941	95
* HEDQUIST, PER, Byråassistent, Vänersborg	1943	76
HEIDENGÅRDH, KLEIFT, Förvaltare, Frändefors	1949	96
HELLBERG, INGVAR, Herr, Vänersborg	1957	92
HELLGREN, CHRISTER, Representant, Vänersborg	1924	90
HELLGREN, GÖRAN, Museitjänsteman, Vänersborg	1934	95
* HELLMAN, ANDERS, Vänersborg	1955	73
* HELLSTRÖM, ARNE, Köpman, Vänersborg	1930	64
HENRIKSSON, LARS ERIK, Vänersborg	1957	81
HERENTZ, CHRISTOFFER, Stud. Vänersborg	1968	94
HERMANSSON, JAN, Teol.dr., Lund	1949	91
HERNEK, AXEL, Uddevalla	1919	01
HERRMANN, GERHART, Folkskollärare, Lysekil	1931	82
HERTZ, ARNE, Ingenjör, Trollhättan	1939	79
HESSSELHOLDT, PÅR-ANDERS, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1962	84
HJALMARSSON, GUNNAR, Aukt. Revisor Vänersborg	1957	97
* HJELM, STIG, Reprofotograf, Vänersborg	1927	76
HOFLING, OSCAR, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1996	96
HOLM, LARS-ERIK, Vägtekniker, Vargön	1944	82
HOLMQVIST, EVERT, Vänersborg	1937	83
HORSTER, KNUT, Verkmästare, Vänersborg	1920	75
HURTIG, BENGT MAGNUS, Katrineholm	1953	66
** HURTIG, ERNST-MAGNUS, Elektriker, Vänersborg	1923	53
HÅKANSSON, STEN, VD, Mellerud	1945	92
HÅRD, ÅKE, Malmö	1923	01
* HÄGNEFORS, ERNST, Överstelöjtnant, Uddevalla	1921	77
HÖGBERG, JERKER, Vänersborg	1951	02
HÖGBERG, LUDVIG, Vänersborg	1925	95
* HÖGBERG, PER, Direktör, Uddevalla	1922	64
* HÖGBERG, STIG, Ingenjör, Onsala	1944	77
HÖGSTRÖM, STIG, Plåtslagare, Vänersborg	1926	95
* HÖGZELL, LENNART, Företagsekonom, Bromma	1934	61
** IDEBERG, GUNNAR, Aukt. revisor, Karlstad	1932	53
IDEBERG, ROLF, Doktor, Uddevalla	1936	94
INGVALD, BO, Brandman, Vänersborg	1965	01
ISACSSON, HENNING, Ingenjör, Vänersborg	1932	97
ISACSSON, JÖRGEN, Banktjänsteman, Vänersborg	1964	97
IVARSSON, KARL INGVAR, Ingenjör, Vänersborg	1941	85
* JACOBSSON, ARNE, Personalkonsulent, Trollhättan	1920	70
* JACOBSSON, GERT, Mättningsförmän, Vänersborg	1939	70
JACOBSSON, MIKAEL, Göteborg	1966	76
* JACOBSSON, ROLF, Redovisningskonsult, Vänersborg	1936	59
JACOBSSON, SVEN, Agronom, Vänersborg	1933	94
* JANSON, LARS, Gymnastikdirektör, Falkenberg	1938	66

KALASBODEN

Sallader • Luncher • Catering

Öppet mån-fre 8-18

Kungsgatan 21, 462 33 VÄNERSBORG

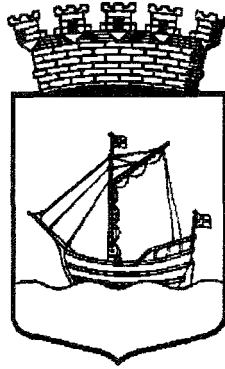
Telefon 0521-154 45, fax 0521-101 68

Rör-Anders
VVS & ENERGI AB
VÄNERSBORG • TROLLHÄTTAN

Skyttegatan 12, 0521-657 00, Vänersborg
Butik 0521-657 00

JANSSON, GUNNAR, Managing direktor, Växjö	1935	01
JANSSON, STIG, Ingenjör, Frändefors	1946	99
* JARHED, GUNNAR, Banktjänsteman, Vänersborg	1947	78
JEGERFALK, BO, Studierektor, Vänersborg	1927	89
JENGARD, AGNE, Herr, Vänersborg	1945	85
JENHALL, EVERT, Ingenjör, Vargön	1938	03
JENHALL, ROBERT, Vargön	1963	02
** JENNISCHE, BENGT, Överläkare, Vänersborg	1913	30
* JENNISCHE, MATS, Agronom, Möklinta, <i>ständig medlem</i>	1941	64
* JENNISCHE, PER, Fil.dr., Uppsala, <i>ständig medlem</i>	1943	64
* JENNISCHE, ÅKE, Socionom, Julita, <i>ständig medlem</i>	1947	64
* JOACHIMSSON, ERLING, Civilingenjör, Torslanda	1950	77
JODLOVSKY, CONSTANTIN, Direktör, Vänersborg	1940	99
* JOELSSON, LARS, Civilingenjör, Bromma, <i>ständig medlem</i>	1954	76
* JOELSSON, RUNE, Driftsverkm., Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1927	76
JOHANSSON, BENGT, Konstnär, Göteborg	1941	98
JOHANSSON, BENGT, Vargön	1945	96
JOHANSSON, BENGT, K.Å, Ambassadör, Stockholm	1937	97
JOHANSSON, BENGT, Vänersborg	1937	03
JOHANSSON, BJÖRN, Göteborg	1963	93
JOHANSSON, BO, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1959	76
JOHANSSON, BO, Förs. tjänsteman	1939	96
JOHANSSON, CASPER, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1976	76
JOHANSSON, CONNY, Distriktschef, Vänersborg	1950	94
JOHANSSON, GERHARD, Officer, Sätenäs	1970	80
* JOHANSSON, GUNNAR, Boktryckare, Vänersborg	1946	66
JOHANSSON, GUNNAR, Vänersborg	1933	98
JOHANSSON, GUNNAR, Trollhättan	1931	93
JOHANSSON, GÖSTA, Ekonomichef, Vänersborg	1935	83
JOHANSSON, HELMER, Kommunalarbetare, Vänersborg	1925	82
JOHANSSON, HÅKAN, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1947	92
* JOHANSSON, INGEMAR, Konditor, Vänersborg	1928	65
* JOHANSSON, INGVAR, Byggnadsnickare, Vänersborg	1918	55
JOHANSSON, INGVAR, Kommundirektör, Vänersborg	1937	92
* JOHANSSON, JAN, Åkeriägare, Vänersborg	1937	76
** JOHANSSON, KARL-ERIK, Typograf, Vänersborg	1927	53
JOHANSSON, KARL-GUSTAF, Vänersborg	1937	86
JOHANSSON, KENNETH, Mättningsbiträde, Vänersborg	1939	95
JOHANSSON, KENT, Vänersborg	1955	95
JOHANSSON, KURT, Köpman, Vänersborg	1944	96
JOHANSSON, LARS, Byggnadssnickare, Vänersborg	1934	86
JOHANSSON, LARS ERIK, Vänersborg	1936	96
JOHANSSON, LARS-ERIK, Vänersborg	1930	99
JOHANSSON, LEIF, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1962	76
JOHANSSON, LENNART, Byrådirektör, Vargön	1942	82
* JOHANSSON, LENNART, Grävmaskinist, Vänersborg	1942	72
JOHANSSON, PETER, 1:e Antikvarie, Vänersborg	1963	90
JOHANSSON, PONTUS, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1973	76

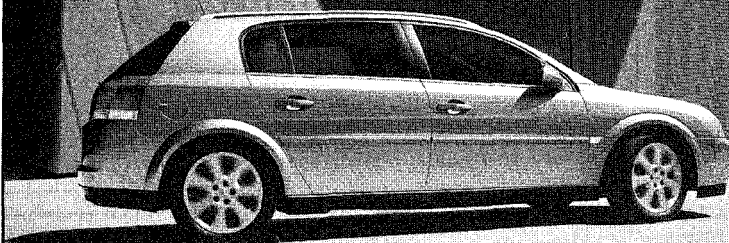
**VÄNERSBORG
EN MÖTESPLATS
I VÄSTRA GÖTALAND**

JOHANSSON, RICKARD, Officer, Stockholm	1966	80
JOHANSSON, ROGER, Försäkr. tjänsteman, Vänersborg	1952	02
JOHANSSON, ROY, Projektledare, Vänersborg	1943	97
* JOHANSSON, RUNE, Reservdelsman, Vänersborg	1944	76
JOHANSSON, STIG-ARNE, Vargön	1921	03
JOHANSSON, STURE, Vänersborg	1937	99
JOHANSSON, SUNE, Arkitekt, Brottby	1943	03
* JOHANSSON, SVEN, Telearbetare, Vänersborg	1937	59
JOHANSSON, SVEN, Trafikförman, Vänersborg	1926	89
JOHANSSON, SVEN-OLOF	1950	99
JOHANSSON, SÖREN, Snickare, Vänersborg	1940	98
JOHANSSON, TAGE INGVAR, Vänersborg	1932	01
* JOHANSSON, THOMAS, Reservdelsman, Vänersborg	1957	76
JOHANSSON, TOMMY, Vänersborg	1952	99
JOHNSON ARVID, Vargön	1938	98
JOHNSON, ULF, Vargön	1962	98
†* JOHNSSON, FRANK, Adjunkt, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1939	75
* JONASSON, EVERT, Aukt.revisor, Göteborg	1917	78
* JONSSON, BENGT, R., Professor, Solna	1930	54
JONSSON, BERTIL, Vänersborg	1934	88
JONSSON, BROR, Målare, Vargön	1920	91
JONSON, GUNNAR, O., Uddevalla	1931	82
JONSSON, LARS, Försäljare, Vänersborg	1963	92
JONSSON, LEIF, Personalchef, Göteborg	1952	96
JONSSON, TAGE, 1:e Postiljon, Vänersborg	1918	80
JOSEFSON, FREDRICK, Vargön	1973	85
JOSEFSSON, JOHN, Teletekniker, Vänersborg	1964	98
JOSEFSSON, KENT, Vänersborg	1945	01
JOSEFSSON, LARS OLOF, Vänersborg	1939	00
JOSEFSSON, LENNART, Ekonomisekr, Vänersborg	1948	75
JOSEFSSON PER-AXEL, Teletekniker, Vänersborg	1941	95
JOSEFSSON, THOMAS, Vargön	1966	99
JOSEFSSON, TOBIAS, Vänersborg	1972	94
* JÄTBY, RUNE, Skorstensfejaremästare, Vänersborg	1931	76
JÄRPLER, LENNART, Vänersborg	1947	83
JÄRPVIK, CURT, Vänersborg	1946	95
JÄRPVIK, DANIEL, Vänersborg	1977	97
KAAGE, BENGT, Överläkare, Vänersborg	1932	91
KANNESTEN, RUNE, Länsråd, Vänersborg	1919	82
KARLSSON, BERNY, Yrkeslärare, V. Frölunda	1941	80
* CARLSSON, BERTIL, Annonskons, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1944	47
KARLSSON, EDUR, Stigtomta	1932	97
CARLSSON, ERIC, Förrådsarbetare, Vänersborg	1915	75
KARLSSON, ERIK, Sjökapten Vänersborg	1932	96
KARLSSON, GÖSTA	1926	99
KARLSSON, HERMAN, Fotograf, Vänersborg	1942	84
* CARLSSON, INGVAR, Avd. förest, Vänersborg	1924	69
* CARLSSON, CARL-OTTO, Spedit, Göteborg <i>ständig medlem</i>	1939	47

Upptäck Signum-klassen!

Opel. Fresh thinking – better cars.

Det är premiär för nya Opel Signum. En ny slags bil, där allt från den exklusiva designen, till de dynamiska köregenskaperna och den flexibla interiören gör den unik. Så omsorgsfullt utformad att varje resa blir en ny komfortupplevelse, helt i en klass för sig.

Företagspaket från ca 9.400 kr
• ECC • Radio CDR-2005 • Farthållare

Förmånsvärde 1.746 kr/månad
Baserat på 52% marginalskatt 2003.

Nya Opel Signum. Pris från ca 228.000 kr.

Nya Opel Signum. Vålj mellan 2.2, 2.0T och 3.2 V6 (bensin) samt 2.2 DTI och 3.0 V6 CDTi (diesel). Standardutl. omfattar bl. a. ett flexibelt sättesystem, Interactive Driving System (IDS), förlängd hjulbas, 6 krookkuddar, aktiva nackskydd och 12 års rostskyddsgaranti. Bränsleförbr. bl. körn. 6,3–10,7 l/100 km, CO₂ 170–256 g/km. Miljöklass 2005–2000. Bilen på bilden är extrautrustad. www.opel.se

Mer än bara bilar

STIGLARSSONS BIL

OPEL

CHEVROLET

VÄNERSBORG, TORPA • 0521-26 27 00

Öppet: Bilsförsäljning Vard 9-18, Verkstad/Reservdelar Vard 7-17

KARLSSON-BERNDTSSON, KENT, Spanien	1940	97
CARLSSON, KENTH, Ingenjör, Vänersborg	1952	60
KARLSSON, KENT, Kriminalkommissari, Trollhättan	1944	02
KARLSSON, KJELL-ANDERS, Typograf, Vänersborg	1958	82
KARLSSON, LEIF, Vänersborg	1952	98
CARLSSON, LENNART, Mölndal <i>ständig medlem</i>	1946	47
KARLSSON, LENNART, Grävmaskinist, Vargön	1955	93
KARLSSON, LENNART, Konditor, Vänersborg	1927	90
KARLSSON, MARTIN, Studerande, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1976	87
KARLSSON, PETER, Vänersborg	1963	01
KARLSSON, PER AXEL, Verkst.montör, Vänersborg	1925	85
* CARLSSON, STIG, Smögen	1936	77
KARLSSON, SVEN, 1:e postilj., Vänersborg	1926	85
KARLSSON, SÖREN, Direktör, Vänersborg	1959	98
KARLSSON, TAGE, Vänersborg	1926	99
* CARLSSON, UNO, Åkeriägare, Vänersborg	1926	67
KIHLSTEN, CLAES-GÖRAN, Banktjänsteman, Vänersborg	1947	93
* KIHLSSTRÖM, LARS GÖRAN, Banktjänsteman, Frändefors	1936	65
* KJELLSSON, DAN, Vänersborg	1941	74
KJELLSSON, JOHAN, Vänersborg	1975	97
KJELLSSON, MICHAEL, Vänersborg	1962	95
* KJELLSSON, UNO, Direktör, Vänersborg	1944	74
KNUTSSON, BO, Pol.mag. Vänersborg	1945	90
KNUTSSON, FREDRIK, Göteborg	1980	02
* KNUTSSON, LEIF, Personaltjänsteman, Arvika	1934	64
KORITZ PETER, Läkare, Vänersborg	1939	02
KORSE, KARL-GERHARD, Fil.lic., Vänersborg	1934	85
* KORSE, YNGVE, Ingenjör, Vänersborg	1913	74
KRATZ, HANSÅKE, Resebyråchef, Vänersborg	1948	93
KRISTENSSON, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1932	99
KÄRVLING, ARNE, Redaktör, Vänersborg	1926	82
KÄRVLING, URBAN, Journalist, Herrljunga	1957	85
LANDGREN, HENRIK, Stud. Vänersborg	1987	95
* LARSSON, ALF, Stationsmästare, Göteborg	1939	77
LARSSON, ALVAR, Direktör, Vänersborg	1943	03
LARSSON, ANDERS, Spånga <i>ständig medlem</i>	1963	63
LARSSON, ARNE, Ingenjör	1943	95
LARSSON, BERTIL, Sjöman, Vänersborg	1942	81
LARSSON, BÖRJE, Grafiker, Vänersborg	1948	95
LARSSON, BJÖRN, Vänersborg	1975	97
LARSSON, DAVID, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1998	98
* LARSSON, GÖSTA, Civilingenjör, Stockholm <i>ständig medlem</i>	1936	55
* LARSSON, GÖTE, Posttjänsteman, Göteborg	1944	66
LARSSON, INGEMAR, Civ. ing., Vänersborg	1955	96
LARSSON, INGEMAR, Plåtslagare, Huskvarna		89
LARSSON, JAN-OLOV, Åkeriägare, Vänersborg	1946	03
LARSSON, JOHAN, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1966	66
* LARSSON, LARS, Revisor, Hisings-Backa	1943	68

Ny lokal, nytt företagsnamn, samme gamle Håkan!

Journalistik

Broschyrer och foldrar

Hemsidor

Evenemang

Bokproduktion mm

Håkan Lind
Information

Sundsgatan 16, 462 33 Vänersborg • Tel. 0521-621 95 • E-post: lind@hardies.se

**VÄNERSBORGS
BOSTÄDER**

GILLEBRÖDER
bor gärna hos
Vänersborgsbostäder

0521 - 260 260

www.intersport.se
 INTERSPORT®

100% SPORT / 2 PLAN

**Kungsgatan 7 • Tel 0521-190 06
Vänersborg**

* LARSSON, LARS, Elektriker, Trollhättan	1914	74
LARSSON, LEIF, Vänersborg	1948	96
LARSSON, LEIF, AV-chef	1947	01
LARSSON, MATS, Vänersborg	1947	94
LARSSON, OLA, Verkstadschef, Frändefors	1965	03
LARSSON, PER ARNE, Vänersborg	1953	00
* LARSSON ROLF, Underinspektör, Skärholmen <i>ständig medlem</i>	1924	56
LARSSON, S ANDERS, Kommunalförb., Vänersborg	1951	94
* LARSSON, STIG, Direktör, Vänersborg, <i>1:e åldermanden</i> <i>Innehavare av gilletts medalj (1990)</i>	1935	57
* LARSSON, SVEN, A, Butiksbiträde, Vänersborg	1929	70
LARSSON, SVEN, Mejerist, Vänersborg	1914	75
LARSSON, SVEN AXEL, Säljare, Göteborg	1932	87
LARSSON, SVEN-ÅKE, Hamnchef, Vänersborg	1947	95
LARSSON, TORSTEN, Vänersborg	1931	95
* LARSSON, YNGVE, Montör, Vänersborg	1927	77
* LARSSON, ÅKE, Vänersborg	1944	77
LAUDON, ANDERS, F.d. Skolläkare, Vänersborg	1932	01
LAURELL, BO, Lagerchef, V. Frölunda	1935	79
LAURELL, GUNNAR, Ingenjör, Vänersborg	1920	85
LEVÁN, OLOF, Ingenjör, Trollhättan	1924	93
LIDÉN, JAN-GUNNAR, Vänersborg	1948	95
* LIND, HÅKAN, Jur.kand., Vänersborg	1948	54
LIND, JESPER, Vänersborg	1975	83
* LIND, LARS, Civilingenjör, Lerum	1944	50
LINDAHL, HANS OLOF, Vänersborg	1953	00
* LINDBERG, ANDERS, Bankdirektör	1938	66
* LINDBERG, BENGT ARNE, Verkstadsarbetare, Vargön	1949	66
* LINDBERG, CARL-AXEL, Ingenjör, Onsala	1944	65
LINDBERG, JAN, INGE, Ingenjör, Ludvika	1954	83
LINDBERG, JOAKIM, Vargön	1979	88
LINDBLÖM, HANS, Vänersborg	1935	02
LINDÉN, ARNE, Ingenjör, Halmstad	1939	86
LINDÉN, LARS, Civilingenjör, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1954	75
* LINDÉN, ROLF, Ingenjör, Skärholmen <i>ständig medlem</i>	1927	62
LINDENCRONA, CARL-AXEL, Major, Ängelholm	1916	88
LINDEROTH, LARS, Direktör, Vänersborg	1926	94
LINDGREN, ARVID, Vänersborg	1985	85
* LINDGREN, KARL ENAR, Direktör, Vänersborg	1921	65
* LINDH, LENNART, Posttjänsteman, Vänersborg	1930	57
* LINDHÉ, RUNE, Representant, Vänersborg	1923	77
* LINDQVIST, ARNE, Filare, Vänersborg	1921	(57) 74
LINDQVIST, LARSERIK f.d. Kommunaldirektör	1925	01
LINDSKOG, HANS, Byråchef, Vänersborg	1940	94
* LINDSTRÖM, LENNART, Rektor, Sandviken	1918	63
LINNARSSON, JÖRGEN, Ekonomiansvarig	1948	97
LINNARSSON, LENNART, Vargön	1952	98
* LINNARSSON, NILS, Posttjänsteman, Hisings-Backa	1912	55

Först äter du, sen sover du,
sen är du nästan framme

Med våra bekväma sovbussar kommer du fram utvilad.

Vi kör sovbuss till Spanien, Istrien, Toscana och Paris.

På vintern rullar våra sovbussar till Alperna!

Spanien från 2 590,-

Alperna från 2 990,-

ReseMakar'n

www.resemakarn.nu

Gillebröder ekiperar sig bäst hos

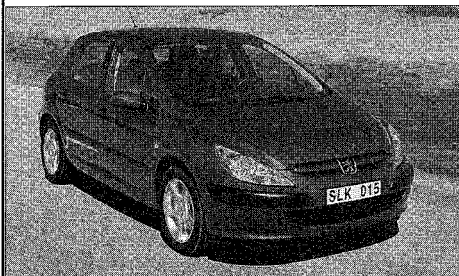
Lundborgs
HERREKIPERING

EDSGATAN 14 VÄNERSBORG TEL 104 14

* LISS, PER ARNE, Vänersborg	1940	67
LIVÉN, EJE, f.d förste länsassessor, Vänersborg	1931	96
LJUNG, INGEMAR, Vänersborg	1966	94
LJUNGGREN, LARS GÖRAN, Inspektör, Frändefors	1946	98
LJUNGSTRÖMER, ADAM, Vänersborg	1986	02
LJUNGSTRÖMER, ANTON, Vänersborg	1989	02
LJUNGSTRÖMER, ARNE, Glasmästare, Vänersborg	1951	95
LJUNGSTRÖMER, RUNE, Vänersborg	1948	95
LOHEDEN, KARL GUSTAV, Vänersborg	1925	95
LOHM, SÖREN, Kranmaskinist, Vänersborg	1942	93
LUNDBERG, GUNNAR, Vägmästare, Vänersborg	1955	02
LUNDBLAD, ROLF, Vänersborg	1926	89
LUNDBORG, ANDERS, Studerande, Vänersborg	1994	01
* LUNDBORG, BO, Operasångare, Haninge	1932	66
LUNDBORG, ERIC, Köpman <i>ständig medlem</i>	1957	66
LUNDBORG, GUSTAV, Studerande, Vänersborg	1987	01
LUNDBORG, HÅKAN, Vänersborg	1956	73
* LUNDBORG, JAN, Vänersborg	1952	73
LUNDBORG, NIKLAS, Studerande, Vänersborg	1989	01
** LUNDBORG, STEN; Köpman Vänersborg	1925	42
* LUNDBÄCK, BENGT, Dialystekniker, Vänersborg	1941	67
LUNDBÄCK, JONAS, Växjö	1975	80
** LUNDGREN, SUNE, Rektor, Landvetter	1913	53
LUNDGREN, STEN ÅKE, Bilhandlare, Frändefors	1954	02
LUNDGREN, ÅKE, Kriminalinspektör, Södertälje	1946	88
LUNDH, GUNNAR, Polismästare, Vänersborg	1935	94
** LUNDIN, GUNNAR, Köpman, Vänersborg	1921	52
** LUNDIN, IVAR, Avsynare, Vänersborg <i>Innehavare av Gillets medalj (1995)</i>	1919	52
* LUNDIN, JAN, Vänersborg	1936	69
LUNDIN, PER, Affärsbiträde, Vänersborg	1953	55
LUNDQVIST, ULF, Banktjänsteman, Vänersborg	1946	93
LUNDSTRÖM, HERBERT, Länsveterinär, Vänersborg	1936	89
* LUNDVIK, MAGNUSSON, ULF, Tandläkare, Källby	1926	64
* LÅNG, BÖRJE, Kurator, Trollhättan	1933	76
LÅNG, KENT, Bankdirektör, Vargön	1940	80
LÅNG, OWE, Revisor, Vargön	1963	97
LÅNG, STIG-ARNE, Konsult, Norrköping	1953	85
LÖFGREN, BENGT, Bagerikonditor, Vänersborg	1938	97
LÖFGREN, JERKER, Läkare, Vänersborg	1943	02
LÖFQUIST, GÖRAN, fd. Ekonimichef, Vargön	1938	03
LÖNNEHAG, HENRY, fd. Krim.kommissarie, Vänersborg	1918	84
LÖVBERG, THORE, fd. chefsåklagare, Vänersborg	1925	91
MAC DONALD, LENNART, Trollhättan	1936	99
** MAGNUSSON, ARNE, Direktör, Essen, Tyskland	1913	49
* MAGNUSSON, DICK, Vänersborg	1943	72
* MAGNUSSON, NILS, Folkskollärare, Ljungskile	1940	65
MAGNUSSON, PER, Stockholm	1965	95

Trygghetsleasing för privatpersoner.

Så vet du exakt vad ditt bilägende kostar.

Peugeot 307 XR 1,6 5-dörrar.

"Årets Bil 2002".

Nyligen utsåg Europas ledande motorjournalister Peugeot 307 till "Årets Bil 2002". 307 XR med 110 hk och bl a störst utrymme och mest skydd i klassen (bl a ABS och EBA).

Metallik 83:-/mån.

Skatt och försäkring tillkommer.

Körsträcka på 36 månader

är 6.000 mil.

Per månad **2.844:-**

Peugeot 406 SE 1,8 Sedan.

Fulladdad med utrustning.

I 406 SE är det mesta standard, t ex fjärrstyrt central-lås, aluminiumfälgar, regnsensor, elhissar, elspeglar och plyschklädsel. Inklusiv AC och CD-stereo.

Metallik 111:-/mån. Kombi 139:-/mån.

Skatt och försäkring tillkommer.

Körsträcka på 36 månader

är 6.000 mil.

Per månad **2.979:-**

Det finns många fördelar med vår Trygghetsleasing för privatpersoner. Först och främst vet du exakt vad din bil kommer att kosta dig de närmaste tre åren inklusive service. Dessutom betalar du ingen kontantinsats. Och sist men inte minst; Peugeot är ett av marknadens snabbast växande bilmärken. Bakom framgången är bilar med massor av körlägle, säkerhet och utrustning till ett pris många har svårt att konkurrera med. Just nu ingår dessutom vinterhjul och förvaring av dessa i priset! – Välkommen in på en provtur!

Öppet:

Måndag-torsdag 9.00–18.00

Fredag 9.00–17.00

Lördag 10.00–13.00

PEUGEOT

www.peugeot sverige.com

LARS HANSSON BIL AB
Vänersborg

PEUGEOT - center

Östra vägen 12, Vänersborg - 0521-68 887

www.larshanssonbil.se

Garantier: 2 års nybilgaranti utan mil begränsning med Peugeot Assistance, 3 års vagnskadegaranti, 12 års rostskyddsgaranti och 3 års lackgaranti. Försäkring: 50:-/mån i 6 månader, därefter individuell premiesättning. Räkanta: 6,65% via Peugeot Finans. Miljöklass: 2000/2005. Bränsledeklaration: 5,0-10,2 l/100 km vid bl körn. CO₂: 136-245 g/km (206 HDI-607 V6 Aud).

MALCOLM, KARL-ERIC, Redaktör, Vänersborg	1928	80
MALM, GÖTE, Vänersborg	1921	96
MALMBERG, NILS, Studerande, Vänersborg	1990	01
MALMBERG, RUNE, Vänersborg	1943	99
MARKLUND, BERTIL, Överläkare, Vänersborg	1945	80
* MELIN, GEORG, Försäljningschef, Vänersborg	1922	70
** MILLING, THORE, Flygtekniker, Vänersborg	1924	52
* MOLLBERG, RUNE, Annonskonsulent, Vänersborg	1925	54
MOLNIT, PER, Arkitekt, Vänersborg	1919	75
MOSSBERG, BERTIL, Herr, Uddevalla	1937	85
MOSSBERG, LEIF, Arbetsledare, Vänersborg	1931	90
MÅRTENSSON, ARNE, Bankdirektör, Stockholm	1951	87
MÅRTENSSON, BERNT, Ekonomidirektör, Skövde	1958	95
NIDSJÖ, ERIC, Vänersborg	1935	99
NIKLASSON, JAN, Vänersborg	1964	83
NILSSON, BERNT, Vänersborg	1948	99
NILSSON, BO, Bankkamrer, Hisings-Kärra	1944	83
NILSSON, BÖRJE, Kungsbacka	1946	01
NILSSON, HANS, Kinna	1923	88
NILSSON, HOLGER, Hantv.förest. Vänersborg	1913	83
NILSSON, JAN-ERIK, Fordonsmek. Vänersborg	1954	94
* NILSSON, CARL-ERIK, Vänersborg	1920	66
NILSSON, GÖRAN, Vänersborg	1931	02
NILSSON, LARS, Frändefors	1946	99
NILSSON, LENNART, Herr, Haninge	1943	92
NILSSON, NILS, Brålanda	1935	96
* NILSSON, PER-AXEL, Överskötare, Vänersborg	1923	78
NILSSON, PER GÖSTA, Bokbindarmästare, Värnamo	1925	80
NILSSON, PER OLOF, Vänersborg	1961	03
NILSSON, PETER, Kontorist, Vänersborg	1971	97
NILSSON, RAGNAR, Ingenjör, Vargön	1926	89
* NILSSON, SUNE, Brunnsbörare, Vänersborg	1923	58
NILSSON, SÖREN, Vänersborg	1938	98
NISSÉN, PETER, l:c antikvarie, Vänersborg	1947	81
NOAKSSON, LENNART, Frankrike	1925	02
NORDGREN, KENT ALLER, Ingenjör, Vänersborg	1937	81
NORDQUIST, HANS, Vänersborg	1925	95
* NORDQVIST, YNGVE, Direktör, V. Frölunda	1930	77
NORLIN, BERNDT-OLOF, Vänersborg	1942	97
NORRMAN, TOMMY, Posttjänsteman, Vänersborg	1944	90
NYBERG, ROLF	1931	99
NYLÉN, TORE, Civilingenjör, Lidköping	1935	89
NYMAN, SVEN, Ingenjör, Vänersborg	1922	89
* NYSTRÖM, KARL FREDRIK, Ingenjör, Vänersborg	1928	58
NYSTRÖM, ULF, Smältv. arbetare	1967	95
ODELIUS, ERIK, Snickare, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1934	79
ODELIUS, SVEN ERIK, Vänersborg, <i>ständig medlem</i>	1957	79
OLANDER, TÅGE, Göteborg	1921	95

Onsjö Pizzeria

Telefon 644 80

Ring så bakar vi

ALMHAGES

Lövvägen 4
Vargön

Telefon
0521-22 07 00

*Vi har svarat för trycket av årsskriften
(72:a året i följd)*

CARLSSONS TRYCKERI

Kyrkogatan 21 • Box 134 • 462 22 Vänersborg
Telefon 0521-620 25 • Telefax 0521-191 19

OLAUSSEN, GÖRAN, Trollhättan	1938	99
OLSEN, POUL, Frisörmästare, Vänersborg	1938	91
* OLSSON, BERTIL, Vaktmästare, Vänersborg	1921	60
OLSSON, CHRISTER, V. Montör, Vänersborg	1956	83
** OLSSON, FOLKE, Tekniker, Vänersborg	1929	48
OLSSON, GERT, Arkitekt, Vänersborg	1933	89
* OLSSON, GUSTAF, Tekn.lärare, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1918	72
OLSSON, LARS, Rörmontör, Vänersborg	1935	75
* OLSSON, LENNART, Ingenjör, Vänersborg	1928	78
* OLSSON, ROLF, Företagsekonom, Vänersborg	1949	72
OLSSON, ÅKE, Köpman, Vänersborg	1945	83
* OLZON, AXEL, Överläkare, Vänersborg	1919	74
OREHULT, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg	1937	88
PAJUSI, ARWO, Antikvarie, Kalmar	1945	99
PALM, STIG-LENNART, Ingenjör, Linköping	1930	82
* PALMSTRÖM, ALLAN, Lärare, V:a Frölunda <i>ständig medlem</i>	1933	76
PATRIKSSON, ANDERS, Ingenjör, Vargön	1960	85
PATRIKSSON, HENRIK, Ingenjör, Vänersborg	1965	85
PATRIKSSON, HÅKAN, V.D., Vänersborg	1946	94
PATRIKSSON, MAGNUS, Kammarrättsassessor, Jönköping	1965	85
* PATRIKSSON, RUNE, Köpman, Vänersborg	1937	65
PAULSSON, ÅKE, Trollhättan	1946	97
PERMVALL, OSKAR, Civilingenjör, Älvsjö	1957	88
PERNKLEV, RONNIE, Vänersborg	1937	02
PERSSON, FREDRIK, Vänersborg	1978	02
PERSSON, HANS OLOF, Studerande, Vänersborg	1974	90
PERSSON, JONNY, Fastighetsmäklare, Vänersborg	1948	95
PERSSON, RICHARD, Direktör, Vänersborg	1937	02
* PERSSON, SVEN-OLOF, Vänersborg	1925	77
* PETERSON, CHRISTER, Kommunalarbetare, Vänersborg	1943	71
PETERSSON, EDGAR, Vänersborg	1919	80
PETERSON, ERNST, F.d. Finanschef, Vänersborg	1931	98
PETTERSSON, BJÖRN, Elektriker, Vänersborg	1962	92
* PETERSSON, OLOF, Montör, Vänersborg	1923	77
PETERSON, SVEN GUNNAR, Polisman, Vänersborg		
<i>Innehavare av gilletts medalj (1992)</i>	1925	81
PETTERSSON, INGEMAR, Vänersborg	1950	99
PETTERSSON, KARL AXEL, Västra Frölunda	1939	95
PETTERSSON, NILS ÅKE, Vänersborg	1941	94
PETTERSSON, OLOF, Förman, Vargön	1919	93
PETTERSSON, TOMMY, Grästorp	1957	96
PRINS, EDDIE, Frisör, Vänersborg	1971	94
PRINS, SETH, Frisör, Vänersborg	1947	94
** PÅRUD, NILS, Universitetslektor, <i>ständig medlem</i>		
<i>Innehavare av gilletts medalj (1980)</i>	1923	52
QUENTZER, BERTIL, Lektor, Vänersborg	1935	98
* RAHM, GUNNAR, Apotekare, Askim	1929	66
* RAHM, HARRY, Överskötare, Vänersborg	1914	55

Den stora fullutrustade småbilen i Miljöklass 1!

Vassbottens Bil

KIA MOTORS

Östra vägen 28, VÄNERSBORG
tel. 0521-192 22

*Sven-Eriks Affärs &
Fastighetskonsult*

- Mäklare -
Sven-Erik Johansson
Edsgatan 6
462 34 Vänersborg

☎ Kont. 0521-680 85

☎ Fax. 0521-680 85

☎ Bil. 070-546 80 85

☎ Bost. 0521-619 90

* RAMNEMYR, BJÖRN, Mätningstekniker, Vänersborg	1943	72
** RANER, LENNART, Köpman, Uddevalla	1919	53
RAPP, ALFRED, Sjukhemsdir., Vänersborg	1943	03
* RAPP, HÅKON, Köpman, Vänersborg	1933	60
RAPP, PATRIK, Vargön	1962	00
REIMERS, GÖSTA, Göteborg	1943	02
RICKMARKER, ÅKE, Brevbärare, Vänersborg	1940	98
ROHDIN, BERTIL, Herr, Trollhättan	1935	92
ROSELL, SVEN ÅKE, Vänersborg	1936	96
* ROSÉN, GUNNAR, Ingenjör, Göteborg	1923	55
ROSÉN, UNO, Civ.ing. Kungälv	1908	83
* ROSENGREN, KARL-ERIK, Ingenjör, Vänersborg	1938	71
ROSLIN, LENNART, Ingenjör, Ryssby	1945	79
* ROSLIND, LARS-GÖRAN, Opt, Vänersborg <i>ständig medlem</i>	1946	58
* ROSLIND, SVEN-GUNNAR, Opt, Mellerud, <i>ständig medlem</i>	1940	58
* RUDBERG, STIG, Professor, Lund	1920	76
RUDSTRÖM, LARS, Samhällsplanerare, Vänersborg	1957	03
RUSSBERG, BERNDT, Konstnär, Vänersborg	1931	99
RUSSBERG, LEIF, Kriminalinsp. Vänersborg	1937	84
RYBERG, EVERT, Lagerchef, Påarp	1940	90
RYBERG, LENNART, Styckmästare, Vänersborg	1932	90
RÅDBERG, JAN ERIK, f. Vattenrättsingenjör, Uppsala	1910	84
RÅDMARK, THURE, Överläkare, Vänersborg	1952	99
SAEDÉN, ERIK, Hovsångare, Professor, Enebyberg	1924	94
SAHLIN, EDGAR, f.d. handl. Vänersborg	1910	86
* SAHLIN, PER-ANDERS, Fil.kand. Enskededalen	1945	50
SALANDER, HÅKAN, Doktor, Vänersborg	1939	85
SALLANDER, CURT, Vänersborg	1926	98
SALONEN, ARVID, Studerande, Malmö	1980	87
SALONEN, BÖRJE, Örebro	1951	95
SALONEN, EMIL, Stockholm	1977	87
SALONEN, LARS, Tandläkare, Vänersborg	1948	81
SALONEN, OSKAR, Vänersborg	1987	89
* SAND, NILS OLOF, Köpman, Vänersborg	1933	76
SANDAHL, FOLKE, P, Överstelöjtnant, Vänersborg	1929	99
SANDSTRÖM, LENNART, Advokat, Vänersborg	1923	81
SCHWITZGOLD, ROBERT, Vänersborg	1957	96
SCHÄRBERG, HENRY, Vänersborg	1936	92
* SCHÖNDELL, BENGT, Produktionschef, Uddevalla	1923	77
SELIN, LEIF, Direktör, Vänersborg	1947	02
SELSTAM, URBAN, Docent, Hunnebostrand	1939	98
SIGURDSSON, SVEN, Skadeinspektör, Hisings-Backa	1925	82
* SILJEVALL, FOLKE, Försäljare, Trollhättan	1925	74
* SILJEVALL, VALDO, Ingenjör, Västerlanda	1924	74
SJÖBERG, KJELL, Fastighetsingenjör, Vänersborg	1942	03
SJÖBERG, LEIF, Vänersborg	1922	79
SJÖDAHL, PER, Vargön	1955	99
SJÖSTAD, EMIL, Vänersborg	1990	03

Frejdade Söner och Döttrar
i Vänersborg med omnejd
vänder sig med förtroende
till

crebe reklam

Bertil Carlsson
Trestads mest anlitade Internetbyrå

Skansgatan 8 - 462 31 Vänersborg
Tel 0521-679 31. Mobil 0709-20 89 70
Fax 0521-679 31. Mail: info@crebe.nu
www.crebe.nu

SJÖSTAD, LEIF, Elektriker, Vänersborg	1958	81
SJÖSTRAND, CHRISTER, Civilingenjör, Hisings-Backa	1943	79
SJÖSTRAND, GÖRAN, Ingenjör, Vänersborg	1944	94
SJÖSTRAND, OSKAR, Stud. Vänersborg	1973	94
* SJÖSTRÖM, JAN, Köpman, Vänersborg	1930	77
SJÖSTRÖM, ROLF GEORG, Golvläggare, Vänersborg	1926	87
SJÖÖ, INGVAR, Säkerhetschef, Trollhättan	1930	84
* SJÖÖ, LEIF, Direktör, Göteborg	1932	76
* SJÖÖ, STIG, Ingenjör, Göteborg	1918	69
SKARSJÖ, LENNART, Företagsförmidl., Vänersborg	1945	99
SKOGLUND, ANDERS, Trollhättan	1953	83
* SKOOGH, GUNNAR, Fastighetsmäklare, Vänersborg <i>Bisittare i styrelsen</i>	1937	69
SKOOGH, JAN-OLOF, Marknadsutvecklare, Karlstad	1952	95
* SKOOGH, LARS-OLOF, Trafikmästare, Vänersborg	1925	58
SKOOGH, LENNART, Herr, Sollentuna	1949	92
SKOOGH, MARCUS, Vänersborg	1983	95
SKÖLDEBORG, KARL-AXEL, Billackerare, Vänersborg	1927	62
SMITH, BJÖRN, Överläkare, Vänersborg	1932	83
** SOLBERG, ALLAN, Köpman, Vänersborg	1918	50
* SPETZ, PER-GÖRAN, Verkmästare, Vänersborg	1925	70
SPJUTH, LENNART, Civilingenjör, Oxelösund	1949	02
STAKE, BENGT OLOF, Vänersborg	1946	03
STALFORS, LEIF, Vänersborg	1939	98
STALFORS, TOMAS, Vänersborg	1948	83
STARK, DAN, Vänersborg	1946	02
STENBERG, BERTIL, Kapten, Malmö	1921	97
STENSTRÖM, GÖRAN, Pol.mag. Göteborg	1939	74
* STENSTRÖM, ROLF, TV-tekniker, Vänersborg	1937	76
STERNER, ANDERS, Instrumentkontrollant, Vänersborg	1955	94
STJERNDAHL, HARALD, Agronom, Vänersborg	1915	81
STORM, GÖRAN, Bohus	1946	03
STRAND, JAN-OLOF, Banktjänsteman, Vänersborg	1969	99
STRAND, JOHAN, Vänersborg	1967	97
STRAND, LENNART, Behandlingsassistent, Vänersborg	1946	02
STRAND OLLE, Vänersborg	1931	93
STRANDBERG, BERTIL, Köpman, Uddevalla	1921	75
STRIVE, STAFFAN, Sjökapten, Vänersborg	1960	85
* STRÖM, PER, Byggnadsingenjör, Motala	1920	76
STRÖM, RAGNAR, Civilingenjör, Stockholm	1939	82
* STRÖM, SÖREN, Redaktör, Vänersborg	1934	67
STRÖMBERG, REINE, Fastighetschef, Vänersborg	1938	88
STÅHLBERG, PER OLOF, Plåtslagare, Vänersborg	1944	95
STÅLHEIM, RUNE, Direktör, Trollhättan	1925	80
SULTAN, JAN, Verkmästare, Vänersborg	1934	84
SUNDBERG, BILL, Konsult, Åsensbruk	1956	98
SUNDBERG, GILBERT, Konditor, Vänersborg	1931	91
SUNDEFORS, BILL, Konsult, Vänersborg	1956	98

Knutssons

Antik- och Konsthandel AB
Bo Knutsson

Kungsgatan 3

Vänersborg

0521-660 77

en modern järn- o. maskinaffär

0521-621 50

Vänersborg

Svarvaregatan 2, Torpa industriområde

BLOMMOGRAM®

interflora®

BLOMMOGRAM®

Thernquist
Blomsterhandel

Box 1, Edsgatan 16, 462 21 Vänersborg

Telefon 0521-100 63, 622 20

SUNDEFORS, HARTVIG, Fd Järnvägsexp. Vänersborg	1927	94
SUNDELIUS, CLAS, Ingenjör, Vänersborg	1936	75
SUNDELL, SUNE, Överingenjör, Vänersborg	1917	94
SUNNERDAHL, SVEN-OLOF, Reparatör, Vänersborg	1938	79
SVANBERG, GÖSTA, Civilekonom, Vänersborg	1924	84
SVANBERG, HENRIK, Vänersborg	1966	84
SVANBERG, MARTIN, Ingenjör, Trollhättan	1962	84
SVANBERG, ÅKE, Informationschef, Göteborg	1943	96
SVENSSON, ALF, Bussägare, Vänersborg	1957	94
* SVENSSON, BENGT, Representant, Vänersborg	1932	64
SVENSSON, BERTIL, Brandförman, Vänersborg	1924	93
SVENSSON, CHRISTER, Verkstadsmontör, Vargön	1943	90
SVENSSON, EVERT, Ingenjör, Vänersborg	1916	86
SVENSSON, GÖRAN, Brandman, Vänersborg	1956	01
SVENSSON, JOHAN, Göteborg, <i>ständig medlem</i>	1975	76
* SVENSSON, LARS, Civilingenjör, Barsebäck	1950	76
SVENSSON, LARS-GUNNAR, Vänersborg	1952	80
SVENSSON, LENNART, Vänersborg	1952	80
SVENSSON, OLLE, Vänersborg	1920	80
SVENSSON, PETER, Stockholm, <i>ständig medlem</i>	1972	72
SVENSSON, REINE, Vargön	1945	96
SVENSSON, SVEN EVERT, Driftsverkm. Eskilstuna	1942	92
** SVÄRD, TAGE, Helsingborg	1910	35
SÖDERBOM, GUNNAR, Köpman, Mellerud	1927	01
SÖDERBOM, LARS-ÅKE, Målare, Vänersborg	1954	81
SÖDERKVIST, GUNNAR, Snickare, Vänersborg	1955	92
SÖDERQVIST, BIRGER, Högsäter	1947	95
SÖDERQVIST, NILS-ERIK, Riksdagsman, Brålanda	1948	95
SÖDERSTRÖM, GÖRAN, Fd skogsdirektör, Vänersborg	1916	91
SÖDERSTRÖM, LEIF, Vänersborg	1960	84
* SÖDERSTRÖM, PER ARNE, Kamrer, Vänersborg	1933	66
SÖDERSTRÖM, STIG, Vänersborg	1940	83
SÖDERSTRÖM, SVEN, Postmästare, Vänersborg	1933	83
TALLBO, BO, Sportchef, Nyköping	1952	95
** TAUBE, EDVARD, Greve, Länsombudsman, Ljungskile	1916	46
* TENGBERG, GUNNAR, Vänersborg	1944	69
TENGBLAD, SVANTE, Ekonomichef, Vänersborg	1953	87
* THERNQUIST, KJELL, Redovisn.konsult, Vänersborg, 2:a älderman. Innehavare av Gilletts medalj (1990)	1939	50
THORELL, SUNE, Ekonomisekreterare, Båstad	1955	88
THORNELL, NILS, Bankdirektör, Vänersborg	1924	80
THORSSON, BRUNO, Rådman, Vänersborg	1941	01
THUNBERG, BO, Biolog, Kil	1952	02
THUNBERG, SVEN, Kommunalarbetare, Brålanda	1935	79
THUNSTRÖM, SVEN, Marknadschef, Göteborg	1938	01
** TIBBLIN, ARNE, Posttjänsteman, Vänersborg	1925	51
* TIBBLIN, BERT, Direktör, Främmestad	1930	61
* TIBBLIN, LENNART, Arbetsledare, Lerum	1935	61

Lägg alla ägg i en korg!

**Ta ett samlat grepp över dina bankaffärer
– allt från betalningar till sparande.**

Vi törs lova att du får en bank som
ska sköta och utveckla alla
dina ägg.

Vem vet, det kan
födas något nytt!

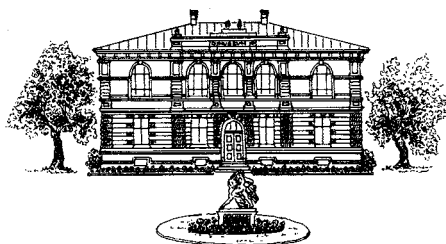
Börja med att boka en tid.
Du slipper stå i kö, du spar
din tid och du kommer
till rätt person.

Boka en tid
– för bättre service!

Handelsbanken

Edsgatan 27, Box 116, 462 22 Vänersborg
Tel 0521-28 28 00, fax 0521-646 76
www.handelsbanken.se/vanersborg

TIBBLIN, RONNY, Verkstadsarbetare, Vargön	1954	76
* TIDSTRAND, LENNART, Kamrer, Alingsås	1936	76
TIMMERFORS, STIG, Frändefors	1938	03
TOMELIUS, HALVARD, Vänersborg	1921	98
TORNBERG, LARS, Vänersborg	1934	03
TORRESTAD, JONAS, Vänersborg	1968	99
TROPP, INGVAR, Skattkärr	1949	02
TUFVESSON, ALLAN, Vänersborg	1922	83
TURTELL, LARS, Byggnadsingenjör, Vänersborg	1942	80
TVIKSTA, INGEMAR, Herr, Vänersborg	1933	85
TÖRNER, SVEN-OLOF, Vänersborg	1950	98
UGGLA, ARVID, Professor, Uppsala	1948	95
ULLDAHL, CONNY, Distributör, Vänersborg	1956	88
ULLDAHL, ÅKE, Badmästare, Vänersborg	1931	87
ULLGREN, SIXTEN, Konstruktionschef, Göteborg	1919	75
* ULVEGÄRDE, DAG, Pol.mag. Belgien	1941	69
UTTER, KARL ANDERS, Frändefors	1947	95
VILGEUS, JAN, Lagman, Saltsjö - Duvnäs	1939	98
VILGEUS, LARS-GUNNAR, Komminister, Vänersborg	1943	01
WADELL, LEIF, Köpman, Göteborg	1940	01
WADMAN, DAG, Bankdirektör, Vänersborg	1949	80
WAERN, FREDRIK, Lantmästare, Vargön	1943	89
WAHLIN, BJÖRN, Distr.överläk, Oslo	1942	85
** WAHLIN, CARL-VIKING, Köpman, Vänersborg <i>Hedersledamot</i>		
<i>Innehavare av Gilllets medalj (1989)</i>	1932	51
WAHLIN, JACOB, Vänersborg	1960	71
WAHLIN, TORDEL, Docent, Vänersborg	1943	85
WALLENBERG, REINHOLD, Posttjänsteman, Vänersborg	1947	98
WALLIN, BJÖRN, Civilingenjör, Vänersborg	1939	94
WALLIN, KENNETH, Målare, Vänersborg	1964	92
WALLIN, ROLAND, Målare, Vänersborg	1930	82
WALLTIN, HÅKAN, Sportchef, Vänersborg	1968	01
WALLTIN, STENÅKE, O. Redaktör, Vargön	1937	90
* WASSENIUS, SVEN, Tandläkare, Vänersborg	1927	77
WEGRAEUS, BJÖRN, Stockholm	1969	82
WEGRAEUS, ERIK, Riksantikvarie, Stockholm	1940	83
WEGRAEUS, FREDRIK, Stockholm	1965	82
** WEINSTOCK, ERLING, Direktör, Farsta	1916	42
* WEISS, ANDERS, Byrådirektör, Karlstad	1940	66
* WELANDER, GÖSTA, Bitr. Länspolismästare, Järfälla	1935	61
* WELANDER, STEN, Kronofogde, Lund	1939	61
WELÉN, LARS, Vänersborg	1965	73
WELÉN, PER, Civ.Ingenjör, Göteborg	1960	73
WENNBERG, LENNART, Kontrollant, Vänersborg	1951	75
WENNBERG, MATS, Platschef, Vargön	1942	02
WENNBERG, YNGVE, Telearbetare, Vänersborg	1934	79
WENNERBERG, HENRIK, Vänersborg	1948	85
WENNERBERG, LARS, Advokat, Vänersborg	1916	85

VÄNERSBORGS MUSEUM

– Det museihistoriska museet –

Upplev världen på 1880-talsvis i Sveriges äldsta bevarade museimiljö. Världsberömd afrikansk fågelsamling. Andra unika samlingar. Museibutik.

Öppet: sept - maj: tisd, torsd, lörd, sönd. 12-16, juni - aug: tisd, onsd, torsd, lörd, sönd. 12-16

Entré: Vuxna 20:-, Barn t o m 17 år: **Fri entré**

Telefon: 0521-600 62, 26 41 00

MEDICINHISTORISKA
MUSEET
VÄNERSBORG

Medicinhistoriska museet visar förändringen inom sjukvården såväl den somatiska som psykiatriska som veterinärmedicinen.

Museet är öppet:

Onsdagar 13-16, sista söndagen varje månad 13-16.

Övriga tider efter överenskomelse, tel. 0521-276307.

REGIONMUSEUM
VÄSTRA GÖTALAND

WENNHAGE, PER, Tekn. dr. Stockholm	1966	80
WENNHAGE, ÅKE, Revisor, Vänersborg	1923	80
* WERNER, BENGT, Ingenjör, Vänersborg	1925	60
* WERNER, SVEN, Tekn. Dr, Haverdal	1952	77
VESSBY, SVEN-OVE, Reparatör, Frändefors	1944	84
* WESTERBERG, BERTIL, Malmö	1917	76
* WESTERBERG, BO, Ingenjör, Vänersborg	1940	76
WESTERBERG, LARS, Vänersborg	1928	81
* WESTERBERG, PER-OLOF, Chaufför, Vänersborg	1923	77
WESTERLUND, JAN, Vänersborg	1944	01
WESTERLUND, ÅKE, Regionschef, Uddevalla	1950	80
* WESTHALL, HÅKAN, Kronofogde, Vänersborg	1938	74
WESTHALL, SVEN, Ingenjör, Vänersborg	1945	75
WIK, INGEMAR, Vänersborg	1940	96
* WULF, ERIK, Civilekonom, Lerum	1950	63
VÄNERLÖV, INGEMAR, Riksdagsledamot, Vänersborg	1944	94
** WÄRNE, ORVAR, Kontorist, Trollhättan	1928	53
ZETTERBERG, CHRISTER, Näringslivssekr., Vänersborg	1945	88
<i>ersättare i styrelsen (2002)</i>		
ZETTERBERG, CURT, Hamburgsund	1943	01
ÅBERG, FOLKE, Vänersborg	1920	03
ÅBERG, GERT-OLOF, Byggnadssnickare, Vänersborg	1958	74
ÅBERG, GUNNAR, Fritidschef, Vänersborg	1930	75
* ÅBERG, SVEN OLOF, Tjänsteman, Vänersborg	1923	61
ÅHLUND, BO, Ingenjör, Vänersborg	1944	95
ÅNGERMARK, WILHELM, Antikvarie, Uddevalla, <i>ständig medlem</i>	1924	85
ÖBORN, LENNART, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1934	95
ÖHGREN, ANDREAS, Vänersborg	1972	01
ÖRTENBLAD, ROLF, Distriktschef, Vargön	1934	93
ÖSTERBERG, JAN, Inköpschef, Ljungskile	1937	90
* ÖSTLING, HARRY, Verkstadsarbetare, Vänersborg	1920	74

Antal medlemmar 921

*tilldelade 25-årstecknet

Gillet's Postgironummer är 32 93 19-8

**tilldelade 50-årstecknet

För att underlätta arbetet med medlemsförteckningen ombedes gillebröderna att till Gillet anmäla ev. ändring av adress, titel m.m. till

Vänersborgs Söners Gille
Göran Hagborg, Öxneredsvägen 117 B
462 61 Vänersborg

Sundsgatan 9 • 462 21 Vänersborg
Tel. 0521 - 138 75

Storgatan 10 • 464 30 Mellerud
Tel. 0530 - 131 75

www.ttela.se

ICA

KVANTUM

Vänersborg

Öppet Alla Dagar

8-22

Även Lördag-Söndag

ICA
MILJÖ
BUTIK

VÄNLIGA
VAROR

matglädje för alla, även för dig som inte tål

ircon EFFICIENT INFRARED
PAPER DRYING

***Torkutrustning för
pappersindustrin***

Box 59, S-462 21 VÄNERSBORG
Tel. 0521-676 20

MÄKLARKONSULT

Lennart Hansson

Kyrkogatan 15, 462 33 Vänersborg,
Tel 0521 - 197 40, Fax 0521 - 71 14 11

Förmedling och värdering av fastigheter

**BOUPPTECKNINGAR • ARVSKIFTEN • TESTAMENTEN
REDOVISNING • BOKSLUT • DEKLARATIONER**

STRAND HOTELL

VÄNERSBORG

Tel. 0521-138 50

Fax 0521-159 00

Hamngatan 7

462 33 VÄNERSBORG

- *Konditori*
- *Bageri*
- *Cafeteria*
- *Uteservering*
- *Smörgåstårter*
- *Landgångar*
- *Smörgåsar*

Nordfeldts

TEL 101 10
EDSGATAN 12 B
VÄNERSBORG

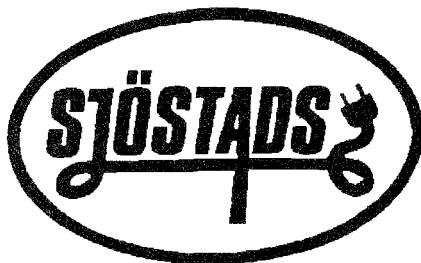

Skorstensproblem?

Ring: 0521-65 999

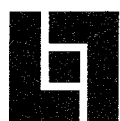

Nordiska
Skorstensprodukter AB

SVARVAREGATAN 4, VÄNERSBORG • TEL 0521-120 00

TAXI VÄNERSBORG

Länsförsäkringar
Älvsborg – *nu också bank*

Vallgatan 21, Box 1107, 462 28 VÄNERSBORG
Tel. 0521-27 30 00

Fredmans
BILSERVICE

SUNE FREDMAN

Marierovägen 25, 462 37 VÄNERSBORG
Tel. 0521-622 22, Bostad 0521-174 79

Yngves
ELEKTRONIK AB

Dialect

Försäljning och service av:
Mobiltelefoner, bilstereo, kom. radio, jaktradio, VHF-radio
Service på radio, TV, video, videokameror
Installation och service av villaantennor, parabolantennor
och kabel-TV-anläggningar

Onsjö Företagsby, Box 1620, 462 28 Vänersborg, Tel. 0521-665 00

SPECIALRESOR ÄR VÅR SPECIALITET!

BEKVÄMA TURISTBUSSAR MED AIRCONDITION TOALETT o. VIDEO

Vi "skräddarsyr" resor för grupper mellan 10-71 personer efter behov och önskemål t.ex.

- FÖRETAGSRESOR
- FÖRENINGRESOR
- GRUPPRESOR

0521-
666 66

- SPORT-
OCH
IDROTTSRESOR

Du är alltid välkommen att prata bussresor med oss!

**VL VÄNERSBORGS
LINJETRAFIK**
Box 3020, 462 01 VÄNERSBORG

Telefax 651 30

Svetsargatan 5, Torpa ind.område

PHILIPS TV - VIDEO

Fri hemkörning och installation

**När Du skall köpa nästan ny bil
köp den hos**

NYMANS BIL

**Tenggrenstorpsvägen 10 Vänersborg
0521 - 670 04 • www.nymansbil.se**

Bokia

Vänersborgs Bokhandel

Kungsgatan 5, Box 88, 462 21 Vänersborg
Telefon 0521-28 28 40. Telefax 0521-28 28 41

KYL – FRYS – TVÄTT – DISK – SMÅEL

SYMASKINER – BÅTAR – MOTORER

Skyttegatan 3 – Tel. 0521-613 50, 172 16 – Vänersborg

*Välkommen
på en nostalgitripp
tillbaka till 60-talet*

RESTAURANG
KOPPAR *Grillen*
Sundsgatan 11 B Källarm. Gerhard Hagemann
Box 140
462 22 Vänersborg

LK:s Tandtekniska AB

Tel 0521 - 66228, 18905

**Modern tandteknik i
kombination med gediget hantverk**

**Med hjälp av lasersvets lagar vi även glasögonbågar i titan
samt guldsmycken (Östra vägen 8, Vänersborg)**

***Love me
tänder...***

 **Team
SALONEN**

Edsgatan 23 • tel 0521-71 18 88

Modern munvård inom
PRAKTIKERTJÄNST

Trestad Center – Vänersborg – 0521-25 53 30

— VÄNERSBORGS —
SVETS & MEK. VERKSTAD AB

TORE GRANQVIST

Utför:

plåtarbeten
maskinmontage
industri- och kontorsbyggnader
industrireparationer, stålkonstruktioner
maskinbearbetning

Verkstad och Kontor
Regementsgatan 36
Postadress Box 256
462 23 VÄNERSBORG

Telefon 0521-620 20 - MBS nr 0047-406 25
MOBIL 010-237 27 73, 237 39 17

Vesna
Hårvård

Edsgatan 20
462 33 Vänersborg
0521-668 30

Torrestad

EVENEMANG & NÖJE

Jonas Torrestad

Postadress:

Box 31, 462 21 Vänersborg

Besöksadress:

Residensgatan 7

Tel 0521 - 154 80

Fax 0521 - 154 80

Hem 0521 - 688 97

Mobil 070 - 636 49 88

E-mail evenemang@torrestad.se

Sandbergs Ur & Optik

Box 148, 462 22 Vänersborg
Tel. 0521-107 62 Fax 0521-691 20

Välkommen till fackhandeln med kvalitet,
service och fackkunskap

Måndag – fredag 9.00 - 18.00, Lördagar 09.00 - 13.00

FÄRG & TAPETLAGRET

Vårt rabattsystem gynnar Dig

Östra vägen 16 • 462 32 VÄNERSBORG. **Tel 0521-109 64**

**Bäst
när det gäller
transporter av
alla slag**

 SCHENKER
Stinnes Logistics

DISTRIKT VÄNERSBORG 0521-26 05 00

Vbg.s Sycenter Ab nu över 23 år i staden

Vår huvudsakliga affärsidé är försäljning av symaskiner och sybehör.
Egen symaskinsverkstad där vi reparerar och servar alla symaskinsfabrikat.
Sedan några år säljer vi **GLOBAL** kockknivar. Vi har nästan hela sortimentet i lager. Besök vår Internetbutik www.kockknivar.nu

Sycenter

Köpmansgatan 2 Box 24
462 21 Vänersborg

Tfn. 0521-711090 Fax: 0521-711830

E-post: sycenter@ebox.tninet.se

www.sy.husqvarna.se/poo1

 Husqvarna

VIKING

Rock, Opera Fotboll...

Biljetten köper Du här

Gillbergs Tobak

Sundsgatan 14 ☎ 101 83

SPELBUTIKEN I VÄNERSBORG

MALMSTRÖMS

guld ● vänersborg

Din Guldbutik i Trestad

Edsgatan 21 Vänersborg

Tel. 0521 - 106 95

BRUNNSBORRNING

Geologisk och geofysisk undersökning före borrstart, VLF-metoden.

Samtliga i branschen förekommande garantier. Paketpris.

Kompleta Energibrunnar. Försäljning av värmepumpar.

Högtrycksinjektering av djupborrade brunnar för ökad vattenmängd.

Förmånliga Borrlån

Ring och prata brunn med

Forsane Brunnservice

FRÄNDEFORS Tel. 0521-405 11

Mobiltfn 070-590 36 87, 010-287 36 87

*Senapen som
Vänersborgs Söner Gille*

Box 2056, 462 02 VÄNERSBORG
SVERIGE, Tel. 0521-123 90

Edsgatan 27 VÄNERSBORG 0521-17300

GODISBANKEN

Med stora möjligheter – 130 sorters lösgodis

• Kyllda drycker	• Glass	• Tobak
• Tips on line	• Lotter	• Tidningar

City
Tobak

Sundsgatan 10

**Vi har allt i spel
Trav • Tips • Lotter
Välkommen till din Tur butik
i centrum**

– Säljande samarbete på 190 orter –

Svensk Fastighetsförmedling

Edsgatan 6 VÄNERSBORG Tel. 0521-655 50

ENDA FRISTÅENDE RIKSOMFATTANDE MÄKLARFÖRETAG

Att välja rätt
FASTIGHETSBYRÅ
är början till en bra affär

**M Vänersborgs
MÄKLAREN**

**Sundsgatan 25 – Vänersborg
0521 - 128 00**

Vänerhamn

Vänersborgs hamn – i nyckelposition vid Vänern
Skeppsstuveri – uthyrning av truckar och hjullastare
0521-678 95

SKO DIG HOS

NYA SKOR

Sundsgatan 9 Tel 170 30

Gåvor av värde

*finner Ni bland vår utsökta sortering i
guld- och silver- arbeten samt matsilver*

Vänersborgs Guld AB

Edsgatan 18

VÄNERSBORG

Tel. 102 26

Även försäljning av klockor
Batteribyten

SMYCKA

ÄKTA OMTANKE

Besök gärna vår hemsida: www.smycka.se

BLENNERMARKS Europcar

SCANIA

Välj din bil hos **BLENNERMARKS!**

TROLLHÄTTAN
0520-48 92 00

Kronogatan 42 • Vänersborg
Tel. 0521-107 97 • Fax 0521-107 24
• Mobil 0708-37 35 37

AFFÄRSJURIDIK

FAMILJERÄTT • SKADESTÅND • BROTTMÅL

KONKURSER • FÖRSÄKRINGSÄRENDEN • FASTIGHETSÄTT

HYRES- O ARRENDERÄTT • BOUTREDNINGAR • TRAFIKRÄTT

ALLMÄN RÄTTSHJÄLP • RÄTTSSKYDD

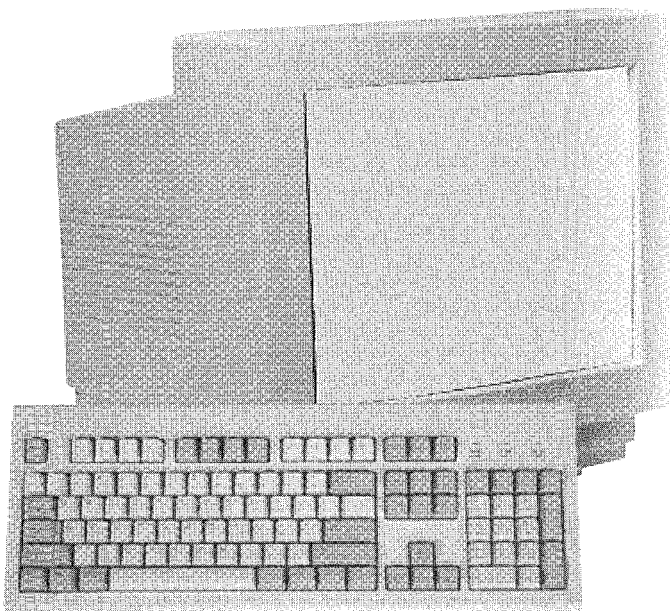
A D V O K A T E R N A

BERNLING • BOBERG • CEDER

BOX 12 • KUNGSGATAN 9 • 462 21 VÄNERSBORG

TEL 0521-66200 • TELEFAX 0521-66229

Vi finns i din närhet

Beg. bilar på nätet

logga in:

www.brandtbil.se

BRANDT

Bostadsrättsföreningen Borgen

2-4 rum och kök Inflyttning våren 2004

Vänersborgs gamla fängelse håller nu på att byggas om till lägenheter. Det centrala läget och den fantastiska utsikten över Vänern gör boendet unikt. Från entrén till Torget är det 280 meter och till tågstationen och bussterminalen 150 meter. Den gamla fängelsegården blir trädgård i söderläge. Butiker, service och vårdcentral ligger inom några minuters promenadavstånd. Du kan påverka material, färger, inredning, tapeter och kakel om du är med från början. Framåt sommaren 2004 kan du flytta in.

Ring eller besök oss, så kan vi berätta mera!

*Sven-Eriks Affärs &
Fastighetskonsult*

Daniel Johansson Sven-Erik Johansson
Edsgatan 6 tel 0521-680 85

Svensk Fastighetsförmedling

Sune Arvidsson
Edsgatan 6 tel 0521-655 50

Styrelseberättelse

Styrelsen för Vänersborgs Söners Gille får härmed avgiva följande berättelse verksamhetsåret 2002, Gillets 97:e.

Gillet har under året samlats till Årsstämma den 16 april och Högtidsstämma den 1 november.

Vid årsstämman utdelades Gillets ungdomsstipendium till rockmusikgruppen Phony Pokes och kyrkoherden Jonny Hagberg talade över ämnet "Den farliga Västgötalitteraturen".

Vid Högtidsstämman utdelades Gillets medalj till Mauritz Björnberg.

Tecknet för 50-årigt medlemskap tilldelades, Ernst-Magnus Hurtig, Karl-Erik Johansson, Lennart Raner, Carl-Viking Wahlin, Orvar Wärne, Gunnar Ideberg och Sune Lundgren. Tecknet för 25-årigt medlemskap tilldelades, Gunnar Jarhed, Lennart Olsson, Bengt Davidsson, Lars Eklind, Thomas Johansson, Evert Jonasson och Per-Axel Nilsson.

Professorn och gillebrodern Bengt R Jonsson talade över ämnet "Västergötland i medeltida historia och dikt".

För tredje gången var det dags överlämna stipendier ur Elis Ullmans Minnesfond. Mattias Ekberg, trumpet och Ian Richards, orgel var de värdiga mottagarna. Utdelningen skede i Vänersborgs kyrka i samband med en konsert med stipendiaterna och elever från Musikskolan i Vänersborg.

Rallyvärldsmästaren och gillebrodern Arne Hertz intervjuades av Åke Svanberg om sina intryck under karriären. Ett 70-tal gillebröder hörsammade inbjudan till Museet.

Gillet har under året bekostat uppsättningen av ett antal informationsskyltar på lämpliga platser i staden. Per Hedquist har svarat för fakta och kommunen för montering.

Renoveringen av husen på Kronogatan har påbörjats. Ett av gathusen är färdigt och det andra påbörjat. Arbetet utförs av Gymnasiets yrkeslinjer.

Bengt Lindström har även detta år haft tillgång till Gillets arkiv och kunnat publicera bilder och artiklar i ELA och TT.

Styrelsen har under året haft 12 protokollförda sammanträden. Styrelse och beredningsnämnd har dessutom samlats för att sköta hus och trädgård vid Gillets lokaler på Kronogatan.

Gillets Årsskrift har utkommit med sin 71:a årgång!

Styrelsen har under året bestått av Stig Larsson, Förste Ålderman, Kjell Thernquist, Andre Ålderman, Göran Hagborg, Kassafogde, John-Olov Ericsson, Gillevärd, Göran Ahlin, Gilleskrivare, Carl-Viking Wahlin och Gunnar Skoogh Bisittare.

Vänersborg i april 2003.

Stig Larsson

Kjell Thernquist

Göran Hagborg

John-Olov Ericsson

Carl-Viking Wahlin

Gunnar Skoogh

Göran Ahlin

Årsbokslut 2002

Resultaträkning

Intäkter

Medlemsavgifter	126 660:-
Ränteintäkter Gillet	35:-
Ränteintäkter Fonder	34 520:-
Övriga intäkter, reavinst	89 804:-

Summa 251 019:-

Kostnader

Kostn årsskrift	76 052:-
Annonsintäkter	/ 29 550:-
Nettokostnad årsskrift	46 502:-
Lokalkostnader	26 028:-
Telefon porto	15 751:-
Sammanträdeskostn	7 629:-
Medlemsregistrering	9 282:-
Uppvaktningar	10 840:-
Annonsering	2 100:-
Övriga kostnader	47 891:-

Årets vinst 84 996:-

Summa 251 019:-

Balansräkning 2002 12 31

Tillgångar

Kassa bank postgiro	339 150:-
Fonder	764 562:-
Inventarier	45 000:-
Interima fordringar	2 850:-

1 151 562:-

Skulder, Eget kapital

Diverse skulder	17 297:-
Eget kapital Fonder	764 562:-
Eget kapital Gillet	369 703:-

1 151 562:-

GRANSKNINGSBERÄTTELSE

Undertecknade, som utsetts att granska Vänersborgs Söners Gilles räkenskaper och förvaltning för år 2002, får efter fullgjort uppdrag avgiva följande berättelse.

För uppdragets fullgörande har vi tagit del av Gillets samt dess fonders räkenskaper och styrelsens berättelse samt i övrigt företagit de granskningsåtgärder vi ansett nödvändiga. Någon anledning till anmärkning föreligger inte beträffande de till oss överlämnade handlingarna, bokföreningen, inventeringen av dess tillgångar eller eljest beträffande Gillets förvaltning.

Med anledning härav tillstyrker vi full ansvarsfrihet för den tid granskningen avser

Vänersborg den 25 mars 2003

Kent Lång
Granskningsman

Bengt Flink
Granskningsman

VÄNERSBORGS SÖNERS GILLE 2003

Styrelse

LARSSON, STIG, *Direktör, Förste Älderman 1990 (1974)*
AHLIN, GÖRAN, *Ingenjör, Andre Älderman 2003 (1990)*
ZETTERBERG, CHRISTER, *Näringslivssekreterare, Gilleskrivare 2003 (2002)*
HAGBORG, GÖRAN, *Redov. konsult, Kassafogde 1993 (1980)*
ERICSSON, JOHN-OLOV, *Tandläkare, Gillevärd 1993 (1980)*
THERNQUIST, KJELL, *Konsult, Bisittare 2003 (1974)*
SKOOGH, GUNNAR, *Fastighetsmäklare, Bisittare 2002 (1990)*
SALONEN, LARS, *Tandläkare 2003*
LIND, HÅKAN, *Jur.kand 2003*

Beredningsnämnd

GILLESKRIVAREN
ERICSSON, JOHN-OLOV, *Tandläkare*
BERGER, GUNNAR, *Ingenjör*
LUNDBORG, ERIC, *Köpmän*
JOHANSSON, PETER, *1:e Antikvarie*
BOMAN, GÖRAN, *Regionchef*

Årsskriftsnämnd

LARSSON, STIG, *Direktör*
THERNQUIST, KJELL, *Konsult*
BJÖRNBERG, MAURITZ, *Kamrer*
GRANAT, STELLAN, *Antikvarie*
MALCOLM, KARL-ERIK, *Redaktör*
JOHANSSON, PETER, *1:e Antikvarie*

Granskningsmän

LÅNG, KENT, *Bankdirektör*
FLINK, BENGT, *Revisor*
BOMAN, GÖRAN, *Regionschef, Ersättare*

GILLET'S ÄLDERMÄN

Stadskassören Ferdinand Hallberg	1905-1920
Direktören Edwin Andersson	1921-1935
fd. Färtläkaren Karl Gustaf Cedergren	1936-1941
Borgmästaren Bertel Hallberg	1942-1953
Landskamreraren Gunnar Hjort	1954-1964
Länspolischefen Erik Sahlin	1964-1973
Kamreraren Olov Jansson	1973-1979
fd. Disponenten Sven Lind	1980-1990
Direktören Stig Larsson	1991-

Gillet's styrelse leddes till 1933 av en ordförande, detta år infördes beteckningen Förste Älderman samtidigt som styrelsens övriga ledamöter fingo sina nuvarande titlar.

STYRELSE OCH FUNKTIONÄRER
I VÄNERSBORGS DÖTTRARS GILLET

1:a åldermor:	Mary Janson
2:a åldermor:	Inga-Lisa Sundefors
1:a gilleskrivare:	Greta Brorson
2:a gilleskrivare:	Marianne Berntson
Krönikör:	Marianne Berntson
Kassafogde:	Annette Andeling-Malmberg
Värdinnor:	Eivor Sahlin, Anna-Lisa Lövgren, Eva-Lis Johansson och Gerd Wilhelmsson

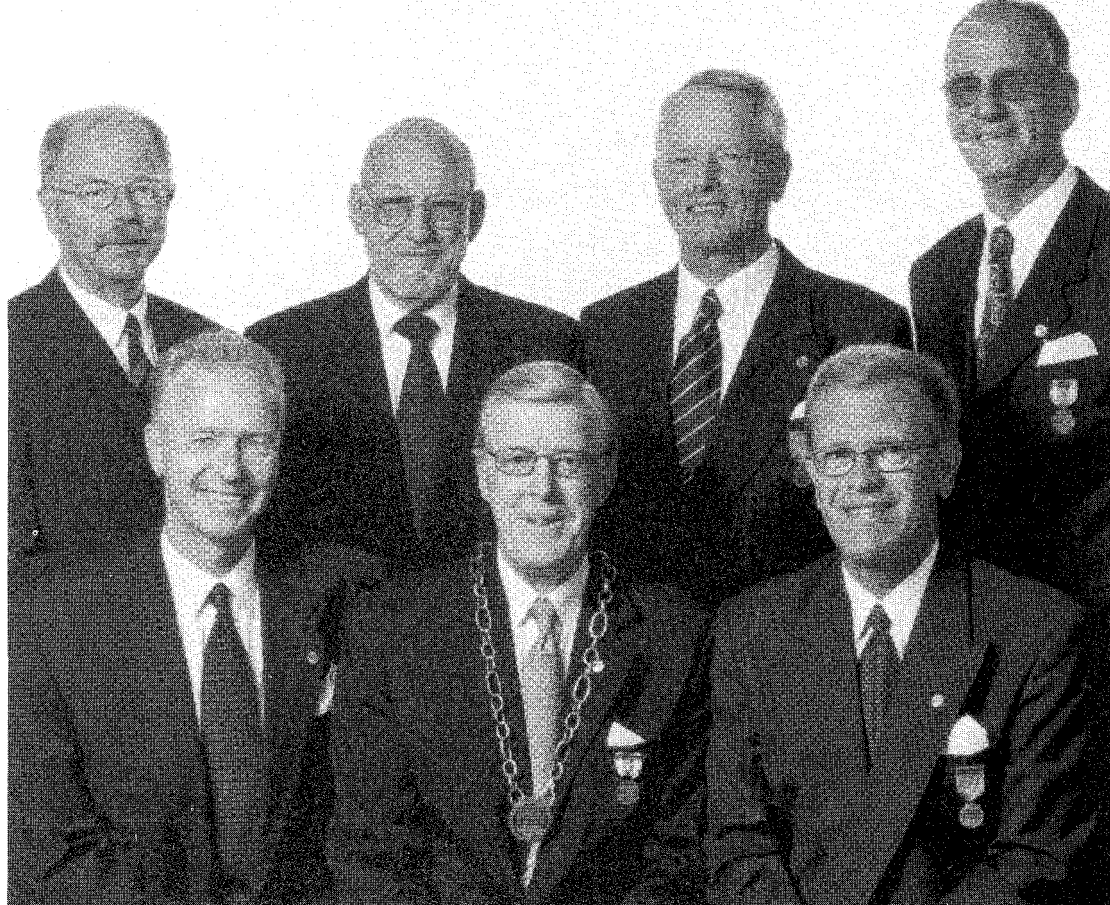
MEDLEMSINFORMATION

Hemsida

Gillet finns numera, tack vare en förtjänstfull insats av Bertil Carlsson med firma Crebe Hemsidor och Reklamdesign, på det s k nätet. Vi har alltså en egen hemsida. Du finner oss lättast på Internetadress www.crebe.nu/gillet. Här kan Du finna, förutom allmän information om Gillet, aktuella uppgifter om vår- eller högtidsstämmor och ev andra aktiviteter. Vi anstränger oss verkligen för att hålla hemsidan aktuell.

Medlemsförteckningen

Vi vet att den medlemsförteckning, som Du finner i denna årsskrift inte i alla stycken är helt aktuell vad gäller ex titlar, bostadsort mm. Det kan under årens lopp blivit omkastade årtal ex. Gör så att Du tittar på Dina egna uppgifter och meddelar oss ev ändringarantingen via e-post: hagborg@swipnet.se eller via ett par rader per post till adress Göran Hagborg, Öxneredsvägen, 462 61 Vänersborg.

*Bakre raden fr. vänster Christer Zetterberg, Gunnar Skoogh, John-Olof Ericsson, Kjell Thernquist.
Främre raden fr. vänster Göran Ahlin, Stig Larsson, Göran Hagborg.*